

د افغانستان انتقالي اسلامي دولت

د عدلي وزارت

رسمي جريده

لومړۍ ټوك

د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت د جمهور رئيس فرمانونه

او

د افغانستان بانک قانون

د چاپ نېټه : د ۱۳۸۲ هـ.ش کال د سلواغې د مياشتې (۳۰) — پرله پسې ګڼه (۸۱۹)

در این شماره :

- ۱- فرمان شماره (۸۶) مؤرخ ۱۳۸۲/۸/۲۰ رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در باره ثبت نام رأی دهندگان برای انتخابات سال ۱۳۸۳ صفحه (۱).
- ۲- فرمان شماره (۱۱۰) مؤرخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۹ رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در باره اساسات برگزاری انتخابات در دوره انتقالی صفحه (۱۹).
- ۳- فرمان شماره (۶۲) مؤرخ ۱۳۸۲/۶/۲۷ رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در باره انفاذ قانون د افغانستان بانک صفحه (۲۹).

د امتیاز خاوند : د عدلیې وزارت
مسوول چلوونکی : شاه جهان : "بېگزاد"
مرستیال : نور علم

رسمي جريده

۱

د ۱۳۸۳ کال د ټاکنو لپاره د

رأیې ورکوونکو نوم د ثبتونې

په باب، د افغانستان دانتقالي

اسلامي دولت درئيس

فرمان

ګڼه : (۸۶)

نېټه : ۱۳۸۲/۸/۲۰

دېن موافقه لیکونه په ۱۳۸۳ کال کې

د آزادو ټاکنو په دایرېدو تاکید

کوي. دملګرو ملتو دامنیت شوري د

پرېکړه لیکونو په ترڅ کې دېن موافقه

لیکونه تائید او دملګرو ملتو د

مرستود دفتر (یوناما) یې دملګرو ملتو د

مسؤولیتونو دتطبیق په خاطر چې د بېن په

موافقه لیکونو کې اټکل

شویدی، تاسیس کړنځۍ پر دې د آزادو

ټاکنو د دایرېدو لپاره دېن دموافقه

لیکونو او اضطراري لویې جرګې د

فیصلو، داساسي قانون، دټاکنو د

مؤقت کمېسیون او ګډه دفتر د جوړولو

فرمان

رئيس دولت انتقالي اسلامي

افغانستان درباره ثبت

نام رأی دهندگان برای

انتخابات سال ۱۳۸۳

شماره : (۸۶)

تاریخ : ۱۳۸۲/۸/۲۰

موافقتنامه های بن به برگزاری

انتخابات آزاد در سال ۱۳۸۳ تاکید

مینماید. شورای امنیت ملل متحد طی

قطعه نامه های موافقتنامه های بن راتأید

و دفتر کمک های ملل

متحد (یوناما) راجهت تطبیق مسؤولیت

های ملل متحد که در موافقتنامه های

بن پیشینی شده است، تاسیس نمود

بنابر آن برای تدویر

انتخابات آزاد مطابق به موافقتنامه های

بن و فیصله های لویه جرګه

اضطراری قانون اساسی،

فرامین رئیس دولت افغانستان

درباره ایجاد کمیسیون مؤقت و
دفتر مشترک انتخابات، مراتب ذیل
برای ثبت نام رأی دهندگان
انتخابات سال ۱۳۸۳ منظور است :

احکام عمومی

ماده اول :

اهداف :

این فرمان برای ثبت نام رأی-
دهندگان در انتخابات سال
۱۳۸۳ صادر میگردد و بنام فرمان
ثبت نام رأی دهندگان یاد میشود .

ماده دوم :

تشریح :

درین فرمان اصطلاحات
ذیل تا زمانی که
معانی مغایر آن ظاهر
نگردد، دارای معانی
ذیل است :

- "شخص افغان" شخصی که به
اساس قوانین نافذه افغانستان بحیث

په باب دافغانستان ددولت درئیس
دفرمانونو مطابق د۱۳۸۳ کال
دټاکنو درایی ورکوونکودنوم ثبتونې
په غرض لاندې مراتب منظور دي :

عمومي حکمونه

لومړۍ ماده :

هدفونه :

دغه فرمان د ۱۳۸۳ کال په ټاکنو
کې درایی ورکوونکو دنوم ثبتونې
لپاره صادرېږي اودرایی ورکوونکو
دنوم ثبتونې دفرمان په نوم یادېږي .

دوهمه ماده :

تشریح :

په دغه فرمان کې لاندې
اصطلاحات ترهغه وخته پورې چې
مغایرې معناګانې یې نه وي
خرګندې شوې، دلاندنیو معناوو
لرونکي دي :

- "افغان شخص" هغه شخص چې
دافغانستان دنافذو قوانینو پربنسټ،

رسمي جریده

۳

دافغان په توگه پېژندل کېږي .

- "د نوم ثبتونې برنامه" د شرایطو لرونکو رایې ورکوونکو د نوم ثبتونې له مرحلې څخه عبارت ده چې د ټاکنو د چمتووالي په منظور ترسره کېږي "د رایې ورکولو د عمومي حق" د اصل په هکله د معلوماتو د خپرولو لپاره مدني او زد کړه ایزې بنسټونه، د نوم ثبتونې مرحله اود ټاکنو بهیر هم پدې برنامه کې شامل دي .

- "د ټاکنو د عمومي رئیس" هغه شخص چې د ټاکنو د عمومي رئیس په توگه د (یوناما) د دفتر لخوا ټاکل کېږي .

- "عامه خبرتیا" هر هغه خبرتیا چې د نوم ثبتونې په باب د ټلويزیون، راډیو او نورو خپرونو له لارې ابلاغېږي .

- "د اوسېدنې ځای" د افغانستان په یوه ولایت کې یو ځای چې نوم ثبتونې غوښتونکی هغه دخپلې اوسېدنې

ځای بولي .

افغان شناخته میښود .

- "برنامه ثبت نام" عبارت از مرحله ثبت نام رأی دهندگان واجد شرایط است که به منظور آمادگی برای انتخابات براه انداخته می‌شود. تعلیمات مدنی و آموزشی جهت اشاعه معلومات درباره اصل "حق عمومی رأی دهی" مرحله ثبت نام و جریان انتخابات نیز شامل این برنامه می‌باشد .

- "رئیس عمومی انتخابات" شخصیکه منحیث رئیس عمومی انتخابات توسط دفتر (یوناما) تعیین می‌شود .

- "آگاهی عامه" هر آگاهی ای که از طریق تلویزیون، اخبار، راډیو و سایر نشرات در مورد ثبت نام ابلاغ می‌گردد .

- "محل اقامت" محلی دریکې از ولایات افغانستان که متقاضی ثبت نام آنرا منحیث محل سکونت خویش میداند .

رسمي جریده

۲

اداره رهبری پروسه

د نوم ثبتوني دپروسي

ثبت نام

دلارښودني (رهبري) اداره

ماده سوم :

درېمه ماده :

صلاحيت رهبري :

درهبري واک :

بتاسي از توافقنامه بن، دفتر يوناما
امور ثبت نام راي دهندگان را
تحت نظارت دفتر مشترک
انتخابات که طی فرمان مؤرخ
(۴) اسد ۱۳۸۲ (۲۶ جولای
۲۰۰۳) تأسيس گرديده است،
انجام دهد :

دبن دموافقه ليک له مخې، ديوناما
دفتر دې درايي ورکوونکودنوم
ثبتوني چارې دټاکنو دکلې دفتر تر
خارنې لاندې چې د ۱۳۸۲ د زمري
د (۴) نېټې (۲۰۰۳ د جولای ۲۶)
په فرمان جوړ شوی دی،
ترسره کړي :

ماده چهارم :

خلورمه ماده :

صلاحيت های دفتر مشترک انتخابات :
۱- دفتر مشترک انتخابات
صلاحيت دارد دستورالعمل
واگامی ها را بمنظور تحقق اهداف
این فرمان معين نمايد .

دټاکنو دکلې دفتر واکونه :

۱- دټاکنو کلې دفتر واک لري
ددې فرمان دهـدفونود
تحقق په منظور، دستورالعمل
او خبرتياوې وټاکي .

۲- دفتر مشترک انتخابات ميتواند
صلاحيت های خویش را که توسط
این فرمان و يا توسط دستورالعمل

۲- دټاکنو کلې دفتر کولای شي خپل
واکونه چې ددې فرمان ياد هغه
دستورالعمل اولارښود په واسطه چې

رسمي جریده

ه

ددې فرمان له مخې صادر شوي
وي دهغې ادارې د دارالانشاء له
لارې عملي کړي .

هغه کارکوونکي چې دټاکنود
مؤقت کمېسيون خوا درأبې
ورکوونکو دنوم ثبتونې لپاره
مؤظف کېږي، دټاکنو دکل
دفتر ددارالانشاء ترورځنۍ ادارې
لاندې دي اوله خپلو اجرااتو څخه
د دارالانشاء په وړاندې ځواب
ورکوونکي دي.

پنځمه ماده :

درأبې ورکوونکو دنوم ثبتونې
ترسره کول :

۱- دهغو افغانانو شهرت چې دنوم
ثبتونې پرېنست اود ټاکنودقانون
دحکمونو مطابق، د۱۳۸۳ کال په
ټاکنو کې درأبې ورکولو حق
لري، ثبتېږي.

۲- دنوم ثبتونې لپاره دچمتووالي اود
رأبې ورکولو دعمومي حق په هکله

ورهنمودی که به تأسی ازین فرمان
صادر شده باشد، ازطریق
دارالانشای آن اداره عملی نماید .

۳- کارمندانیکه توسط کمیسیون
مؤقت انتخابات جهت اجرای
ثبت نام رأی دهندگان
مؤظف میگردند، تحت اداره
روزانه دارالانشای دفتر مشترک
انتخابات قرار داشته واز اجراات
خویش نزد دارالانشاء
پاسخده میباشند .

ماده پنجم :

اجرای ثبت نام
رأی دهندگان :

شهرت افغانهای که براساس
ثبت نام وطبق احکام قانون
انتخابات حق رأی دهی را
در انتخابات سال ۱۳۸۳ دارند،
ثبت میگردد .

۲- جهت آمادگی برای ثبت نام
وغرض اشاعه معلومات درباره حق

عمومي رأی دهي، برنامه هاي تعليمات مدني، آموزشي، انتخاباتي اجرا گردد. دفتر مشترک انتخابات ميتواند طبق دستورالعمل معين به مؤسسات غير دولتي اجازه دهد تا د اجراي پروگرامهاي تعليمات مدني و آموزشي سهم گيرند.

۳- دفتر مشترک انتخابات تاريخ ثبت نام رأی دهندگان را تعيين واز طريق وسايل ارتباط جمعي اعلان نمايد.

۴- دارالانشای اداره مؤقت انتخابات افغانستان، محلات و برنامه سفر تيم هاي مامورين ثبت نام رأی دهندگان را تعيين و اعلان نمايد.

۵- برای مراجعين و ثبت نام کنندگان اناث واجد شرايط ثبت نام، محلات جداگانه با مردان در نظر گرفته شود.

د معلوماتو دخپړولو په غرض دې، د مدني ښوونيزه کړه ايزې، ټاکنيزې برنامې ترسره شي، د ټاکنو کله دفتر کولای شي د ټاکلي دستورالعمل مطابق، غير دولتي موسسوته اجازه ورکړي ترڅو د مدني ښوونيزه کړه ايزو پروگرامونو په اجراء کې برخه واخلي.

۳- د ټاکنو کله دفتر دې درايې ورکوونکو دنوم ثبتونې نېټه وټاکي او د ډله ايزو رسنيوله لارې دې اعلان کړي.

۴- د افغانستان د ټاکنو دمؤقتې ادارې دارالانشاء دې، د رأيې ورکوونکو دنوم ثبتونې د مامورينو د تيمونو د سفر برنامه وټاکي او اعلان دې کړي.

۵- دنوم ثبتونې د شرايطو لرونکو ښځينه مراجعينو او نوم ثبتوونکو لپاره دې له نارينه وو څخه جلا ځايونه په پام کې ونيول شي.

رسمي جريده

۷

۶- په هغه صورت کې چې دټاکنو
ګډ دفتر د مهاجرو رأيي ورکونکو
دنوم ثبتونې داجراء لپاره له هېواد
څخه بهر امکانات مساعد وګڼي،
دنوم له ثبتونې دمخه دې له هغو
هېوادونو څخه دشرایط لرونکو
افغانانو دنوم ثبتونې داجراء اجازه
واخيستل شي .

شپږمه ماده :

دولتي مسؤولين اودخلکوسيمه-
ايزاستازي بايد درايي ورکونکو
دنوم ثبتونې په بهير کې، له هغو
اشخاصو سره چې دنوم په ثبتولو کې
مسؤوليت لري، همکاري وکړي .

درايي ورکونکو نوم ثبتونه

اوومه ماده :

دنوم ثبتونې شرايط :

هرافغان فرد چې (۱۸) کلنی ياله هغه
څخه زيات سن يې ترهغې نېټې
پورې چې دټاکنو دګډ دفتر له لوري

۶- درصورتیکه دفتر مشترک
انتخابات برای اجرای ثبت نام
رای دهندگان مهاجر در خارج
از کشور امکانات مساعد بداند،
قبل از اجرای ثبت نام،
از آن کشورها اجازه اجرای
ثبت نام افغانهای
واجد شرایط اخذ گردد .

ماده ششم :

مسؤولين دولتي ونمایندهگان محلی
مردم باید در جریان ثبت نام
رای دهندگان با اشخاصیکه در
ثبت نام مسؤولیت دارند،
همکاری نمایند .

ثبت نام رای دهندگان

ماده هفتم :

شرایط ثبت نام :

هرفرد افغان که سن (۱۸) سال
ويا بيشتر از آنرا الی تاريخی که از
طرف دفتر مشترک انتخابات

اعلان ميشود، تکميل نموده باشد،
با در نظر داشت مفاد اين فرمان
منحيث يك رأی دهنده حق ثبت
نام را دارا مي باشد .

ماده هشتم :

تقاضاء ثبت نام :

هر شخص واجد شرايط كه خواهان
ثبت نام باشد، شخصاً نزد تيم
ثبت نام مراجعه نموده،
طبق دستورالعمل دفتر مشترك
انتخابات بحيث رأی دهنده،
تقاضای ثبت نام خود را
بعمل آورد .

ماده نهم :

ثبت نام تقاضاء كننده :

به تمام افرادي كه بتأسی از اين فرمان
منحيث رأی دهندگان شناخته
ميشوند، كارت های ثبت نام رأی-
دهندگان توزيع ميشود، مشخصات
كارت متذکره از جانب دفتر

اعلانیهري بشپړکړی وي، ددې
فرمان دمفادله په پام کې
نيولوسره، ديوه رأيه ورکوونکي په
توگه دنوم ثبتولو د حق لرونکی دی .

اتمۀ ماده :

دنوم ثبتونې غوښتنه :

د شرايطو لرونکی هر شخص چې
دنوم ثبتولو غوښتونکی وي، شخصاً
دې دنوم ثبتونې تيم ته مراجعه
و کړي، دټاکنو دگډ دفترله
دستورالعمل سره سم دې درأیې
ورکوونکي په توگه دخپل نوم
د ثبتولو غوښتنه وکړي .

نهمۀ ماده :

دغوښتونکي دنوم ثبتول :

ټولو هغو افرادو ته چې ددې فرمان له مخې
درأیې ورکوونکوپه توگه پېژندل
کېږي، درأیې ورکوونکودنوم
ثبتونې كارتونه ورکول کېږي، دنوموړي
كارت ځانگړنې (مشخصات) دټاکنو

رسمي جريده

۹

د ګډ دفتر له لوري تثبيتېږي .

لسمه ماده :

د شکایت حق :

هر فرد چې غوښتنه يې درايې وړکونکي په توګه دنوم د ثبتونې لپاره ردشي حق لري دخپلې غوښتنې دردپه مقابل کې، دهغو شرايطو او طريقي مطابق چې د ټاکنو د ګډ دفتر لخوا وضع اود عامې خبرتيا په ذريعه خپرېږي، شکایت وکړي .
يوولسمه ماده :

د سندونو استول :

درأبې وړکونکو دنوم ثبتونې ټول سندونه چې ددې فرمان مطابق راټولېږي، بايد هر څومره ژر د ټاکنو عمومي رئيس ته واستول شي .

څارونکي او مبصرين

دوولسمه ماده :

څارونکي کميټي :

د ټاکنو ګډ دفتر کولای شي په سيمه

مشرک انتخابات تثبيت ميګرdd .

ماده دهم :

حق شکایت :

هرفرديکه تقاضايش مبنی بر ثبت نام منحيث رأی دهنده رد شود، حق دارد درمقابل رد تقاضای خویش، طبق که شرایط وطريقه که از جانب دفتر مشترک انتخابات وضع وذريعه آگاهی عامه نشر ميګرdd، شکایت کند .
ماده يازدهم :

فرستادن اسناد :

تمام اسناد حاوی ثبت نام رأی- دهندگان طبقه اين فرمان جمع آوری ميشود، بايد هرچه زوردرتر به رئيس عمومي انتخابات فرستاده شود .

نظارت کنندگان ومبصرين

ماده دوازدهم :

کميته های نظارت کننده :

دفتر مشترک انتخابات ميتواند

به ایجاد کمیته های نظارت کننده در محل موافقه نماید، کمیته های مذکور میتوانند از عملیه ثبت نام رأی دهندگان نظارت نمایند و در مورد آنده اشخاصیکه طبق ماده (هفتم) واجد شرایط ثبت نام نباشد، حین تقاضای آنها برای ثبت نام، مسؤولین ثبت نام را در جریان قرار دهند.

ماده سیزدهم :

مشارکت احزاب سیاسی :

۱- احزاب سیاسی ایکه در وزارت عدلیه دولت افغانستان ثبت گردیده باشند، حق دارند از طریق نمایندگان محلی خود مطابق شرایطی که از طرف دفتر مشترک انتخابات نشر میشود، از جریان ثبت نام رأی-دهندگان همان محل نظارت کنند. بدین منظور دفتر

(محل) کې دڅارونکو کمیټوپه جوړولو موافقه وکړي، نوموړې کمیټې کولای شي درآیې ورکوونکو دنوم ثبتونې دعملیې څارنه وکړي او دهغه شمېر اشخاصو په مورد کې چې د(اوومې) مادې مطابق دنوم ثبتونې د شرایطو لرونکي نه وي، دنوم ثبتونې لپاره دهغوی دغوښتنې په وخت کې دثبوتونې مسؤولین په جریان خبر کړي.

دیارلسمه ماده :

دسیاسي ګوندونو ګډون (مشارکت):

۱- هغه سیاسي ګوندونه چې د افغانستان دولت دعدليې په وزارت کې ثبت شوي وي، حق لري دخپلو سیمه ایزو استازو لــــه لارې، د هغو شرایطو مطابق چې د ټاکنود ګډون د دفتر خوا خپرېږي، د هماغې سیمې درآیې ورکوونکو د نوم ثبتونې له بهیر څخه څارنه

مشترک انتخابات تاریخ
آغاز و ختم پذیرش
درخواست های احزاب سیاسی
راجیهت مشارکت در
پروژه ثبت نام تعیین و
اعلان می نماید .

۲- آنده احزاب سیاسی که اجازه
مشارکت در پروژه ثبت نام را
حاصل نموده باشند، حق دارند،
در صورت عدم رعایت ماده هفتم
و شرایط ثبت نام مطابق
طرز العملی که از جانب
دفتر مشترک انتخابات به
آگاهی عامه رسانیده میشود،
اعتراض نمایند .

ماده چهاردهم :

مشارکت نظارت کنندگان :

دفتر مشترک انتخابات میتواند
سازمانهای داخلی و خارجی را
اجازه دهد تا در جریان ثبت نام
رای دهندگان مطابق طرز العملی

و کپی، ددی منظور لپاره
دپاکنو گد دفتر، دنوم
ثبتونی په پروسه کې دگپون په
غرض، دسیاسي گوندونو
دغوبتنلیکونو دمنلو دپیل او پای
نېټه ټاکي او اعلاني يې .

۲- هغه شمېر سياسي گوندونه چې
دنوم ثبتونی په پروسه کې يې
دگپون اجازه ترلاسه کړې
وي، حق لري دهغې کړنلارې
مطابق چې دپاکنو دگد دفتر لخوا
عامې خبرتيا ته رسول کېږي، د
اوومې مادې اونوم ثبتونی د
شرایطو دنه رعایت په صورت کې،
اعتراض وکړي .

خوارلسمه ماده :

دخارونکو گپون :

دپاکنو گد دفتر کولای شي
کورنیواو بهرنیو سازمانونو ته اجازه
ورکړي ترڅو د هغې کړنلارې
مطابق چې د هغې ادارې لخوا عامې

که از طرف آن اداره به آگاهی عامه
رسانیده میشود، منجیت نظارت
کنندگان اشتراک نمایند .

لست های ابتدائی ونهایی

رأی دهندگان

ماده پانزدهم :

لست های ابتدائی رأی

دهندگان :

رئیس عمومی انتخابات لست-
های ابتدائی رأی دهندگان هر
ولایت را جمع آوری نماید. این
لست ها از طرف دفتر مشترک
انتخابات به شکل معین در اوقات و
محلاتی که ذریعۀ آگاهی عامه تعیین
و اعلان میشود، به نشر میرسد .

ماده شانزدهم :

تقاضای شمولیت نام

در لست ابتدائی :

در صورتیکه یک رأی دهنده ثبت
شده کارت معتبر ثبت نام را بدست

خبرتیاته رسول کبری، درآیی
ورکوونکو دنوم ثبتونی په بهیر کې
د څارونکو په توګه ګډون وکړي .

درآیی ورکوونکو لومړني او

وروستني لستونه

پنځلسمه ماده :

درآیی ورکوونکو لومړني

لستونه :

د ټاکنو عمومي رئیس دې دهر
ولایت درآیی ورکوونکو لومړني
لستونه راټول کړي، دغه لستونه
د ټاکنو د ګډو دفتر لخوا په ټاکلي
شکل، په هغو وختونو او ځایونو
کې چې د عامې خبرتیا په ذریعۀ
ټاکل او اعلانېږي، خپریږي .

شپاړسمه ماده :

په لومړني لست کې دنوم

د شاملولو غوښتنه :

په هغه صورت کې چې یو ثبت
شوی رایه ورکوونکی، دنوم ثبتونی

معتبر کارت په لاس کې ولري خو
نوم يې درايې ورکونکو په نومړني
لست کې درج شوی نه وي، حق
لري درايې ورکونکو په لومړني
لست کې دخپل نوم دشاملولو
غوښتونکی شي .

اوولسمه ماده :

درايې ورکونکودنوم ثبتونې په
لست کې ديوه شخص دنوم
پرموجوديت داعتراض حق :

هر ثبت شوی رایه ورکونکی حق
لري، درايه ورکونکو په لسټ کې د
يوه بل ثبت شوي فرد دنوم پر
موجوديت باندې لدې امله چې
دوه یم رایه ورکونکی د(اوومې)مادې
مطابق درايې ورکولودشرایطونه
لرونکی دی یاېدې دلیل چې دهغه
نوم په لومړني لسټ کې له يو ځل
څخه زیات درج شوی دی،اعتراض
وکړي ، داعتراض دغه حق دهغو

داشته باشد امانام
موصوف درلست ابتدائی
رای دهندگان درج نشده
باشد، حق دارد متقاضی شموليت
نام خویش درلست ابتدائی
رای دهندگان شود .

ماده هفدهم :

حق اعتراض برموجوديت
نام یک شخص درلست ثبت
رای دهندگان:

هر رای دهنده ثبت شده حق دارد
برموجوديت نام یک فرد ثبت شده
دیگر درلست رای دهندگان مبنی
براینکه رای دهنده دومی فاقد
شرایط رای دهی مطابق ماده
(هفتم) میباشد، ویا بدلیل اینکه
نام او درلست ابتدائی بیشتر
از یکبار درج گردیده است،
اعتراض نماید، این حق اعتراض
مطابق شرایطیکه ازطرف دفتر

مشترک انتخابات نشر میشود.

عمورت میگیرد.

ماده هجدهم :

صلاحیت فسخ ثبت نام :

رئیس عمومی انتخابات میتواند قبل از نشر لست نهائی رأی دهندگان، در صورتیکه لست ثبت نام براساس شواهد مؤثق مشکوک بنظر برسد، تجدید نظر نماید. اگر رئیس عمومی انتخابات به فسخ لست ثبت نام مذکور تصمیم بگیرد، حکم اصلاح لست و یا بطلان کارت ثبت نام را صادر می نماید.

ماده نهم :

تسلیم دهی و نشر لست های نهائی رأی دهندگان :

دفتر مشترک انتخابات بعد از فیصله درمورد تمام اعتراضات

شرایطو مطابق چي دٲاکنودگاہ

دفترخواخبربري، صورت مومي .

اتلسمه ماده :

دنوم ثبتوني دفسخ واک :

دٲاکنو عمومي رئيس کولای شي درآيې ورکوونکو د وروستي لست له خپرولو دمخه په هغه صورت کې چې دنوم ثبتوني لست دموثقو شواهدو براساس مشکوک په نظر راشي، نوې کتنه وکړي، که دٲاکنو عمومي رئيس دنوم ثبتوني دنوموړي لست دفسخ کولو تصميم ونيسي، دلست داصلاح کولو اويا دنوم ثبتوني دکارت دبطلان حکم صادر وي .

نولسمه ماده :

درآيې ورکوونکو د وروستيو

لستونو تسليمول او خپرول :

دٲاکنو گډ دفتر تردې فرمان لاندې د منلو وړٲولو اعتراضونو او

شکایتونو په برخه کې تر پرېکړې اود ټولو مربوطو سندونو له غوراو نورو معلوماتو وروسته، درایې ورکړونکو وروستنی لست، د لومړنیو لستونو او لازمي اصلاحاتو پر اساس چې ددې فرمان مطابق یې په هغه کې صورت موندلی دی برابروي او دافغانستان دټاکنو دایمي کمیسیون ته یې تسلیموي .

متفرقه حکمونه

شلمه ماده :

شکایتونه او غورونې :

د ټاکنو کله دفتر دنوم ثبتونې په پروسې پورې د مربوطو شکایتونو داوړېدو، تحقیق او احتمالي بې نظمیو په شمول دنورو مسئلو شرایط او طرز العملونه، دعامي خبرتیا په ذریعه اعلانوي .

وشکایات قابل پذیرش تحت این فرمان وبعد از بررسی تمام اسناد مربوطه ومعلومات دیگر، لست نهائی رأی دهندگان را براساس لست های ابتدائی واصلاحات لازمی که طبق این فرمان درآن صورت گرفته، تهیه وبه کمیسیون دائمی انتخابات افغانستان تسلیم میدهد .

احکام متفرقه

ماده بیستم :

شکایات وبررسی ها :

دفتر مشترک انتخابات شرایط و طرز العمل های سمع شکایات، تحقیق ومسائل دیگر مربوط به پروسه ثبت نام، بشمول بی نظمی های احتمالی را ذریعه آگاهی عامه اعلان می نماید .

یو ویشتمه ماده :

سرغړونې او جریمې :

د ټاکنو ګډ دفتر واک لري هغه عملونه چې تردې فرمان لاندې سرغړونې ګڼل کېږي، په ګوته (مشخصې) کړي، عامې خبرتیا ته یې ورسوي. همدارنګه د ټاکنو ګډ دفتر واک لري سرغړونکي افراد او سازمانونه مشخص کړي، هغو ته خبر داری ورکړي. د ټاکنو ګډ دفتر د بېړنۍ ارزونې په غرض د سرغړونو مدلل موارد د افغانستان په دولت پورې مربوطو مقاماتو ته وړاندې کوي .

دوه ویشتمه ماده :

د معلوماتو خوندي کول اوساتنه: له هغو شخصي معلوماتو څخه چې درايې ورکوونکو دنوم ثبتونې په ترڅ کې راټولېږي، يوازې درايې ورکوونکو د وروستنې لست په

ماده بیست ویکم :

تخطی ها و جریمه ها :

دفتر مشترک انتخابات صلاحیت دارد اعمالی را که تحت این فرمان تخلفات شناخته میشوند، مشخص ساخته به آگاهی عامه برساند. همچنان دفتر مشترک انتخابات صلاحیت دارد افراد و سازمانهای مختلف را مشخص ساخته به آنها هشدار دهد. دفتر مشترک انتخابات موارد مدلل تخلفات را غرض ارزیابی عاجل به مقامات مربوط دولت افغانستان ارائه می نماید .

ماده بیست و دوم :

حفاظت و نگهداری معلومات : از معلومات شخصی ای که در طی ثبت نام رأی دهندگان جمع آوری میشود، فقط بمنظور تهیه لست نهائی

برابرو لو کي گته اخیستل کږي .

در ویشتمه ماده :

امنیت :

د کورنیو چارو وزارت دې
د ټاکنو له کد دفتر سره په
سلا د رایې ورکونکو دنوم
ثبتونې په بهیر کې د ټولو
گډون کوونکو لپاره لازم
امنیت تامین کړي. د کورنیو
چارو وزیر دې له وزارتونو او
ذید خلو ادارو سره په سلا
دنوم ثبتونې په مرحله کې
دامنیت په تامینولو کې له
پولیسو سره د همکارۍ لپاره
دملي اردو او ملي امنیت
د قوتونو د جلیولو په هکله
اقدام وکړي، دملي دفاع
وزارت اود ملي امنیت عمومي
ریاست دې د کورنیو
چارو د وزیر د غوښتنې
مطابق د نوم ثبتونې

رای دهندگان استفاده میگردد .

ماده بیست و سوم :

امنیت :

وزارت داخله با مشوره
دفتر مشترک انتخابات،
امنیت لازم را برای
تمام اشتراک کنندگان
در جریان ثبت نام
رای دهندگان تامین نماید،
وزیر داخله با مشوره با
وزارتها و ادارات ذیدخل
در مورد جلب قوت ها
از اردوی ملی و امنیت
ملی جهت همکاری
با پولیس در تامین
امنیت مرحله ثبت نام
اقدام نماید، وزارت
دفاع و ریاست عمومي
امنیت ملی طبق مطالبه
وزیر امور داخله
درباره تامین امنیت

دمرحلې دامنيت دتامين په اړه،
همکاري وکړي .
مرحله ثبت نام
همکاری نمایند .

ومن الله توفيق
حمد کرزی
دافغانستان دانتقالي اسلامي
دولت رئيس
ومن الله توفيق
حامد کرزی
رئيس دولت انتقالي اسلامي
افغانستان

رسمي جريده

۱۹

فرمان

رئيس دولت انتقالی
اسلامي افغانستان در باره
اساسات برگزاري
انتخابات در دوره انتقالی

شماره : (۱۱۰)

تاريخ : ۱۳۸۲/۱۱/۲۹

با نظر داشت حکم ماده (۱۵۹)
قانون اساسی در ارتباط با برگزاري
انتخابات در دوره انتقالی ، الی تصویب
قانون انتخابات و ایجاد کمیسیون
مستقل انتخابات ، مراتب
آتی منظور است :

ماده اول :

دفتر مشترک تنظیم انتخابات علاوه بر
وظایف و صلاحیت های مندرج فرمان
شماره (۴۰) مؤرخ ۱۳۸۲/۵/۴
رئيس دولت انتقالی اسلامي افغانستان
مسئولیت کلی آماده گی ، تنظیم ،

په انتقالی دوره کې د ټاکنو د
دایرولو د اساساتو په باره کې ،
د افغانستان د انتقالی
اسلامي دولت د رئیس
فرمان

ګڼه : (۱۱۰)

نېټه : ۱۳۸۲/۱۱/۲۹

په انتقالی دوره کې د ټاکنو د دایرولو په
اړه د اساسي قانون د (۱۵۹) مادې د
حکم په پام کې نیولو سره ، د ټاکنو د
قانون د تصویب او د ټاکنو د خپلواک
کمیسیون تر جوړېدو پورې ، لاندې
مراتب منظور دي :

لومړۍ ماده :

د ټاکنو د تنظیم ګډ دفتر د افغانستان د
انتقالی اسلامي دولت د رئیس د
۱۳۸۲/۵/۴ نېټې په (۴۰) ګڼه فرمان
کې د درج شوو دندو او واکونو
برسېره د ټاکنو د چمتو کولو ، تنظیم ،

رسمي جریده

۲۰

برگزاری و نظارت از جریان انتخابات
را دارد .
ماده دوم :

(۱) دفتر مشترک تنظیم انتخابات دارای
وظایف ذیل میباشد :

۱: تصویب مقررات و طرز العمل در امور
مربوط به جریان انتخابات ؛

۲: نظارت بر اجراات دارالانشای
انتخابات در جریان آمادگی ، تنظیم و
برگزاری انتخابات ؛

۳: ثبت نام کاندیدان برای
انتخابات ؛

۴: ایجاد و حفظ ارتباط و همکاری
با احزاب سیاسی و کاندیدان مستقل
ثبت شده در وزارت عدلیه
دولت انتقالی اسلامی افغانستان ؛

۵: صدور و نشر طرز العمل
استفاده و دستیابی به رسانه های
جمعی و مطبوعات برای احزاب
سیاسی و کاندیدان ؛

۶: ترتیب و تصویب طرز العمل ها بامشوره
و همکاری احزاب سیاسی . کاندیدان .

دایرولو او له بهیر څخه د څارنې کلي
مسئولیت په غاړه لري .
دود یه ماده :

(۱) د ټاکنو د تنظیم کچه دفتر د لاندې
دندو لرونکي دی :

۱: د ټاکنو په بهیر پورې په مربوطو چارو
کې د مقرراتو او کړنلارې تصویبول ؛

۲: د ټاکنو د چمتو کولو ، تنظیم او
دایرولو په بهیر کې د ټاکنو د دارالانشاء
پر اجرااتو باندې څارنه ؛

۳: د ټاکنو لپاره د کاندیدانو د نوم
ثبتول ؛

۴: د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت د
عدليې په وزارت کې له ثبت شوو سیاسي
ګوندونو او خپلواکو کاندیدانو سره د
ارتباط او همکاری رامنځته کول اوساتنه ؛

۵: سیاسي ګوندونو او کاندیدانو ته له
ډله ایزو رسنیو او مطبوعاتو څخه د ګټې
اخیستنې او هغو ته د لاس رسېدنې د
کړنلارې صادړول او خپرول ؛

۶: د کمپاینونو او ټاکنو د دایرولو
لپاره له سیاسي ګوندونو ، کاندیدانو ،

رسمي جریده

۲۱

مطبوعات و ارگان های انتخاباتی جهت
برگزاری کمپاین ها و انتخابات ؛

۷: تحقیق نارسایی های جریان
انتخابات ؛

۸: استماع شکایات و مشکلات
مربوط به انتخابات و اتخاذ تصمیم
در مورد رفع آنها ؛

۹: ارجاع قضایای خارج از
صلاحیت دفتر مشترک تنظیم انتخابات
به مقامات مربوطه دولت انتقالی اسلامی
افغانستان ؛

۱۰: دعوت ناظرین ملی و بین المللی
برای نظارت از جریان انتخابات ؛

۱۱: راییه مشوره به دولت انتقالی
اسلامی افغانستان در باره آماده نمودن
شرایط برگزاری انتخابات با شیوه های
مناسب و آزاد بر اساس قانون انتخابات و
معیار های بین المللی ؛

۱۲: تصدیق و اعلام نتایج انتخابات ؛

۱۳: فراهم نمودن تسهیلات لازم
جهت تطبیق نتایج انتخابات و یا
انتقال قدرت ؛

مطبوعات و پاکیزه ارگانونو سره په
سلاکې د کړنلارو ترتیب او تصویبول ؛
۷: د ټاکنو د بهیر د کمیو (نارسایو)
تحقیق ؛

۸: په ټاکنو پورې د مربوطو شکایتونو او
ستونزو اورېدل او دهغو د لرې کولو په
هکله د تصمیمونو نیول ؛

۹: د افغانستان انتقالی اسلامي دولت
مربوطو مقاماتو ته ، د ټاکنو د تنظیم د
کچې دفتر له واک څخه د بهر قضیو
ارجاع کول ؛

۱۰: د ټاکنو له بهیر څخه د څارنې لپاره
د ملي او نړیوالو کتونکو رابلل ؛

۱۱: د ټاکنو د قانون او نړیوالو معیارونو
پر بنسټ ، په مناسبو او ازادو لارو چارو
د ټاکنو د دایرولو د شرایطو د چمتو کولو
په هکله ، د افغانستان انتقالی اسلامي
دولت ته سلا ورکول ؛

۱۲: د ټاکنو د پایلو تصدیق او اعلامول ؛

۱۳: د ټاکنو د پایلو د تطبیق او یا د
واک (قدرت) د انتقال لپاره د لازمو
اسانتیاوو برابرول ؛

(۲) صلاحيت ها و وظائف دفتر مسرک تنظيم انتخابات با ختم دوره انتقالی به پايان ميرسد ، مگر اينکه فرامین جداگانه ادامه کار آن را تأييد نمايد :

ماده سوم :

(۱) بمنظور حمايت و همکاري با ارگانهای انتخاباتی، اجرای وظائف مربوط به ثبت نام رأی دهندگان و انتخابات ، دارالانشای انتخابات ايجاد گردد .

(۲) دارالانشا تحت نظارت و هدايت دفتر مشترک تنظيم انتخابات و براساس مشوره و همکاري يوناما و وظائف ذيل را بعهده دارد :

۱: اجرای تصاميم دفتر مشترک تنظيم انتخابات و وظائف سپرده شده ،

۲: فراهم آوری تسهيلات حين تدوير جلسات دفتر مشترک تنظيم انتخابات ؛

۳: اجرای تمام وظائفی که قبلاً توسط دارالانشای کمیسیون مؤقت انتخابات و دارالانشای دفتر مشترک تنظيم انتخابات صورت ميگيرد .

(۲) د تاکنو د تنظيم د گډ دفتر واکونه او دندې ، د انتقالي دورې په ختمېدو سره پایته رسېږي ، مگر دا چې جلا فرمانونه د هغه د کار دوام تأييد کړي ؛

درېيمه ماده :

(۱) له ټاکنيزو ارگانونو سره دملاتړ او همکاري، درأبې ورکړونکودنوم په ثبتونې اوتاکنو پورې د مربوطو دندو د اجراء په منظور دې، دټاکنو دارالانشاء جوړه شي ؟

(۲) دارالانشاء د ټاکنو د تنظيم د گډ دفتر تر څارنې او لارښوونې لاندې او د يوناما د سلا او همکاري پر بنسټ ؛ لاندې دندې په غاړه لري :

۱: د ټاکنود تنظيم د گډ دفتر د تصميمونو او سپارل شوو دندو ترسره کول ؛

۲: د ټاکنو د تنظيم د گډ دفتر د غونډو د جوړېدو په ترڅ کې د اسانتياوو برابرول ؛

۳: د ټولو هغو دندو ترسره کول چې پخوا د ټاکنو د مؤقت کمېسيون د دارالانشاء او د ټاکنو د تنظيم د گډ دفتر د دارالانشاء په وسيله صورت مومي .

رسمي جریده

۲۳

(۳) دارالانشای انتخابات دارای رئیس و کارمندان بوده و رئیس دارالانشا نزد دفتر مشترک تنظیم انتخابات مسئولیت دارد. رئیس دارالانشای انتخابات توسط رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان تعیین میگردد که صلاحیت استخدام کارمندان دارالانشای انتخابات را به اساس شرایط تعیین شده از طرف دفتر مشترک تنظیم انتخابات دارد.

(۴) دفتر مشترک تنظیم انتخابات و رئیس دارالانشای آن بر اساس مشوره سر مشاور تخنیکي یوناما، کارمندان دارالانشای انتخابات را نسبت تخلفات و سوء استفاده از وظیفه سپرده شده از وظایف شان سبکدوش نمایند.

(۵) دفتر مشترک تنظیم انتخابات میتواند برکناری رئیس دارالانشای انتخابات را به رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان پیشنهاد نماید؛

(۶) با اختتام وظایف دفتر مشترک تنظیم انتخابات که در این فرمان تذکر یافته، دارالانشای انتخابات تحت نظارت و اداره

(۳) د ټاکنو دارالانشاء د رئیس او کار کوونکو لرونکي ده او د دارالانشاء رئیس د ټاکنو د تنظیم د ګډ دفتر په وړاندې مسئولیت لري. د ټاکنو د دارالانشاء رئیس د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت د رئیس لخوا ټاکل کېږي چې د ټاکنو د تنظیم د ګډ دفتر له لوري د ټاکل شوو شرایطو پر اساس، د ټاکنو د دارالانشاء د کار کوونکو د استخدام واک لري؛

(۴) د ټاکنو د تنظیم ګډ دفتر او د هغه د دارالانشاء رئیس دې د یوناما د تخنیکي سرسلاکار په سلا، د ټاکنو د دارالانشاء کار کوونکي د سرغړونو او له سپارل شوې دندې څخه د ناوړې ګټې اخیستنې له امله، له خپلو دندو څخه ګوښه کړي.

(۵) د ټاکنو د تنظیم ګډ دفتر کولای شي د ټاکنو د دارالانشاء د رئیس ګوښه کېدل د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت رئیس ته پیشنهاد کړي؛

(۶) د ټاکنو د تنظیم د ګډ دفتر د دندو په پایته رسېدو سره چې پدې فرمان کې ذکر شويدي، د ټاکنو دارالانشاء د

مستقیم کمیسیون مستقل انتخابات قرار میگیرد ، مگر اینکه فرامین جداگانه طوری دیگری حکم نمایند ؛

(۷) کارمندان دفتر ملل متحد که در دارالانشای انتخابات اجرای وظیفه مینمایند ، مسؤولیت حمایت ، همکاری و مشوره را دارند . نمایندگی ملل متحد تمام اقدامات لازم را برای نظارت و تطبیق تصامیم دفتر مشترک تنظیم انتخابات ، اتخاذ و عملی مینماید .

(۸) اثاثیه و بودجه باقیمانده درالانشای لویه جرگه تصویب قانون اساسی به دارالانشای انتخابات واگذار گردد .

ماده چهارم :

ادارات دولتی در مرکز ، ولایات و ولسوالی ها مکلف اند با دفتر مشترک تنظیم انتخابات همکاری نمایند .

ماده پنجم :

(۱) فرامین رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در مورد تأسیس و توضیح نقش دفتر مشترک تنظیم انتخابات و کمیسیون مؤقت

تاکنو د خپلواک کمپسیون تر مستقیمي ادارې لاندې راځي ، مگر دا چې جلا فرمانونه بل ډول حکم وکړي ؛

(۷) د ملگرو ملتونو کارکوونکي چې د ټاکنو په دارالانشاء کې کار کوي د ملاتړ ، همکاری او سلا مشورې مسؤولیت لري ، د ملگرو ملتو نمایندگي د ټاکنو د تنظیم د ګډ دفتر د تصمیمونو د څارنې او تطبیق لپاره ټول لازم اقدامات تر لاس لاندې نیسي او عملي کوي یې ؛

(۸) د اساسي قانون د تصویب د لویې جرګې د دارالانشاء اثاثیه او پاتې بودجه دې د ټاکنو دارالانشاء ته پرېښودل شي .

خلورمه ماده :

په مرکز ، ولایتونو او ولسوالیو کې دولتي ادارې مکلفې دي ، د ټاکنو د تنظیم له ګډ دفتر سره همکاري وکړي .

پنځمه ماده :

(۱) د هغو موادو په استثناء چې تعدیل او الغاء یې په دې فرمان کې تسجیل شوي ده ، د ټاکنو د تنظیم د ګډ دفتر او د ټاکنو د مؤقت کمپسیون د تأسیس او د

انتخابات ، به استثنای موادی که تعدیل و الغای آن درین فرمان تسجیل یافته ، قابل تطبیق است .

(۲) ماده دوم فرمان شماره (۴۰) مؤرخ ۱۳۸۲/۵/۴ ریاست دولت انتقالی اسلامی افغانستان در مورد تأسیس دفتر مشترک تنظیم انتخابات با متن ذیل تعدیل گردد :

« دفتر مشترک تنظیم انتخابات دارای (۱۳) عضو میباشد . یازده عضو دفتر مشترک تنظیم انتخابات ، که شش عضو آن اعضای کمیسیون مؤقت انتخابات که از طرف مقام ریاست دولت انتقالی اسلامی افغانستان تعیین شده و پنج عضو آن توسط نماینده خاص سرمنشی ملل متحد تعیین گردیده ، دارای حق رأی میباشد . رئیس دارالانشای انتخابات و سرمشاور تخنیکي دفتر یوناما در مسایل انتخابات اعضای بدون حق رأی دفتر مشترک تنظیم انتخابات اند »

(۳) در پراگراف دوم ماده بهم فرمان شماره (۴۰) مؤرخ ۱۳۸۲/۵/۴ ریاست

نقش د توضیح کولو په هکله د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت د رئیس فرمانونه د تطبیق وړ دي .

(۲) د ټاکنو د تنظیم د کلو دفتر د تأسیس په هکله د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت د رئیس د ۱۳۸۲/۵/۴ نېټې د (۴۰) گڼې فرمان دوه یمه ماده دې په لاندې متن تعدیل شي :

« د ټاکنو د تنظیم کلو دفتر (۱۳) غړي لري . د ټاکنو د تنظیم د کلو دفتر یوولس غړي چې شپږ غړي یې د ټاکنو د مؤقت کمیسیون غړي چې د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت د ریاست د مقام لخوا ټاکل شوي او پنځه غړي یې د ملگرو ملتو د سرمنشي د ځانگړي استازي له لوري ټاکل شوي، د رأیې د حق لرونکي دي، د ټاکنو په مسئلو کې د ټاکنو د دارالانشاء رئیس او د یوناما د دفتر تخنیکي سرسلاکار د ټاکنو د تنظیم د کلو دفتر د رأیې د حق نه لرونکي غړي دي »

(۳) د ټاکنو د تنظیم د کلو دفتر د تأسیس په باب . د افغانستان د انتقالی اسلامي

دولت د رئيس د ۱۳۸۲/۵/۴ نېټې د (۴۰) گڼې فرمان د نهمې مادې په دوه يم پراگراف کې د « ټاکنو د تنظيم د گډه دفتر دارالانشاء » نوم دې په « د ټاکنو دارالانشاء » باندې تعديل شي .

(۴) د رأيي ورکونکو د نوم ثبتونې په باب د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت د ۱۳۸۲/۸/۲۰ نېټې د (۸۶) گڼې فرمان په دوه يمه او څلورمه ماده کې درج شوې د « ټاکنو عمومي رئيس » د اصطلاح تعريف لغوه دی .

(۵) د ټاکنو د تنظيم د مؤقت کميسيون د تاسيس په هکله د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت د رياست د ۱۳۸۲/۵/۴ نېټې د (۳۹) گڼې فرمان اتمه ماده لغوه ده .

(۶) د رأيي ورکونکو د نوم ثبتونې په باب د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت د رياست د ۱۳۸۲/۸/۲۰ نېټې د (۸۶) گڼې فرمان په دوه يمه ماده کې دې لاندې مطلب ايزاد شي :

« دارالانشاء » د ټاکنو له دارالانشاء

دولت انتقالي اسلامي افغانستان در مورد تأسيس دفتر مشترک تنظيم انتخابات اسم « دارالانشاء دفتر مشترک تنظيم انتخابات » به « دارالانشاء انتخابات » تعديل گردد .

(۴) تعريف اصطلاح « رئيس عمومي انتخابات » در ماده دوم و ماده چهارم مندرج فرمان شماره (۸۶) مؤرخ ۱۳۸۲/۸/۲۰ رياست دولت انتقالي اسلامي افغانستان در مورد ثبت نام رأی دهنده گان ملغاء است .

(۵) ماده هشتم فرمان شماره (۳۹) مؤرخ ۱۳۸۲/۵/۴ رياست دولت انتقالي اسلامي افغانستان در باره تأسيس کميسيون مؤقت تنظيم انتخابات ملغاء است .

(۶) در ماده دوم فرمان شماره (۸۶) مؤرخ ۱۳۸۲/۸/۲۰ رئيس دولت انتقالي اسلامي افغانستان درمورد ثبت نام رأی دهندگان مطلب ذيل ايزاد گردد :

« دارالانشاء » عبارت از دارالانشاء

رسمي جريده

۲۷

څخه عبارت ده چې ددې فرمان په وسيله
تاسيسېږي ؛

(۷) د رأيي ورکونکو د نوم ثبتونې په
باب د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت د
رياست د ۱۳۸۲ د لړم د ۲۰ نېټې د
(۸۶) گڼې فرمان درېښه ماده دې په
لاندې متن تعديل شي :

« د ټاکنو د تنظيم د گډه دفتر دارالانشاء ،
د يوناما د دفتر په همکارۍ ، ملاتړ او سلا
د ټاکنو د تنظيم د گډه دفتر چې د
افغانستان د انتقالي اسلامي دولت د
رياست د ۱۳۸۲/۵/۴ نېټې (۴۰) گڼې
فرمان په اساس ټاکل شوېده تر نظر
لاندې ، د رأيي ورکونکو د نوم
ثبتونې مسؤله ده » ؛

(۸) د رأيي ورکونکو د نوم ثبتونې په
باب د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت د
رياست د ۱۳۸۲/۸/۲۰ نېټې (۸۶)
گڼې فرمان په (۱۱ ، ۱۵ او ۱۸) ماده
کې د « ټاکنو عمومي رئيس » اصطلاح
دې ، په « د ټاکنو د دارالانشاء رئيس »
په اصطلاح تعديل شي ؛

انتخابات است که توسط اين فرمان
تاسيس ميگردد ؛

(۷) ماده سوم فرمان شماره (۸۶)
مؤرخ ۲۰ عقرب ۱۳۸۲ رياست
دولت انتقالي اسلامي افغانستان
در مورد ثبت نام رأي دهندگان به
متن ذيل تعديل گردد :

« دارالانشاء دفتر مشترک تنظيم
انتخابات با همکارۍ ، حمايت و مشوره
دفتر يوناما مسؤول ثبت نام رأي
دهندگان تحت نظر دفتر مشترک
تنظيم انتخابات که به اساس فرمان
شماره (۴۰) مؤرخ ۱۳۸۲/۵/۴ رياست
دولت انتقالي اسلامي افغانستان
تعيين گرديده ، ميباشد » ؛

(۸) در مواد (۱۱ ، ۱۵ و ۱۸) فرمان
شماره (۸۶) مؤرخ ۱۳۸۲/۸/۲۰
رياست دولت انتقالي اسلامي افغانستان
در مورد ثبت نام رأي دهندگان اصطلاح
« رئيس عمومي انتخابات » به اصطلاح
« رئيس دارالانشاء انتخابات »
تعديل گردد ؛

شپږمه ماده :

دغه فرمان د توشيخ له نېټې څخه نافذ او
په رسمي جريده کې دې خپور شي .

ماده ششم :

اين فرمان از تاريخ توشيخ نافذ
و در جريده رسمي نشر گردد .

حامد کرزی

د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت

رئيس

حامد کرزی

رئيس دولت انتقالي اسلامي

افغانستان

رسمي جریده

د افغانستان بانک د قانون د

انفاذ په باب د افغانستان د

اسلامي انتقالي دولت د رئیس

فرمان

ګڼه : (۶۲)

نېټه : ۱۳۸۲/۶/۲۷

د اوسني عصر له غوښتنو سره د

بانکي قوانينو د هم غاړې (هم

آهنگ) کولو په خاطر او په بانکي

سیستم کې د بشپړې ډاډ منې او

مصوئي فضا د رامنځ ته کولو ، او د

کورنيو او بهرنيو خصوصي پانګې

اچونې او د نورو نړيوالو مراجعو د

باور د راجلبولو او هڅولو او په

اقتصادي ژوندانه کې دهغوی د فعالې

ونډې اخيستنې او خصوصي برخې

ته د دولت د پام اړولو په منظور ، د

د افغانستان بانک قانون د توانا خدای

(ج) په نامه توشېح کوم .

فرمان

رئيس دولت انتقالي اسلامي

افغانستان در مورد انفاذ

قانون د افغانستان بانک

شماره : (۶۲)

تاريخ : ۱۳۸۲/۶/۲۷

بخاطر هماهنگ ساختن قوانين

بانکي با مقتضيات عصر حاضر و

بمنظور ايجاد فضای کلاماً مطمئن

و مصوئن و جلب اعتماد

و تشويق هرچه بیشتر سرمايه

گذاري خصوصي داخلي و خارجي

و ساير مراجع بين المللي در

سیستم بانکي و سهم گیری

فعال شان در حیات اقتصادی و

عطف توجه دولت به بخش

خصوصي ، قانون د افغانستان

بانک را بنام خدای توانا (ج) توشیح

می نمایم .

رسمي جریده

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه
نافذ او په رسمي جریده کې دې
خپور شي .

این قانون از تاریخ توشیح
نافذ و در جریده رسمی نشر
گردد .

حامد کرزی
د افغانستان د انتقالی اسلامي
دولت رئیس

حامد کرزی
رئیس دولت انتقالی اسلامي
افغانستان

رسمي جريده

فهرست مندرجات قانون د افغانستان بانک

ماده	عنوان	فصل
۵-۱	تأسیس ، اهداف و وظائف د افغانستان بانک	فصل اول
۲۶-۶	تشکیل و اداره	فصل دوم
۳۲-۲۷	امور مالی	فصل سوم
۶۱-۳۳	پول	فصل چهارم
۶۸-۶۲	وظایف و فعالیت های پولی	فصل پنجم
۷۵-۶۹	سیاست نرخ و کنترل اسعار	فصل ششم
۸۲-۷۶	روابط د افغانستان بانک با دولت	فصل هفتم
۸۶-۸۳	روابط د افغانستان بانک با سایر بانک ها	فصل هشتم

رسمي جریده

فصل نهم	پرداخت، تصفیه و تسویه سیستم های پرداخت و مجریان آن	۸۷-۹۱
فصل دهم	خدمات اسناد بها دار و سیستم انتقال آن	۹۲-۹۹
فصل یازدهم	حساب ها، صورت حساب مالی، بررسی ها و گزارشها	۱۰۰-۱۰۵
فصل دوازدهم	کمیسیون حل منازعات مالی	۱۰۶-۱۱۴
فصل سیزدهم	احکام متفرقه	۱۱۵-۱۲۳
فصل چهاردهم	احکام انتقالی	۱۲۴-۱۳۴

رسمي جریده

۲۹

بسم الله الرحمن الرحيم

د د افغانستان بانک قانون

لومړی فصل

د د افغانستان بانک

تأسیس، هدفونه او دندې

تأسیس

لومړۍ ماده :

(۱) د د افغانستان بانک ، د

افغانستان مرکزی بانک دی .

(۲) د د افغانستان بانک ، د حکمي

شخصیت په توګه د بشپړو قانوني

واکونو لرونکی دی ، کولای شي

اړوند قراردادونه عقد، منقول او

غیر منقول مالونه ترلاسه (حصول)

یا پرېږدي، اړوند بها لرونکي

سندونه صادر او پورونه په مختلفو

شکلونو ترلاسه او د حقوقي دعوو او

اړخ (طرف) واقع شي .

(۳) د د افغانستان بانک مرکزی دفتر

د کابل په ښار کې دی او کولای

شي ، د افغانستان په دننه او بهر کې

قانون د افغانستان بانک

فصل اول

تأسیس، اهداف و وظائف

د افغانستان بانک

تأسیس

ماده اول:

(۱) د افغانستان بانک، بانک

مرکزی افغانستان است.

(۲) د افغانستان بانک بحيث

شخصیت حکمی دارای صلاحیت

های کامل قانونی بوده، میتواند

قرار داد های مربوط را منعقد،

اموال منقول و غیر منقول را

حصول یا واگذار، اسناد بهادار

مربوط را صادر و به اشکال

مختلف قرضه ها را دریافت و

طرف دعاوی حقوقی قرار گیرد.

(۳) دفتر مرکزی د افغانستان بانک

در شهر کابل بوده و میتواند

در داخل و خارج افغانستان با

اختیارات و وظایفی که لازم میدانند، دفاتر نمایندگی و ارتباطی فرعی خود را تأسیس و نمایندگان و بانکهای کارگذار را تعیین نماید.

اهداف و وظایف اساسی

ماده دوم:

(۱) هدف عمده دافغانستان بانک عبارت از تأمین و حفظ ثبات قیمتهای داخلی است.

(۲) سایر اهداف دافغانستان بانگ که تابع هدف اولیه آن میباشد، عبارت اند از حمایت سیالیت (نقدینه گی)، قابلیت پرداخت دیون، فعالیت مؤثر سیستم مالی ثابت متکی بر اقتصاد بازار و تقویه سیستم پرداخت مصئون، سالم و مؤثر ملی.

دافغانستان بانک با در نظر داشت هدف اولیه اش سیاست های کلی اقتصادی دولت را حمایت و رشد اقتصادی دوامدار را تقویه مینماید.

له هغو واکونو او دندو سره چې لازم یې بولي. د خپلوفرعي ارتباطي نمایندگیودفترونه تأسیس او استازي او کار چلوونکي بانکونه وټاکي.

اساسي هدفونه او دندې

دوه یمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک عمده هدف د کورنیو (داخلي) قیمتونو د ثبات تأمینول او ساتل دي.

(۲) د دافغانستان بانک نور هدفونه چې دهغه د لومړني هدف تابع دي، له سیالیت (نقدینه گی)، د پورونو د ورکړې له قابلیت، د بازار پر اقتصاد دولار ثابت مالي سیستم له اغېزناک فعالیت څخه ملاتړ او د مصئون، سالم او اغېزمن ملي سیستم له پیاوړتیا څخه عبارت دي.

د دافغانستان بانک د خپل لومړني هدف په پام کې نیولوسره، د دولت دکلي اقتصادي سیاستونو ملاتړ کوي او دوامداره اقتصادي وده پیاوړې کوي.

رسمي جریده

۳۱

وظایف اساسی دافغانستان بانک
منحیث بانک مسؤل قرار آتی
است:

- ۱- طرح، اتخاذ و اجرای سیاست پولی افغانستان.
- ۲- طرح، اتخاذ و اجرای سیاست ارز و ترتیبات اسعار افغانستان.
- ۳- نگهداری و اداره ذخایر رسمی اسعار افغانستان.
- ۴- چاپ، ضرب و نشر پول کاغذی و مسکوکات فلزی افغانستان.
- ۵- انجام وظایف منحیث بانکدار، مشاور و نماینده مالی دولت.
- ۶- صدور یا ثبت جواز، تنظیم و نظارت بر بانکها، صرافان اسعار، عرضه کنندگان خدمات پولی، مجریان سیستم پرداخت، عرضه کنندگان خدمات اسناد بها دار، مجریان سیستم

د یوه مسؤل بانک په توگه د
دافغانستان بانک اساسي دندې په
لاندې توگه دي:

- ۱- دافغانستان د پولې سیاست طرح کول، ترلاس لاندې نیول او اجراء.
- ۲- دافغانستان د بهرنیو اسعارو د ارزی سیاست او ترتیباتو طرح کول، ترلاس لاندې نیول او اجراء کول.
- ۳- دافغانستان د بهرنیو اسعارو د رسمي زېرمو ساتنه او اداره کول.
- ۴- د افغانستان د کاغذي پیسو او فلزي مسکوکاتو چاپول، ضربول او خپرول.
- ۵- د دولت بانک لرونکي (بانکدار)، سلاکار او د مالي استازي په توگه د دندو سرته رسول.
- ۶- د جواز صادرول یا ثبتول، تنظیم او پر بانکونو، د اسعارو پر صرافانو، د پولې خدمتونو پر وړاندې کوونکو، د ورکړې د سیستم پر مجریانو، د بهالرونکو سندونو د خدمتونو پر وړاندې کوونکو، د بها لرونکو

انتقال اسناد بهادار و ساير اشخاصی که دافغانستان بانک میتواند مطابق احکام قانون آنها را نظارت نماید.

۷- ایجاد، نگهداری و توسعه سیستم مؤثر و سالم جهت پرداخت و انتقال اسناد بها دار که ازطرف دولت یا دافغانستان بانک صادر شده باشد و تصفیه و تسویه حساب معاملات پرداختی و معاملاتی که در چنین اسناد بهادار صورت میگیرد.

خود مختاری.

ماده سوم:

(۱) دافغانستان بانک به منظور اجرای وظایف خود دارای صلاحیت های کامل قانونی به شمول تصویب مقررات جهت فراهم نمودن تسهیلات در معاملات الکترونیکی میان دافغانستان بانک

سندونو د لېږدوني د سیستم پرمجریانو او نورو هغو اشخاصو باندې څارنه چې د دافغانستان بانک کولای شي د قانون د حکمونو مطابق د هغوی څارنه وکړي .

۷- د هغو قیمت لرونکو سندونو د ورکړې او انتقال لپاره د اغېزمن او سالم سیستم جوړول ، ساتنه او وده چې د دولت یا د دافغانستان بانک لخوا صادر شوي وي او د ورکړ ايزو (پرداختي) معاملو او هغو معاملو د حساب تصفیه او تسویه چې په دغه ډول قیمت لرونکو سندونو کې صورت مومي.

خپلواکي (خودمختاري) :

درېیمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک د خپلو دندو د اجراء په منظور د دافغانستان بانک او اړوندو بانکونو او مشتریانو تر منځ په الکترونیکی معاملو کې د اسانتیاوو د برابرولو لپاره د مقرراتو د تصویب په شمول

رسمي جریده

۳۳

و بانکها و مشتریان مربوطه آنها می باشد. د افغانستان بانک این مقررات، دستورالعملها یا رهنمودها را در یک دفتر عمومی ثبت می نماید.

(۲) د افغانستان بانک صلاحیت بازدید ادارات و بررسی حسابها، دفاتر، اسناد و سایر مدارک بانکها، صرافان اسعار، مجریان سیستم پرداخت، عرضه کنندگان خدمات پولی، عرضه کنندگان خدمات اسناد بها دار، مجریان سیستم انتقال اسناد بها دار و سایر اشخاص که جواز فعالیت را مطابق احکام این قانون بدست آورده و از جانب د افغانستان بانک و یا در د افغانستان بانک ثبت شده باشند، دارا بوده و اطلاعاتی را که در اجرای مکلفیتها ی نظارتی خود لازم بدانند می تواند از اشخاص مذکور بدست آورد.

د بشپړو قانوني واکونو لرونکی دی. د د افغانستان بانک دغه مقررات، دستورالعملونه یا لارښودونه په یوه عمومي دفتر کې ثبتوي .

(۲) د د افغانستان بانک، د بانکونو، د اسعارو د صرافانو، د ورکړې د سیستم د مجریانو، د پولې خدمتونو د وړاندې کوونکو، د بهالرونکو سندونو د لېږدونې د سیستم د مجریانو او نورو هغو اشخاصو چې د فعالیت جواز یې د دې قانون د حکمونو مطابق لاسته راوړی وي د د افغانستان بانک لخوا یا په د افغانستان بانک کې ثبت شوي وي، د ادارو د کتنې، د حسابونو، د دفترونو د سندونو او نورو مدارکو د څېړنې واک لري او کولای شي هغه اطلاعات چې د خپلو څارنیزو مکلفیتونو په اجراء کې یې لازم وي، له نوموړو اشخاصو څخه لاسته راوړي.

(۳) د افغانستان بانک به منظور تحقق اهداف خود مطابق احکام این قانون دارای استقلال کامل بوده و هیچ کس نمیتواند اعضای هیئت تصمیم گیرنده افغانستان بانک را در انجام وظایفی که بعهدہ دارند، تحت تأثیر ناجایز قرار داده و یا طور دیگری در فعالیتهای افغانستان بانک مداخله نماید.

(۴) اعضای شورای عالی، هیئت عامل و سایر کارمندان افغانستان بانک مکلف اند وقار و شهرت افغانستان بانک را بحیث بانک مرکزی و دارنده استقلال کامل که بیطرفانه در خدمت تمام مردم قرار دارد، رشد و تقویه نموده و از عمل مغایر آن اجتناب ورزند.

(۵) اعضای شورای عالی افغانستان بانک نمیتوانند حین اجرای وظایف شان،

(۳) د افغانستان بانک د خپلو هدفونو د تحقق په منظور ، ددې قانون د حکمونو مطابق دبشپړې خپلواکۍ لرونکي دی او هېڅوک نشي کولای د افغانستان بانک د تصمیم نیونې د هیئت غړي په خپلو دندوکې چې په غاړه یې دي ، تر ناوړې اغېزې لاندې راولي او یا په بل ډول د افغانستان بانک په فعالیتونو کې مداخله وکړي.

(۴) د افغانستان بانک د عالي شوري غړي، عامل هیئت او نور کارکوونکي مکلف دي د مرکزي او بشپړې خپلواکۍ لرونکي بانک په توګه چې په بې پلوۍ سره د ټولو خلکو په خدمت کې دی ، د افغانستان بانک وقار او شهرت ته وده او پیاوړتیا ورکړي او د هغه له مغایر عمل څخه ډډه وکړي.

(۵) د افغانستان بانک د عالي شوري غړي نشي کولای د خپلو دندو د اجراء په موده کې په

رسمي جريده

۳۵

به فعالیت های سیاسی مبادرت
ورزند.

همکاری بین المللی

ماده چهارم :

(۱) د افغانستان بانک در جلسات
بین الحکومتی، گردهم
آیی ها، شوراها و سازمانهای
مربوط به سیاست پولی، صدور
جوازا و نظارت بر بانکها و
اشخاصی که بموجب این
قانون، بر آنها صلاحیت
نظارت دارد و سایر اموریکه
در حیطه صلاحیت آن می باشد، به
نماینده گی از افغانستان شرکت
می کند.

(۲) د افغانستان بانک می تواند
برای دول خارجی، بانکهای
مرکزی خارجی و سایر مقامات پولی
و سازمانهای بین المللی که
د افغانستان بانک یا افغانستان در
آنها شرکت دارد، خدمات بانکی را
انجام دهد.

سیاسي فعالیتونو لاس پورې
کړي.

نړیواله همکاري :

خلورمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک، په
بین الحکومتی غونډو، ټولېدنو،
شوري گانو او په پولي سیاست، د
جواز په صادرولو او پر بانکونو او
اشخاصو باندې د څارنې په اړوندو
سازمانونو کې چې د دې قانون په
موجب پر هغو باندې د څارنې واک
لري او په نورو هغو چارو کې چې د
واک په حدودو کې یې دي، د
افغانستان په استازیتوب
گډون کوي .

(۲) د افغانستان بانک کولای شي
بهرنیو هیوادونو، بهرنیو مرکزي
بانکونو او نورو پولي مقاماتو او
نړیوالو سازمانونو ته چې د
د افغانستان بانک یا افغانستان په
هغو کې گډون لري، بانکي
خدمتونه سرته ورسوي .

(۳) د افغانستان بانک می تواند از طریق همکاری های بین المللی پولی، عضویت سازمانهای بین المللی را که هدف آن ثبات پولی و اقتصادی می باشد، بدست آرد.

(۴) د افغانستان بانک میتواند منحیث نماینده در رابطه به شرکت افغانستان در سازمانهای بین المللی مسؤولیتهایی را بعهده گرفته و دادوستدهائی را انجام دهد.

اصطلاحات

ماده پنجم:

اصطلاحات ذیل در این قانون مفاهیم آتی را افاده مینمایند:

۲- بانک:

شخصیت حکمی است که به منظور ایجاد اعتبارات یا سرمایه گذاری، مشغول داد و ستد و دریافت سپرده های پولی یا سایر وجوه قابل بازپرداخت از عموم برای حساب خود میباشد.

(۳) د افغانستان بانک کولای شي، د پولی نړیوالو همکاریو له لارې، د نړیوالو سازمانونو غړیتوب چې هدف یې پولی او اقتصادي ثبات دی، لاسته راوړي.

(۴) د افغانستان بانک کولی شي د افغانستان د گډون په اړه په نړیوالو سازمانونو کې د استازي په توگه ځینې مسؤولیتونه په غاړه واخلي او راکړې ترسره ورکړې کړي.

اصطلاحگانې:

پنځمه ماده:

لاندې اصطلاحگانې پدې قانون کې لاندېني مفاهیم افاده کوي:

۱- بانک:

هغه حکمي شخصیت دی چې د اعتباراتو یا پانگې اچونې د رامنځته کولو په منظور، له عمومو څخه خپل حساب ته، په راکړه ورکړه او دپولي سپارنو یا د بېرته ورکړې وړ وجوهو په ترلاسه کولو باندې بوخت وي.

رسمي جریده

۳۷

۲- د چک نقدول :

هغه شخص ته چې د ورکړې سندونه یا زېرمه شوی ارزښت تحویلوي، دپیسې دورکړې د سندونو یا زېرمه شوي ارزښت (دله سفري چکونو پرته) په بدل کې د پیسو، د ورکړې د سندونو یا زېرمه شوي ارزښت د ورکړې لپاره د مزد یا اجورې تر لاسه کول دي.

۳- کالي :

پیسې، فلز، کرنیز تولیدات، جنسونه او نورې هغه شتمنۍ دي چې داروندو تقنیني سندونو مطابق، د کالو په توګه پېژندل شوي وي.

۴- د اسعارو تبادله :

د یوه هېواد په پیسوی باندې د بل هېواد په پیسې د بدلولو له لارې د عوایدو لاسته راوړل دي.

۵- د پور بها لرونکي سند:

د معاملې وړ پور سند، د هغه معادل سند او د معاملې وړ هغه سند دی چې د ګلون یا تبادلې د

۲- نقد سازی چک:

دریافت مزد یا اجوره جهت پرداخت پول، اسناد پرداخت یا ارزش ذخیره شده در بدل حصول اسناد پرداخت یا ارزش ذخیره شده (به استثنای چک های سفري) به شخصی است که اسناد پرداخت یا ارزش ذخیره شده را تحویل میدهد.

۳- کالا:

پول، فلز، تولیدات زراعتی، اجناس و سایر دارایی های است که طبق اسناد تقنینی مربوط بحیث کالا شناخته شده باشد.

۴- تبادله اسعار:

دریافت عواید از بابت تبادله پول یک کشور در برابر پول کشور دیگر میباشد.

۵- سند بها دار قرضه:

سند قرضه قابل معامله، سند معادل آن و سند قابل معامله است که حق حصول سند بهادار قرضه

دیگر توسط تعهد
اشتراک یا تبادلہ را بدهد .
اسناد بها دار قرضہ شامل
سند ثبت شدہ در دفتر نیز
میباشد .

۶- مشتق :

قرارداد قابل معامله پیش خرید،
مستقبل، اختیار و سایر قرارداد
هایی است کہ دارندہ آن مستحق
امتیازات آتی می گردد :

- حصول سند بهادار یا یک
مجموعه از اسناد بها دار و یا
کالاها .

- دریافت پول نقد کہ
در رابطه با یک قیمت آیندہ یا
ارزش آیندہ سند بهادار
یا کالا یا مجموعہ از اسناد
بهادار یا کالاها تعیین
میگردد .

- دریافت مبلغ پول نقد
کہ در رابطه بہ نرخ تکتانہ
یا نرخ مبادلہ اسعار یا

ژمنی بہ واسطہ د پور د معاملی وړ
بل بها لرونکي سند د حاصلولو حق
ورکړي . د پور په بها لرونکو
سندونو کې ، په دفتر کې ثبت
شوی سند هم شامل دی .

۶- مشتق :

د دمخه پروډنې قرارداد، مستقبلي،
اختیار او دمعاملې وړ نور
قراردادونه دي چې د هغو لرونکي
د لاندې امتیازونو مستحق گرځي :
- د بها لرونکي سند یا د بها لرونکو
سندونو یا کالیو د مجموعې
حصول .

- د نقدو پیسو ترلاسه کول دي
چې د بها لرونکي سند یا کالیو یا د
بها لرونکو سندونو یا کالیو د
مجموعې د یوه راتلونکي قیمت یا
راتلونکي ارزښت په اړه ټاکل
کېږي .

- د نقدو پیسو د یوه مبلغ ترلاسه
کول دي چې د ټکټانې د نرخ یا د
اسعارو د مبادلې د قابل معامله

رسمي جریده

۳۹

شاخص قيم يا نرخ يا ارزش
نرخ تکتانه ، نرخ
مبادله اسعار ، اسناد
بها دار و کالاهای تعیین
میگردد.

۷- بازار مالی:

بازار پولی است که در آن داد
وستد اسناد بها دار و سایر فعالیت
های مربوط به چنین بازار صورت
می گیرد.

۸- سعر يا ارز:

عبارت است از:

- پول سایر کشورها به استثنای
پول افغانستان.

- واحد پولی حسابی که بوسیله
یک سازمان بین الحکومتی یا طبق
موافقه دو یا چند کشور بسمان
میآید.

- طلای مسکوک و غیر
مسکوک، مشروط بر اینکه تعییرات
قابل ملاحظه در آن وارد نگردیده
باشد.

د قیمتونو د شاخص یا نرخ یا د
تکتانې د نرخ د ارزښت ، د
اسعارو د مبادلې ، د بها لرونکو
سندونو او کالیو د نرخ په اړه ټاکل
کېږي.

۷ مالی بازار:

هغه پولی بازار دی چې پکې د
بها لرونکو سندونو راکړه ورکړه او
په دغسې بازار پورې نور اړوند
فعالیتونه ترسره کېږي .

۸- سعر يا ارز:

عبارت دی له:

- د افغانستان په پیسو پرته د نورو
هېوادونو پیسې .

- پولی حسابی واحد چې د یوه بین
الحکومتی سازمان یا د دوو یا څو
هېوادونو د موافقې له مخې منع ته
راځي.

- مسکوک او غیر مسکوک سره
زر ، پدې شرط چې د کسب وړ
تغییرات پکې نه وي
راغلي .

رسمي جریده

۴۰

۹- رایج

د هېواد یا بل ځای له رایجو قانوني
پیسو څخه عبارت دي .

۱۰- بانکنوټ

له هغې وسیلې څخه عبارت ده چې
د پیسو یا له پیسو سره برابر د
استعمال په مقصد سری کته
اخیستل کېږي او د واکمنې قانوني
مرجع په توګه په هېواد یا بل ځای
کې خپرهږي .

۱۱- د اسعارو صراف

هغه شخص دی چې د اسعارو په
پېرودنې او پلورنې، د اسعارو د
دمخه پېرودنې د قراردادونو ، په
اسعارو د ورکړې یا اختیاري قرار
داد، معاوضې یا بل هر مشتقي قرارداد
چې د اسعارو معامله په پرکې لري ،
په چارو باندې بوخت وي .

۱۲- دمخه پېرودنې قرارداد:

په ټاکلي بیه په راتلونکې کې د پور
د بها لرونکو سندونو یا کالیو د
ترلاسه کولو قرارداد دی .

رایج:

عبارت از پول رایج قانونی کشور
یا محل دیگر میباشد.

۱۰- بانک نوت:

بانک نوت عبارت است از وسیله
ایکه بمقصد استعمال بحیث پول یا
برابر با پول، مورد استفاده قرار
میگیرد و به استیذان مرجع ذیصلاح
قانونی، در کشور یا محل دیگر
نشر میشود.

۱۱- صراف اسعار:

شخصی است که مشغول خرید و
فروش اسعار، قرارداد های پیش
خرید اسعار ، امور پرداخت به
اسعار و یا قرار داد اختیار، معاوضه
و یا هر قرار داد مشتقی دیگری که
معامله اسعار را در بردارد ،
میباشد.

۱۲- قرارداد پیش خرید:

قراردادی است جهت دریافت
اسناد بها دار قرضه یا کالا ها در
آینده با قیمت معین.

رسمي جریده

۴۱

۱۳- مستقبلې قرارداد:

د دمخه پېرودنې قرارداد دی چې له معیاري شرایطو او ضوابطو سره یې په مالي بازار کې معامله کېږي.

۱۴- د پانګې اچونې صندوق:

هغه شرکت دی چې له ټولو خلکو څخه په بها لرونکو سندونو کې د وجوهو د ترلاسه کولو له لارې، پانګه اچونه کوي.

۱۵- د نړیوالې حسابداری

معیارونه:

د نړیوالې حسابداری وروستني او نوي معیارونه دي چې د نړیوالې حسابداری د معیارونو د کمیټې لخوا صادرېږي.

۱۶- پولې ارزښت:

د مبادلي وسیله ده چې په نقدو پیسو باندې دیبا پېرودنې وړ وي یا نه وي.

۱۳- قرارداد مستقبلې:

قرارداد پیش خرید است که با شرایط و ضوابط معیاری آن در بازار مالی معامله میشود.

۱۴- صندوق سرمایه گذاری:

شرکتی است که از طریق دریافت وجوه از عموم مردم در اسناد بها دار، سرمایه گذاری مینماید.

۱۵- معیارهای حسابداری

بین المللی:

آخرین و تازه ترین معیارهای حسابداری بین المللی است که از جانب کمیته معیارهای حسابداری بین المللی صادر میگردد.

۱۶- ارزش پولی:

وسیله مبادله است که قابل بازخريد به پول نقد باشد یا نه.

۱۷- پیسې :

د مبادلي وسیله ده چې د افغانستان یا بل هېواد لخوا مجاز پیژندل شوې او د منلو وړ گرځېدلې وي ، په دغې اصطلاح کې هغه حسابي پولي واحد هم شامل دی چې د یوه بین الحکومتي سازمان په وسیله یا دیوه یا زیاتو هېوادو نو تر منځ د موافقې له مخې برقرار شوی وي .

۱۸- پولي خدمت :

هغه خدمت دي چې د پیسو په اړه ، (د پیسو د خوندي کولو او ساتنې ، د پیسو د لېږدونې ، د چک د نقدولو او د اسعارو د تبادلې په شمول) تر سره کېږي .

۱۹- دپولي خدمت وړاندې

کوونکي:

هغه شخص دی چې د پولي خدمتونو په برابرولو بوخت وي .

۱۷- پول :

وسيله مبادله است که بوسيله افغانستان يا کشور دیگر مجاز شناخته شده و مورد قبول قرار گرفته باشد. این اصطلاح شامل واحد پولی حسابی نیز میباشد که توسط یک سازمان بین الحکومتی یا طبق موافقه بین دو یا بیشتراز دو کشور برقرار گردیده باشد.

۱۸- خدمت پولی:

خدمتی است که در رابطه با پول (بشمول حفظ و نگهداشت پول، انتقال پول، نقد سازی چک و تبادل اسعار) صورت میگیرد.

۱۹- عرضه کننده خدمت

پولی:

شخصی است که در تهیه خدمات پولی مشغول میباشد.

رسمي جریده

۲۳

۲۰- د پیسو انتقال :

د ورکړې د سندونو ، زېرمه شوي ارزښت له خرڅلاو یا صادرولو یا د لېږدونې لپاره د پیسو یا پولې ارزښت له ترلاسه کولو څخه عبارت دی (په دغې اصطلاح کې په یوازې سر د فزیکي پیسو رسول او د آن لاین او تېلي مواصلاتي خدمتونه او د « نیت ورک » شبکې ته د لاس رسېدل شامل ندي).

۲۱- د معاملې وړ :

د مالي سندونو په اړه ، د هغو د خاوندانو د ثبت په دفتر کې د سند د رسولو ، ظهر نویسی یا ثبتولو په وسیله د مالکیت د قانوني انتقال له وړتیا څخه عبارت دی .

۲۲- د اختیار قرارداد:

هغه قرارداد دی چې د امتیاز لرونکی یې د هغه د اعتبار په موده کې تر ټاکلې نېټې پورې په موافقه شوې بیه په ټاکلې اندازه ، د قیمت لرونکو سندونو یا کالو د

۲۰- انتقال پول :

عبارت است از فروش یا صدور اسناد پرداخت، ارزش ذخیره شده یا دریافت پول و یا ارزش پولی برای انتقال .
(این اصطلاح تنها شامل رسانیدن فزیکي پول و خدمات آن لاین و تیلی مواصلاتی و دسترسی به شبکه "نیت ورک" نمیشود).

۲۱- قابل معامله:

عبارت از قابلیت انتقال قانونی مالکیت سند بوسیله رسانیدن یا ظهر نویسی یا ثبت سند در دفتر ثبت مالکین آن در رابطه به اسناد مالی می باشد.

۲۲- قرارداد اختیار:

قراردادیست که دارنده امتیاز آن حق خرید یا فروش اختیاری سند بها دار و یا کالا را به قیمت مورد موافقه الی تاریخ معین

در خلال میعاد اعتبار آن به مقدار معین دارد.

۲۳- سند پرداخت:

عبارت است از چک ، برات ، حواله (منی آردر) ، چک سفری و سایر اسناد جهت انتقال و پرداخت پول و ارزش پولی که قابل معامله یا غیر قابل معامله میباشد.

فورم کارت های اعتباری، لیتراف کریدت ها و سایر اسنادیکه بوسیله صادر کننده آن قابل تبدیل به کالا و خدمات باشد ، از این حالت مستثنی است.

۲۴- سیستم پرداخت:

به شمول شبکه مواصلاتی عبارت از هر نوع طرز العمل است که جهت طی مراحل پرداخت، تصفیه و تسویه

اختیاری پیروندی یا پلورنی حق لری.

۲۳- د ورکړې سند:

د پیسو او پولې ارزښت چې د معاملي وړ وي یا نه وي د لېږدونې او ورکړې لپاره له چک ، برات ، حوالې (مني آرډر) سفرې چک او نوروسندونو څخه عبارت دی .

د اعتباري کارتونو فورم ، لېټراف کرېډیتونه او نور هغه سندونه چې د صادروونکي په وسیله یې په کالو او خدمتونو باندې د تبادلې وړ وي ، لدې حالت څخه مستثنی دي .

۲۴- د ورکړې سیستم:

د مواصلاتي شبکې په ګډون له هر ډول هغې کړنلارې څخه عبارت دی چې په هر ډول اسعارو کې د پولې خدمتونو د دریو یا له دریو

رسمي جریده

۴۵

معاملات پرداختی و تبادلۀ پرداخت در مقابل سایر پرداخت ها، مکلفیت های مالی یا اسناد بها دار در هر گونه اسعار میان سه یا بیشتر از سه عرضه کننده خدمات پولی توافق میگردد.

۲۵- عامل یا مجری سیستم

پرداخت:

شخصی است که سیستم پرداخت را بکار میاندازد.

۲۶- شخص:

عبارت از شخص حقیقی یا حکمی است.

۲۷- ریکارد:

معلوماتیکه در وسیله قابل لمس نگهداری یا در یک وسیله الکترونیکی و یا غیر آن ذخیره شده و دوباره بشکل قابل فهم بدست آمده بتواند.

خنه د زیاتو وړاندې کوونکو ترمنځ ، د نورو ورکړو په مقابل کې د ورکړې د تبادلې ، د مالي مکلفیتونو یا بها لرونکو سندونو د ورکړې ، تصفیې او یا تسویې د معاملو د پړاوونو د تېرولو لپاره پرې موافقه شوې وي .

۲۵- د ورکړې د سیستم عامل

یا مجري:

هغه شخص دی چې د ورکړې سیستم په کار اچوي .

۲۶- شخص:

له حقیقی یا حکمی شخص خنخه عبارت دی .

۲۷- ریکارد:

هغه معلومات دي چې د لمس وړ وسیله کې خوندي یا په یوه الکترونیکی وسیله یا غیرله هغې کې زېرمه شي او بیا بېرته په پوهېدو (فهم) وړ توگه لاس ته راوړل شي .

رسمي جریده

۴۶

۲۸- بها لرونکی سند :

معاملې وړ (د سند په شکل یا په دفتر کې ثبت په شکل) مالي سند دی چې لاندې ډولونه پکې شامل دي :
- ونډه ، ډولنې سند یا د ونډې رسید.

- د پور قیمت لرونکي سندونه (چې ونډې باندې د بدلېدو وړ وي یا نه وي) .
- مشتقات .

- د پانګې اچونې په صندوق کې ونډې یا د اشتراک واحدونه .

- د مالي معاملې وړ نور سندونه چې د دافغانستان بانک په مقرراتو کې د بها لرونکي سند په توګه پېژندل شوی وي .

۲۹- د بها لرونکو سندونو خدمت :

د دې قانون په (۹۴) ماده کې له درج شوو خدمتونو څخه عبارت دي .

۲۸- سند بها دار .

سند مالي قابل معامله (بشکل سند یا به شکل ثبت در دفتر) است که شامل انواع ذیل میباشد:
- سهم، سند سهم یا رسید سهم.

- اسناد بها دار قرضه (چه قابل تبدیل به سهم باشد یا نه).
- مشتقات.

- سهام یا واحدهای اشتراک در صندوق سرمایه گذاری.

- سایر اسناد قابل معامله مالی که در مقررات دافغانستان بانک منحصراً سند بها دار شناخته شده باشد.

۲۹- خدمت اسناد بها دار :

عبارت از خدمات مندرج ماده (۹۴) این قانون میباشد.

رسمي جریده

۴۷

۳۰- عرضه کننده خدمت

اسناد بهادار:

شخصی است که خدمت اسناد بها دار را تهیه میکند.

۳۱- سیستم انتقال اسناد بها

دار:

به شمول شبكات مواصلاتی عبارت از هر نوع طرز العمل است که جهت انتقال اسناد بها دار و تصفیه یا تسویه معاملات مربوط به اسناد بهادار در برابر پرداخت سایر اسناد بها دار یا پول نقد میان سه یا بیشتر از سه عرضه کننده خدمات اسناد بهادار توافق میگردد.

۳۲- مجری سیستم انتقال

اسناد بهادار:

شخصی است که سیستم انتقال اسناد بهادار را بکار می اندازد.

۳۰- د بهالرونکو سندونو

خدمت وړاندې کونکي:

هغه شخص دی چې د بهالرونکو سندونو خدمت برابروی.

۳۱- د بهالرونکو سندونو د

لېږدونې سیستم:

د مواصلاتي شبکو په ګډون له هر ډول طرز العمل څخه عبارت دي چې د بهالرونکو سندونو د لېږدونې او د بهالرونکو سندونو د خدمتو د وړاندې کوونکو د درې یا له دریو څخه د زیاتو ترمنځ د بهالرونکو سندونو یا نورو بهالرونکو سندونو یا نقدو پیسو د تصفیه یا تسویه د مربوطو معاملو لپاره پرې توافق کېږي.

۳۲- د بهالرونکو سندونو د

لېږدونې د سیستم مجري:

هغه شخص وی چې د بهالرونکو سندونو د لېږدونې سیستم په کار اچوي.

۳۳- د مالي شخړو د حل

کمېسیون

د دې قانون په (۱۰۸) ماده کې درج د شخړو د حل له کمېسیون څخه عبارت دی .

۳۴- ونډه :

د پانگې له ونډې يا نور پانگه ايزر بهالرونکي سندونو څخه عبارت ده چې د شرکت لخوا صادرېږي .

۳۵- دولتي اداره او مؤسسه :

له هغې سياسي څانگې يا نمايندگۍ يا ادارې يا هغې تصدۍ څخه عبارت ده چې مالکيت يا کنترول يې د افغانستان دولت يا يوه دولتي اداره او مؤسسه په غاړه ولري .

۳۶- زېرمه شوی ارزښت :

د الکترونيکي ريکارډ په واسطه ، له ثابت شوي پولي ارزښت څخه عبارت دی .

۳۳- کمېسیون حل منازعات

مالي :

عبارت از کمېسیون حل منازعات مالي مندرج ماده (۱۰۸) اين قانون ميباشد.

۳۴- سهم :

عبارت از سهم سرمايه يا اسناد بها دار ديگر سرمايوي است که توسط شرکت صادر ميگردد.

۳۵- اداره و مؤسسه دولتي :

عبارت از شعبه يا نمايندگي سياسي يا اداري يا هر تصدي ايکه مالکيت يا کنترول آنرا دولت افغانستان يا يک اداره و مؤسسه دولتي بعهده داشته باشد.

۳۶- ارزش ذخيره شده :

عبارت از ارزش پولي ثابت شده توسط ريکارډ الکترونيکي می باشد.

رسمي جريده

۴۹

دوه یم فصل

تشکیل او اداره

تشکیل :

شپږمه ماده :

د دافغانستان بانک د عالي شوري
(د تصميم نيونې او سياست گذاري-
د لوړې مرجع په توگه) د ټولو
رئيس د (دافغانستان بانک
د ادارې د مسئول په توگه)
د ټولو ناظر (د دافغانستان بانک د
کورنيو عملياتو د څېړنې
او بررسۍ د مسئول په توگه) او د
نورو اړوندو کارکوونکو
دی .

د عالي شوري ترکیب :

اوومه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک عالي
شوري په لاندې شرحې سره له اوو
غړو څخه جوړه ده :

۱- د دافغانستان بانک د ټولو رئيس،
د عالي شوري درئيس په توگه .

فصل دوم

تشکیل و اداره

تشکیل

ماده ششم:

دافغانستان بانک دارای شورای
عالي (منحيث عاليترين مرجع
تصميم گيری و سياست
گذاري)، رئيس کل (منحيث
مسؤول اداره دافغانستان
بانک) ناظر کل (منحيث
مسؤول بازرسی و بررسی
داخلي عمليات دافغانستان بانک) و
ساير کارکنان مربوط
ميباشد.

ترکیب شورای عالي

ماده هفتم:

(۱) شورای عالي دافغانستان بانک
مرکب از هفت عضو بشرح آتی می
باشد:

۱- رئيس کل دافغانستان بانک
بحيث رئيس شورای عالي.

رسمي جریده

۵۰

۲- معاون اول دافغانستان
بانک بحيث معاون شورای
عالی.

۳- پنج عضو دیگر.

(۲) اعضای شورای عالی به موافقه
شورای ملی از طرف رئیس جمهور
مقرر می شوند.

(۳) دوره خدمت هر عضو شورای
عالی پنج سال می باشد. (به
استثنای اینکه در دوره اول دوره
کاری اعضای مقرر شده مطابق این
قانون تا حد امکان در طی همان
پنج سال با تسلسل اختتام مییابد.)
تقرر مجدد اعضای شورای عالی
مجاز است، مگر اینکه بموجب
ماده دوازدهم این قانون دلیلی
برای برکناری آنها موجود
باشد.

وظایف شورای عالی

ماده هشتم:

(۱) شورای عالی مسؤول طرح
سیاستهای کلی دافغانستان بانک و

۲- دافغانستان بانک لومړی
مرستیال ، د عالی شوري د
مرستیال په توگه .

۳- پنځه نور غړي .

(۲) د عالی شوري غړي د ملي
شوري په موافقه ، د جمهور رئیس
لخوا مقررېږي .

(۳) د عالی شوري دهر غړي خدمت
دوره پنځه کاله ده . (پرتله له دې)
چې په لومړۍ دوره کې د مقرررو
شو غړو کاري دوره د دې قانون
مطابق د امکان تر حده پورې په
همغو پنځو کلونو کې په پرله پسې
والي سره پای مومي . د عالی
شوري د غړو بیا مقررېدل مجاز دي
خودا چې د دې قانون د دوولسمې
مادې په موجب ، د هغوی د لرې
کولو لپاره دلیل موجود وي .

د عالی شوري دندې :

اتمه ماده :

(۱) عالی شوري د دافغانستان بانک
دکلي سیاستونود طرحې او دهغه پر

رسمي جریده

۵۱

نظارت بر اداره و فعالیت های آن
میباشد.

(۲) شورای عالی در اجرای وظایف
خود وقتاً فوقتاً وضع اقتصادی و
پولی را ارزیابی مینماید و بدین
منظور هیئت عامل مکلف است حد
اقل در هر ربع تقویمی یکبار در باره
موارد ذیل به شورای عالی گزارش
ارایه نماید:

۱- اداره و عملیات دافغانستان
بانک.

۲- تطبیق سیاستهای پولی و
تنظیماتی به شمول سیاست ثبات
قیمت های داخلی.

۳- سالم بودن سیستم
مالی، بخصوص سیستم بانکی
و پرداخت در افغانستان.

۴- وضع بازارهای پول، سرمایه و
اسعار.

۵- وقایع و شرایطی
که در اداره یا عملیات،

اداری او فعالیتونو باندې د څارنې
مسئوله ده.

(۲) عالي شوري د خپلو دندو په
اجراء کې وخت په وخت اقتصادي
او پولي وضع ارزوي او پدې منظور
عامل هیئت مکلف دی لږترلږه په
هره تقویمي څلوریزه کې یو ځل د
لاندې مواردو په هکله، عالي
شوري ته رپوټ وړاندې کړي:

۱- د دافغانستان بانک اداره او
عملیات.

۲- د کورنیو قیمتونو د ثبات د
سیاست په شمول د پولې او
تنظیماتي سیاستونو تطبیق.

۳- په افغانستان کې د مالي سیستم
سالموالی، په خاصه توګه د بانکي
او ورکړې سیستم.

۴- د پیسو، پانګې او بهرنیو
اسعارو د بازارونو وضع.

۵- هغه پېښې او شرایط چې د
دافغانستان بانک په اداره یا

تطبيق سياستها، سيستم مالی دافغانستان بانک يا بازارهای فوق الذکر اثر مهم داشته باشند.

ناظر کل مکلف است گزارشها و مطالعات مورد مطالبه شورای عالی را جهت نظارت بر اداره و فعالیت های دافغانستان بانک تقدیم نماید.

رئيس کل مکلف است از ارايه به موقع معلومات مطالبه شده در مورد نظارت بر اداره و فعالیت های دافغانستان بانک به شورای عالی، اطمینان حاصل نماید.

صلاحیت های شورای عالی

ماده نهم:

شورای عالی دارای صلاحیت های آتی میباشد:

۱- طرح و اتخاذ سیاست پولی افغانستان بشمول حدود عملیات بازار آزاد توسط دافغانستان بانک،

عملیاتو، د سیاستونو په تطبيق، مالي سيستم يا پورتنیو ذکر شوو بازارونو کې يې مهمه اغېزه لرلې وي.

د ټولو ناظر مکلف دی د عالی شوري د غوښتنې وړ رپوټونه او کتنې (مطلعات)، د دافغانستان بانک پر اداره او فعالیتونو باندې د څارنې لپاره وړاندې کړي.

د ټولو رئیس مکلف دی عالی شوري ته د دافغانستان بانک پر اداره او فعالیتونو باندې د څارنې په هکله د غوښتل شوو معلوماتو له پړوخت وړاندې کولو څخه، ډاډ ترلاسه کړي.

د عالي شوري واکونه:

نهمه ماده:

عالي شوري د لاندې واکونو لرونکې ده:

۱- د دافغانستان بانک په واسطه د آزاد بازار د عملیاتو د صدور، تنزیل او پور لپاره د ټکټانې د نرخ،

رسمي جریده

۵۳

نرخ تکتانه برای تنزیل و
قرضه توسط دافغانستان بانک،
نوع و میزان ذخایریکه بانکها
مکلف به نگهداری آن میباشد.

۲- طرح واتخاذ سیاست اسعار
خارجی افغانستان.

۳- تصویب مقررات، رهنمودها و
دستورالعملهای قابل تطبیق
که بموجب این قانون و سایر
قوانین نافذه کشور از طرف
دافغانستان بانک ارایه
میشود.

۴- تصویب گزارشها و مشاورتهای
که دافغانستان بانک به
دولت یا شورای ملی ارائه
مینماید.

۵- اتخاذ تصمیم در مورد شرکت
دافغانستان بانک در سازمانهای
بین المللی.

۶- اتخاذ تصمیم در مورد
طرح، دیزاین و ارزش اسمی
بانکوتها و مسکوکات

د زېرمو د ډول او میزان چې
بانکونه د هغو په ساتنه
ملکف دی په شمول د افغانستان د
پولي سیاست طرح کول او جوړول.
۲- د افغانستان د بهرنیو اسعارو د
سیاست طرح او جوړول.

۳- د هغو مقرراتو، لارښودونو او
د تطبیق وړ دستورالعملونو تصویبول
چې د دې قانون او دهبواد د نورو
نافذو قوانینو په موجب د
دافغانستان بانک له لوري وړاندې
کېږي.

۴- د هغو رپوتونو او مشورتونو
تصویبول چې د دافغانستان بانک یې
دولت یا ملی شوري ته وړاندې
کوي.

۵- په نړیوالو سازمانونو کې د
دافغانستان بانک د گډون په هکله
د تصمیم نیول.

۶- د بانکوتونو او فلزي
مسکوکاتو د طرحې او ډیزاین او
رسمي ارزښت او دهبواد د رایجو

فلزی و شرایط مربوط به جمع
آوری پول رایج کشور.

۷- اتخاذ تصمیم درمورد اسناد
بها دار قرضه دافغانستان بانک و
شرایط آن.

۸- اتخاذ تصمیم درمورد سرمایه
گذاری ذخائر اسعار
و سایر منابع دافغانستان بانک در
انواع دارائی های که مناسب
باشد.

۹- تصویب تنزیل اسنادیکه
موعده سررسید آن بیشتر
از سه ماه از تاریخ دریافت آن
بوسیله دافغانستان بانک
باشد.

۱۰- تصویب قرضه ها،
ضمانت ها یا سایر تعهدات
مشروط دافغانستان بانک
به سایر بانکها طبق حکم ماده
هشتادوششم این قانون به موافقت
سه پنجم اعضای شورای عالی.

پیسو په راټولولو پورې د اړوندو
شرایطو په هکله د تصمیم نیول .

۷- د دافغانستان بانک د پور د
بهارونکو سندونو او د هغو د
شرایطو په هکله د تصمیم نیول .

۸- په ډول ډول شتمنیو کې چې
مناسبې وي، د دافغانستان بانک د
بهرنیو اسعارو او نورو سرچینو د
پانګې اچونې په هکله د تصمیم
نیول .

۹- د هغو سندونو د تنزیل
تصویبول چې د سر رسېد
وخت یې ، د د افغانستان بانک په
وسيله د ترلاسه کولوله نېټې څخه
له دریو میاشتو څخه زیات وي .

۱۰- د عالي شوري د درې پر
پنځمې غړو په موافقه ، ددې قانون
د شپړاتیایمې مادې د حکم مطابق ،
نورو بانکونو ته د دافغانستان بانک
د پورونو ، ضمانتونو او نورو
مشروطو ژمنو تصویبول .

رسمي جریده

۵۵

- ۱۱- تصویب طرز العمل د افغانستان بانک د کړنلارې او دهغه په ادارې او فعالیتونو پورې د نورو اړوندو مقرراتو تصویبول .
- ۱۲- د افغانستان بانک د تشکیل په هکله د تصمیم نیول .
- ۱۳- له لومړي مرستیال پرته د مرستیالانو او د ټولو د ناظر د مقرري منظورول او په دد افغانستان بانک کې د دوی د دندو تریبشپرېدو وروسته ، په بله مالي مؤسسه کې د ټولو د رئیس او لومړي مرستیال د خدمت له کولو سره موافقه .
- ۱۴- د تابع ، فروع شرکتونو او د افغانستان بانک د نمایندگیو د دفترونو تاسیسول یا بندول .
- ۱۵- دد افغانستان بانک په وسیله د ودانیو او نورو املاکو د پیروډنې ، ودانولو ، گټې اخیستنې او پلورنې په هکله د تصمیم نیول .
- ۱۶- د افغانستان بانک د بودجې ، داسـتـخـدام ، کار د شرایطو، د
- ۱۱- تصویب طرز العمل د افغانستان بانک و سایر مقررات مربوط به اداره و فعالیت های آن .
- ۱۲- اتخاذ تصمیم درباره تشکیل د افغانستان بانک .
- ۱۳- به استثنای معاون اول ، منظوری تقرر معاونان و ناظر کل و موافقت به ایفای خدمت رئیس کل و معاون اول در موسسه مالی دیگر بعد از اكمال وظایف شان در د افغانستان بانک .
- ۱۴- تاسیس یا مسدود نمودن شرکت های تابع ، فروع و دفاتر نماینده گی د افغانستان بانک .
- ۱۵- اتخاذ تصمیم در مورد خریداری ، اعمار ، بهره برداری و فروش ساختمانها و سایر املاک بوسیله د افغانستان بانک .
- ۱۶- اتخاذ تصمیم در مورد بودجه د افغانستان بانک ،

- د افغانستان بانک د کارکوونکو او استازو د تقاعد د حقوقو په هکله د تصمیم نیول.
- د عالي شوري غړي له دې حکم څخه مستثنی دي .
- ۱۷- د افغانستان بانک د مجاز پانګې د زیاتولو وړاندیز .
- ۱۸- د حسابداری د کړنلارو او احتمالي مالي خطرونو د افغانستان بانک د ادارې د لارو چارو په هکله د تصمیم نیول .
- ۱۹- د افغانستان بانک د کلني رپوټ او د مالي صورت حسابونو منظورول .
- ۲۰- د افغانستان بانک د شتمنیو د استهلاک او د شتمنیو د استهلاک د میزان ، د افغانستان بانک په دفترونو کې د خاصو زیرمو د جوړولو ، د افغانستان بانک د خالصې ګټې د ټاکلو او زېرمو ته د لېږدونې وړ خالصې ګټې د ټاکلو په هکله د تصمیم نیول .
- شرایط استخدام، کار، حقوق تقاعد کارکنان و نمایندگان د افغانستان بانک.
- اعضای شورای عالی از این حکم مستثنی اند.
- ۱۷- پیشنهاد افزایش سرمایه مجاز د افغانستان بانک.
- ۱۸- اتخاذ تصمیم درمورد طرز العمل های حسابداری و روشهای اداره خطرات احتمالی مالی د افغانستان بانک.
- ۱۹- منظوری راپور سالانه و صورت حسابهای مالی د افغانستان بانک.
- ۲۰- اتخاذ تصمیم درمورد استهلاک دارائی ها و میزان استهلاک دارائی های د افغانستان بانک ، ایجاد ذخیره های خاص در دفاتر د افغانستان بانک، تعیین درآمد خالص د افغانستان بانک و تعیین مبلغ درآمد خالص قابل انتقال به ذخایر.

رسمي جريده

۵۷

۲۱- اعمال ساير صلاحيت
های که بموجب اين قانون به
شورای عالی تفویض
می گردد.

شرائط عضويت شورای عالی
ماده دهم:

شخصی بحيث عضو شورای عالی
انتخاب شده ميتواند که واجد
شرائط ذيل باشد:

۱- تابعيت افغانستان را داشته
باشد.

۲- دارای شهرت نیک (امانت
داری) باشد.

۳- دارای تحصیلات عالی
بوده یا تجارب وسیع
ترجیحاً در رشته اقتصاد،
بانکداری یا حقوق داشته
باشند.

۴- طبق احکام مندرج ماده
دوازدهم اين قانون عضويت در
شورای عالی را از دست نداده
باشد.

۲۱- دنورو هغو واکونو
اعمالول چې د دې قانون
په موجب عالي شوري ته سپارل
کېږي .

د عالي شوري د غړيتوب شرايط:
لسمه ماده :

هغه شخص د عالي شوري د غړي
په توگه ټاکل (غوره) کېدای شي
چې د لاندې شرايطو لرونکی وي :
۱- د افغانستان تابعيت
ولري .

۲- د نېک شهرت (امانت داری-)
لرونکی وي .

۳- د لوړو تحصيلاتو لرونکی
وي يا د اقتصاد ، بانکوالی
يا حقوقو په رشته (خانگه)
کې ترجیحاً پراخې تجربې
ولري .

۴- د دې قانون په دوولسمه
ماده کې د درج شوو حکمونو
مطابق ، په عالي شوري کې يې
غړيتوب له لاسه نه وي ورکړی .

۵- مامور بر حال دافغانستان بانک نباشد. رئیس کل و معاون اول از این امر مستثنی است.

۶- عضویت شورای نظار و مؤسسات مالی دیگر را به هیچ شکل نداشته باشد.

۷- طبق احکام قانون تحت نظارت دافغانستان بانک قرار نداشته باشد.

۸- عضویت شورای وزیران، شورای ملی یا سایر عهده های عالی دولتی را نداشته باشد.

حقوق اعضای شورای عالی

ماده یازدهم:

رئیس کل، معاون اول و سایر اعضای شورای عالی بر اساس فرمان رئیس دولت مقرر میگردند. پس از تقرر یا تقرر مجدد اعضای شورای عالی برای یکدوره، معاشات

۵- د دافغانستان بانک بر حال مامور نه وي. د ټولو رئیس او لومړی مرستیال له دې امر څخه مستثنی دي.

۶- په هېڅ ډول سره د څارنې (نظار) د شوري او نورو مالي مؤسسو غړیتوب و نه لري.

۷- د قانون د حکمونو مطابق، د دافغانستان بانک تر څارنې لاندې نه وي.

۸- د وزیرانو د شوري، د ملي شوري غړیتوب یا نورې لوړې دولتي عهدې و نه لري.

د عالي شوري د غړو حقوق:

یوولسمه ماده:

د ټولو رئیس، لومړی مرستیال او د عالي شوري نور غړي د دولت د رئیس د فرمان په اساس مقررېږي. د یوې دورې لپاره د عالي شوري د غړو له مقرري یا بیا مقرري وروسته، د هغوی معاشونه او

رسمي جريده

۵۹

و امتيازات آنها طی همان دوره
تقرر كاهش نمييابد.

سلب صلاحيت و سبكدوشي

اعضای شورای عالی:

ماده دوازدهم:

رئيس كل، معاون اول و ساير
اعضاء شورای عالی دافغانستان
بانك بنا بر يکی از عوامل
آتی از طرف رئيس دولت معزول يا
عهده های شان به حالت تعليق قرار
ميگيرند.

۱- در صورتیکه یکی از
شرایط مندرج ماده دهم
این قانون را از دست داده
باشد.

۲- در صورتیکه محکوم بجرمی
گرددیده باشد که مجازات آن حبس
باشد، مگر آنکه چنین محکومیت
در نتیجه فعالیتها یا نظریات
مذهبی و سیاسی اوصورت گرفته
باشد.

امتیازونه د تقرر د هماغې دورې په
اوږدو کې نه راتیږي .

د عالي شوري د غړو د واک

سلبول او ګوښه کول (برطرفي):

دوولسمه ماده :

د دافغانستان بانک د ټولو رئيس ،
لومړی مرستيال او د عالي شوري
نور غړي له لاندې عواملو څخه د
يوه له مخې ، د دولت د رئيس
لخوا معزول يا يې عهدې د تعليق
په حالت کې قرار نيسي :

۱- په هغه صورت کې چې د دې
قانون په لسمه ماده کې د درج شوو
شرایطو څخه يو ئې ، له لاسه
ورکړي وي .

۲- په هغه صورت کې چې په
داسې جرم محکوم شوی وي چې
مجازات يې حبس وي ، خو داچې
دغه ډول محکومیت د هغه د
مذهبي او سياسي فعاليتونو يا نظريو
په نتیجه کې صورت موندلی وي .

رسمي جریده

٦٠

۳- په هغه صورت کې چې د محکمې د حکم په اثر، د نه توانیدو له امله د پورونو له ورکړې څخه عاجز یا ورشکسته اعلان شوی وي.

۳- در صورتیکه به اثر حکم محکمه نسبت عدم توانائی از پرداخت قروض عاجز یا ورشکسته اعلان شده باشد.

۴- په هغه صورت کې چې په عالي شوري کې له غړيتوب څخه د مخه په وروستيو پنځو کلونو کې د داسې کوم شرکت واکمن مدير يا کارمند وي چې ورته متولي يا د تصفيې مدير ټاکل شوی وي . .

۴- در صورتیکه در آخرین پنجسال قبل از عضویت در شورای عالی، مدیر یا کارمند ذیصلاح شرکتی بوده که برای آن متولی یا مدیر تصفیه تعیین شده باشد.

۵- په هغه صورت کې چې د شخصي بدرفتاری او ناوړه سلوک له امله د واکمن مقام لخوا له دندې څخه گوښه یا یې د تعلیق په حالت کې قرار نیولی وي .

۵- در صورتیکه بعلت بدرفتاری شخصی و سوء خلق از طرف مقام ذیصلاح از وظیفه معزول یا به حالت تعلیق قرار گرفته باشد.

۶- په هغه صورت کې چې په شپږو میاشتو څخه زیات د جسمي یا ذهني ناتوانۍ له امله د سپارل شوو دندو په اجراء قادر نه وي .

۶- در صورتیکه بعلت ناتوانی جسمی یا ذهنی بیش از شش ماه قادر به انجام وظایف محوله خود نباشد.

رسمي جریده

٦١

۷- در صورت غیابت بدون عذر موجه در دو یا بیشتر ازدوجلسه متوالی شورای عالی د افغانستان بانک، در دوازده ماه اخیر.

۸- در زمان عضویت شورای عالی، فعالیت سیاسی نموده یا مرتکب تخلفات صریح و مهم از مکلفیت های قانونی یا بد رفتاری در اداره گردد که باعث لطمه شدید به منافع د افغانستان بانک گردیده باشد.

(۲) اعضای شورای عالی به استثنای حالات مندرج فقره (۱) این ماده به هیچ دلیل دیگری از عضویت شورای عالی معزول یا از عهده های شان به حالت تعلیق قرار نمیگیرند.

۷- په وروستیو دوولسو میاشتو کې د دافغانستان بانک د عالي شوري په دوو یا زیاتو پر له پسې جلسو کې له موجه عذر پرته د غیابت په صورت کې.

۸- د عالي شوري د غړیتوب په موده کې سیاسي فعالیت وکړي یا په اداره کې له قانوني مکلفیتونو څخه د څرګندو او مهمو سر غړونو یا بد رفتاری- مرتکب شي چې د دافغانستان بانک ګټو ته د شدید زیان (لطمې) باعث ګرځیدلی وي.

(۲) د عالي شوري غړي ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو حالاتو په استثنی په بل هېڅ دلیل د عالي شوري له غړیتوب څخه معزول یا له خپلو عهدو څخه د تعلیق په حالت کې قرار نه نیسي.

(۳) سبکدوشی یا تعلیق از وظایف شورای عالی قبل از ارائه دلایل توسط خود یا وکیل قانونی و رسیده گی آن توسط رئیس دولت جواز ندارد.

استعفای اعضای شورای عالی

ماده سیزدهم:

رئیس کل و معاون شورای عالی دافغانستان بانک می توانند با دادن اطلاع کتبی قبلی که کمتر از سه ماه نباشد یا مدت کمتر یکه رئیس دولت به آن موافقت کند ، استعفای خود را به رئیس دولت تقدیم نمایند. سایر اعضای شورای عالی می توانند با دادن اطلاع کتبی قبلی که کمتر از یک ماه نباشد یا مدت کمتر یکه رئیس دولت به آن موافقت کند، استعفای خود را به رئیس دولت تقدیم نمایند.

(۳) گوبنه کیدل (سبکدوشي) یا دعالي شورې له دندو څخه تعلیق ، په خپله یا د قانوني وکیل په واسطه د دلایلو له وړاندې کولو او د دولت د رئیس له خوا د هغو له خپرلو د مخه جواز نه لري .

د عالي شورې د غړو استعفي

ديارلسمه ماده :

د دافغانستان بانک د ټولو رئیس او د عالي شورې مرستیال کولای شي د دمخه په کتبي خبر ورکولو سره چې له دریو میاشتو څخه لږ نه وي یا په هغې لا لږ موده کې چې د دولت رئیس ورسره موافقه وکړي ، خپله استعفي د دولت رئیس ته وړاندې کړي . د عالي شورې نور غړي کولای شي دمخه په کتبي خبر ورکولو سره چې له یوې میاشتې څخه لږ نه وي یا په هغې لا لږ موده کې چې د دولت رئیس ورسره موافقه وکړي، خپله استعفي د دولت رئیس ته وړاندې کړي .

رسمي جريده

٦٣

په عالي شوري کې تشه کرسی

خوارلسمه ماده :

په عالي شوري کې تشه کرسی د دې قانون د نهمې مادې د حکم مطابق ، د پخواني غړي د پاتې مودې د بشپړتيا لپاره د نوي غړي په مقررېدو سره بشپړېږي .

د عالي شوري غونډې:

پنځلسمه ماده :

(١) د ټولو رئيس، د عالي شوري غونډې رهبري کوي . د هغه په غياب يايې دراني ورکونې د نه امکان په صورت کې ، لومړی مرستيال غونډې رهبري کوي .

(٢) د عالي شوري غونډې له هرو دريو مياشتو وروسته دايرېږي او د اړتيا په صورت کې کېدای شي له ټاکلي وخت دمخه هم دايرې شي .

(٣) د عالي شوري غونډې د ټولو د رئيس د تصميم پر اساس يا د عالي شوري د دريو غړو د ليکلي غوښتنې له مخې جوړېدای شي .

کرسی خالی در شورای عالی

ماده چهاردهم:

کرسی خالی در شورای عالی مطابق حکم ماده (٩) این قانون با تقرر عضو جدید برای اکمال میعاد باقیمانده عضو سابق تکمیل میگردد .

جلسات شورای عالی

ماده پانزدهم :

(١) رئيس کل ، جلسات شورای عالی را رهبری مينمايد . در غياب يا عدم امکان رای دهی وی ، معاون اول جلسات را رهبری می کند.

(٢) جلسات شورای عالی بعد از هر سه ماه دایر میگردد و در صورت ضرورت میتواند قبل از میعاد معینه نیز دایر گردد .

(٣) جلسات شورای عالی به اساس تصمیم رئيس کل يا بنابر درخواست کتبی سه عضو شورای عالی تشکیل شده میتواند .

(۴) جلسات شورای عالی بعد از ارسال اطلاعیه، به اعضای شورای عالی که در آن زمان، مکان و اجنداء جلسه مشخص می شود، تشکیل می گردد. اطلاعیه حداقل ده روز کاری قبل از تشکیل جلسه ابلاغ میگردد.

(۵) هر عضو شورای عالی دارای یک رأی میباشد. نصاب تشکیل جلسه شورای عالی به حضور دو ثلث یا بیشتر اعضای شوری از جمله حضور رئیس یا معاون آن تکمیل می گردد.

(۶) تصامیم شورای عالی به اکثریت ساده آراء اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می گردد، مگر اینکه این قانون طور دیگر حکم نموده باشد. صرف آنعده از اعضای شورای عالی که شخصاً در جلسه حاضر باشند، حق رأی دارند.

(۴) د عالی شوري غونډې د عالي شوري غړو ته د خبرتيا له استولو وروسته چې په هغې کې د غونډې وخت، ځای او اجنداء مشخصېږي، جوړېږي. خبرتيا د غونډې له جوړېدو لږ تر لږه لس کاري ورځې د مخه ابلاغېږي.

(۵) د عالي شوري هر غړی د یوې رأیې لرونکی دی. د عالي شوري د غونډې د جوړېدو نصاب، د شوري د غړو د دوو ثلثو یا زیاتو په حضور له دې جملې څخه د رئیس یا یې دمرستیال په حضور سره بشپړېږي.

(۶) د عالي شوري تصمیمونه په غونډه کې د حاضر و غړو د ساده رأیو په اکثریت نیول کېږي، خو دا چې دغه قانون بل ډول حکم کړی وي، د عالي شوري له غړو څخه یوازې هغه شمېر چې شخصاً په غونډه کې حاضر وي، د رأیې حق لري.

رسمي جریده

۶۵

د افغانستان بانک کولای شي د اړوندې کړنلارې مطابق ، د عالي شوري د غونډو د جوړېدو اجازه ، د تيلي کنفرانسونو له لارې د رأيي ورکولو په ډول يا په استثنائي مواردو کې د شفري تلکس يا نورو الکترونيکي شفري وسايلو په واسطه ورکړي . د رأيو د تساوي په صورت کې د غونډې د رئيس رايه ټاکونکې ده .

(۷) د دې مادې په (۵) فقره کې د درج شوي نصاب د بشپړېدو په صورت کې، د عالي شوري تصميمونه يوازې په عالي شوري کې ديوي يا خو تشو څوکیو د موجوديت په علت نشي کيدی چې بې اعتباره اعلان شي .

(۸) درئيس يادعالي شوري دبل غړي تصميمونه چې په ښه نيت تر سره شوي وي، معتبر دي ، حتي که وروسته د هغه په انتصاب ، واک او وړتيا کې نيوکه (ايراد) څرگند شي .

د افغانستان بانک ميتواند طبق طرز العمل مربوط اجازه تشکيل جلسات شوراى عالي را بصورت رأى دادن از طريق تيلي کنفرانس ها يا در موارد استثنائي بوسيله تلکس شفرى ويا ساير وسايل شفرى الکترونيکى اجازه دهد . در صورت تساوى آراء، رأى رئيس جلسه تعين کننده مياشد .

(۷) در صورت تکميل نصاب مندرج فقره (۵) اين ماده ، تصاميم شوراى عالي را صرف بعلت وجود يک يا چند کرسى خالى در شوراى عالي ن ميتوان بى اعتبار اعلان نمود .

(۸) تصاميم رئيس يا عضو ديگر شوراى عالي که با حسن نيت انجام شده باشد، معتبر است، حتى اگر بعداً ايرادى در انتصاب و صلاحيت و شايستگى او کشف گردد .

د عالي شوري د جلسو د ډول

او تصميمونو بهير

شپاړسمه ماده :

(۱) د عالي شوري د غونډو بهير پټ (سري) دی . عالي شوري کولای شي د خپلو ټولو يا يوې برخې مذاکرو د پايلو څرگند والی اعلان کړي .

(۲) د عالي شوري د غونډې صورت له ترتيب وروسته ، د غونډې د رئيس او د عالي شوري د منشي په لاسليک رسېږي .

(۳) د ټولو رئيس ، د عالي شوري منشي د دافغانستان بانک د لوړ پوړو غړو له منځه غوره کوي دغه شخص د عالي شوري غړی نشي کېدی .

(۴) د عالي شوري د غونډې تصميمونه ثبتېږي او د هماغې غونډې د رئيس په واسطه لاسليک او اړوندو مراجعو ته صادرېږي .

جريان، صورت جلسات و

تصاميم شورای عالی

ماده شانزدهم:

(۱) جريان جلسات شورای عالی سری ميشود. شورای عالی ميتواند علنی بودن نتايج تمام يا قسمتی از مذاکرات خود را اعلان نمايد.

(۲) صورت جلسه شورای عالی بعد از ترتيب ، به امضاء رئيس جلسه و منشی شورای عالی ميرسد.

(۳) رئيس کل ، منشی شورای عالی را از میان اعضای بلند رتبه دافغانستان بانک انتخاب می کند. اين شخص عضو شورای عالی بوده نمی تواند.

(۴) تصاميم جلسه شورای عالی ثبت شده و توسط رئيس همان جلسه امضاء وبه مراجع مربوط صادر میگردد.

رسمي جریده

٦٧

د گټو (منافعو) اعلامول

اعلام منافع

اوولسمه ماده :

ماده هفدهم:

(۱) د دافغانستان بانک د عالي شوري غړي ، مرستيالان ، عامل هيئت او نور کارکوونکي په عالي شوري کې په غړيتوب باندې د انتصاب په وخت کې او وروسته له هغه هر کال له خپلو يا د خپلې کورنۍ د غړو له مستقيمو يا غير مستقيمو سوداگريزو گټو څخه ، د تصويب شوو مقرراتو مطابق ، عالي شوري ته معلومات ورکوي .

(۱) اعضاي شوراى عالي، معاونين، هيئت عامل و ساير کارمندان دافغانستان بانک حين انتصاب شان به عضويت شوراى عالي و بعداز آن هر سال از منافع تجارتي مستقيم يا غير مستقيم خود يا اعضاي خانواده اش مطابق مقررات تصويب شده به شوراى عالي معلومات ارائه مينمايد.

(۲) د عالي شوري يا د دافغانستان بانک د اجرااتو اعتبار، د دې مادې له (۱) فقرې يا د دې قانون له څلېريشمې مادې سره د هغو د نه مطابقت په دليل ، تر پوښتنې لاندې نشي راتلاى .

(۲) اعتبار اجراآت شوراى عالي يا دافغانستان بانک به دليل عدم مطابقت آن با فقره (۱) اين ماده يا ماده (۲۴) اين قانون مورد سوال قرار گرفته نمى تواند.

عامل هيئت

هيئت عامل

اتلسمه ماده :

ماده هجدهم:

(۱) عامل هيئت د دافغانستان بانک په اداره او عملياتو پورې د ټولو

(۱) هيئت عامل مسؤل پېشبرد کليه امور مربوط به اداره و

عمليات دافغانستان بانک که بموجب این قانون به شورای عالی یا ناظر کل واگذار نشده است، می باشد.

اعضای هیئت عامل مکلف اند وظایف اداری خویش را با دقت و مؤثریت لازم انجام دهند.

(۲) اعضای هیئت عامل حین اشغال وظیفه حلف وفاداری را مبنی بر حفظ اسرار اداره و فعالیت های دافغانستان بانک و انجام وظایف محوله با دقت و مؤثریت یاد میکنند.

(۳) در صورت غیابت یا عدم توانائی رئیس کل، معاون اول وظایف وی را انجام میدهد و از اختیارات و صلاحیت های رئیس کل برخوردار می باشد.

(۴) رئیس کل در اجرای تصمیمات شورای عالی، رهبری و کنترل امور اداری و عملیاتی دافغانستان بانک

اروندو چارو چې ددې قانون په موجب ، عالي شوري يا د ټولو ناظر ته ندي پرېښودل شوي ، د پرمخ بيولو مسؤول دی .

د عامل هيئت غړي مکلف دي چې اداري دندې په لازم ځير (دقت) او اغېزمنتيا سره تر سره کړي .

(۲) د عامل هيئت غړي د دندې د اشغالولو په وخت کې د ادارې داسرارواو د دافغانستان بانک د فعاليتونواو په ځيرتيا او اغېزمنتيا سره د سپارل شوو دندو د سرته رسولو په اړه د وفادارۍ لوړه کوي .

(۳) د ټولو رئيس د غيابت يا ناتوانۍ په صورت کې ، لومړی مرستيال د هغه دندې سرته رسوي او د ټولو رئيس له اختياراتو او واکونو څخه برخمن دی .

(۴) د ټولو رئيس د عالي شوري د تصميمونو په اجراء ، د د افغانستان بانک د اداري او عملياتي چارو په لارښوونه او کنترل کې د عالي

رسمي جریده

٦٩

در برابر شورای عالی مسئولیت دارد.

صلاحیت های رئیس کل

ماده نهم:

(۱) رئیس دارای صلاحیت های است که به موجب این قانون به شورای عالی یا ناظر کل مختص نشده باشد. رئیس کل در حدود اختیارات خود میتواند به منظور رهبری و اداره بهتر فعالیت های د افغانستان بانک به اقدامات لازم متوسل گردد.

(۲) رئیس کل به تصویب شورای عالی می تواند تمام یا قسمتی از صلاحیت های خود را به یک یا چند نفر از اعضای هیئت عامل یا سایر مامورین و نمایندگان واجد شرایط د افغانستان بانک تفویض نماید. د افغانستان بانک آخرین لست مکمل اشخاص واجد صلاحیت را همراه با توضیح حدود اختیارات آنها تهیه و در

شوری به وړاندې مسؤولیت لري .

د ټولو د رئیس واکونه

نولسمه ماده :

(۱) رئیس د هغو واکونو لرونکی دی چې د دې قانون په موجب عالي شوري ياد ټولو ناظر ته مختص شوي نه وي . د ټولو رئیس د خپلو اختیاراتو په حدودو کې کولای شي، د د افغانستان بانک د فعالیتونو د ښې لارښوونې او ادارې په منظور په لازمو اقداماتو لاس پورې کړي .

(۲) د ټولو رئیس د عالي شوري په تصویب کولای شي ، خپل ټول یا یوه برخه واکونه د عامل هیئت یوه یا څو تنو غړو یا د د افغانستان بانک د شرایطو لرونکو نورو مامورینو یا استازو ته وسپاري . د د افغانستان بانک د واک لرونکو اشخاصو بشپړ وروستنی لست ، د هغو د اختیاراتو د حدودو په توضیح کولو سره برابر او د غوښتنې په صورت

کې يې د ټولو (عمومو) په واک کې ورکوي .

په عامل هیئت کې غړیتوب

شلمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک عامل هیئت له رئیس ، لومړي مرستیال ، د ټولو ناظر او د ټولو د رئیس له هغه شمېر مرستیالانو څخه جوړ (مرکب) دی چې عالي شوري يې د ټولو د رئیس د وړاندیز شوو نوماندو (نامزدانو) له منځه منظوري ، د لومړي مرستیال په استثنی ، نور مرستیالان د عالي شوري د تصویب پر اساس مقررېږي .

(۲) هغه شخص کولای شي د دافغانستان بانک د ټولو د رئیس یا د هغه دمرستیال یا دټولو د ناظر په صفت دنده ترسره کړي چې د لاندې شرایطو لرونکی وي :

۱- د افغانستان تابعیت ولري .

۲- د نېک شهرت (امانت داری)

خاوند وي .

صورت تقاضاء در اختیار عموم قرار میدهد.

عضویت در هیئت عامل

ماده بیستم:

(۱) هیئت عامل دافغانستان بانک مرکب از رئیس کل ، معاون اول و ناظرکل و آنده از معاونان رئیس کل میباشد که شورای عالی از میان نامزد های پیشنهاد شده رئیس کل منظور مینماید . به استثنای معاون اول، سایر معاونین به اساس تصویب شورای عالی مقرر می گردند.

(۲) شخصی میتواند به صفت رئیس کل یا معاون وی و یا ناظرکل دافغانستان بانک اجرای وظیفه نماید که واجد شرایط ذیل باشد:

۱- تابعیت افغانستان را دارا باشد.

۲- دارای شهرت نیک (امانتداری)

باشد.

رسمي جریده

۷۱

۳- دارای تحصیلات عالی یا تجربه وسیع ترجیحاً در علم اقتصاد، بانکداری و یا حقوق باشد.

۴- تحت شرایط مندرج فقره (۳) این ماده قرار نگرفته باشد.

۵- منصوب یا کارمند بر حال تمام وقت یا نیمه وقت یا بدون حقوق بانک یا مؤسسه مالی دیگر که قانون آن را تحت نظارت د افغانستان بانک قرار داده است، نباشد.

۶- عضویت شورای وزیران یا شورای ملی یا سایر عهده های عالی دولتی را نداشته باشد.

(۳) شورای عالی، معاونان (به استثنای معاون اول) و ناظر کل د افغانستان بانک را در یکی از حالات آتی از وظایف شان معزول (سبکدوش) یا به حالت تعلیق قرار میدهند:

۳- لوړ تحصیلات یا ترجیحاً د اقتصاد، بانکوالی او یا حقوقو په علم کې پراخه تجربه ولري .

۴- د دې مادې په (۳) فقره کې تر درج شوو شرایطو لاندې نه وي راغلی .

۵- د بل بانک یا مالي موسسې چې قانون هغه د د افغانستان بانک تر څارنې لاندې راوستلې وي ، ټول وخت یا نیم وخت له حقوقو سره یا بې له حقوقو ، بر حال منصوب یا کارکوونکی ، نه وي .

۶- د وزیرانو د شوري یا ملي شوري یا دنورو دولتي عالي مقامونو (عهدو) غړیتوب و نه لري .

(۳) عالي شوري ، مرستیالان (له لومړي مرستیال پرته) او د د افغانستان بانک د ټولو ناظر ، په یوه له لاندې حالاتو کې له خپلو دندو څخه ګوښه (برطرفه) کوي یانې د تعلیق په حالت کې راوړي :

۱- در صورتیکه مطابق احکام مندرج فقره (۲) این ماده فاقد صلاحیت برای ادامه خدمت باشد.

۲- در صورتیکه محکوم به جرمی گردد که مجازات آن حبس باشد، مگر آنکه چنین محکومیت در نتیجه فعالیتها یا عقاید مذهبی یا سیاسی او صورت گرفته باشد.

۳- بعثت عدم توانائی، به اثر حکم محکمه عاجز از پرداخت قروض یا ورشکسته اعلان شده باشد.

۴- در آخرین پنجسال قبل از عضویت وی در هیئت عامل، مدیر یا کارمند ذیصلاح شرکتی بوده که برای آن متولی یا مدیر تصفیه تعیین شده باشد.

۱- به هغه صورت کي چي د دې مادې په (۲) فقره کي د درج شوو حکمونو مطابق، د خدمت د دوام لپاره د نه واک لرونکي وي.

۲- په هغه صورت کي چي په داسي جرم محکوم شي چي مجازات يې حبس وي، خو دا چي دغسې محکوميت د هغه د مذهبي يا سياسي فعاليتونو يا عقيدو په نتيجه کي صورت موندلی وي.

۳- د محکمې د حکم په اثر، د ناتوانۍ له امله د پورونو له ورکولو (اداء کولو) څخه عاجز يا ورشکسته اعلان شوی وي.

۴- په عامل هیئت کې یې تر غړیتوب د مخه په وروستیو پنځو کلونو کې، د داسې یوه شرکت واکمن مدیر یا کارمند وي چې د هغه لپاره متولي یا د تصفیه مدیر ټاکل شوی وي.

رسمي جریده

۷۳

۵- به علت بد رفتاری شخصی
وسوء خلق، از جانب یک
مقام ذیصلاح از ایفای وظایف
سلب صلاحیت شده یا به
حالت تعلیق قرار گرفته
باشد.

۶- بعلت ناتوانی جسمی
یا ذهنی که بیش از شش ماه
ادامه داشته و قادر به
انجام وظایف اداری
نباشد.

۷- مرتکب تخلفات، اهمال از
مکلفیت های قانونی و یا بد رفتاری
در اداره که به مصالح دافغانستان
بانک لطمه شدید وارد کرده
باشد.

(۴) به استثنای حالات مندرج
فقره (۳) این ماده معاونان
یا ناظر کل به هیچ دلیل دیگری
از وظایف شان معزول (سبکدوش)
یا به حالت تعلیق قرار گرفته
نمی‌توانند.

۵- د شخصي ناوړه سلوک او بد
خلقۍ له امله، د یوه واکمن مقام له
لوري د دندو له اجراء څخه بی
واکه (سلب صلاحیت) شوی یا د
تعلیق په حالت کې راوستل شوی
وي.

۶- د جسمي یا ذهني بې وسۍ
(ناتوانۍ) په علت چې تر شپږو
میاشتو زیات یې دوام موندلی وي
او د اداري چارو په سرته رسولو
قادر نه وي.

۷- له قانوني مکلفیتونو څخه د سر
غړونو، اهمال یا په اداره کې د
ناوړه سلوک (بد رفتاری) چې د د
افغانستان بانک گټو ته یې سخت
زیان رسولی وي، مرتکب شوی وي.

(۴) د دې مادې په (۳) فقره کې له
درج شوو حالاتو په پرته،
مرستیالان یا د ټولو ناظر په بل هېڅ
دلیل له خپلو دندو څخه نه
معزولېږي یا د تعلیق په حالت کې
نه راوستل کېږي.

(۵) سبکدوشی یا تعلیق از وظایف معاون و یا ناظر کل قبل از ارائه دلایل توسط خود یا وکیل قانونی و رسیدگی آن توسط رئیس جمهور جواز ندارد.

(۶) معاون یا ناظر کل دافغانستان بانک میتواند با دادن اطلاع کتبی قبلی به رئیس کل در مدت کمتر از سه ماه یا مدت کمتری که رئیس کل به آن موافقت کند از وظیفه خویش استعفی دهد.

ناظر کل

ماده بیست و یکم:

(۱) شورای عالی، ناظر کل راکه حسابدار مسلکی واجد شرایط باشد، برای یک دوره پنجساله از میان کاندیدانیکه بر مبنای احکام مندرج فقره (۲) ماده بیستم این قانون فاقد شرایط خدمت شناخته نشده باشد، انتخاب مینماید.

(۵) پخپله یا پي د قانوني وکیل په واسطه د دلایلو له وړاندې کولو او د جمهوررئیس لخوا د هغو تر څېړنې دمخه ، له دندو څخه د مرستیال یا د ټولو د ناظر لرې کول یا تعلیق جواز نه لري .

(۶) د دافغانستان بانک مرستیال یا د ټولوناظر کولای شي د ټولو رئیس ته له دریو میاشتو څخه په لږه یا په لا لږه موده کې چې د ټولو رئیس له هغې سره موافقه وکړي ، له خپلې دندې څخه استعفي ورکړي .

د ټولو ناظر

یوویشتمه ماده :

(۱) عالي شوري ، د ټولو ناظر چې د شرایطو لرونکی مسلکي حسابدار وي ، د دې قانون د شلمې مادې په (۲) فقره کې د درج شوو حکمونو پر بنسټ ، د هغو نوماندو (کاندیدانو) له منځه څخه چې د خدمت د شرایطو نه لرونکي پیژندل شوي نه وي ، غوره کوي .

رسمي جریده

۷۵

انتصاب مجدد ناظر کل به این سمت مجاز است.

(۲) ناظر کل مسئول شعبه بررسی دافغانستان بانک میباشد.

(۳) کارکنان شعبه بررسی به اساس پیشنهاد ناظر کل و منظوری رئیس کل دافغانستان بانک مقرریا سبکدوش میگردند.

(۴) ناظر کل و شعبه بررسی دارای وظایف ذیل میباشد:

۱- وضع و حفظ طرزالعملها و نگهداری اسناد مناسب جهت جلوگیری از خطرات احتمالی مالی دافغانستان بانک و نظارت بر تطبیق آنها.

۲- بررسی متداوم اداره و فعالیت های دافغانستان بانک جهت نظارت بر رعایت قوانین و مقررات نافذه دافغانستان بانک.

د ټولو ناظر بیا انتصاب په دې سمت باندې مجاز دي .

(۲) د ټولو ناظر د دافغانستان بانک د خپرنې د څانگې مسئول دی .

(۳) د خپرنې د څانگې کارکوونکي، د ټولو د ناظر په وړاندیز او د دافغانستان بانک د ټولو د رئیس په منظوري مقرر یا گوښه کېږي .

(۴) د ټولو ناظر او د خپرنې څانگه د لاندې دندو لرونکي دي :

۱- د دافغانستان بانک د احتمالي مالي خطرونو د مخنيوي لپاره د کړنلارو وضع کول او ساتل او د مناسبو سندونو ساتل او د هغو پر تطبیق باندې څارنه.

۲- د دافغانستان بانک د نافذو قوانینو او مقرراتو پر رعایت باندې د څارنې لپاره ، د دافغانستان بانک د ادارې او فعالیتونو دوامداره څېړنه.

۳- انجام بررسی و تقدیم گزارش ها و مشاورتها به شورای عالی در باره حسابها و ریکاردها و همچنین طرز العمل ها و کنترول های حسابداری و بودجه دافغانستان بانک

۴- بررسی منظم و رسیدگی به صورت حساب های مالی و سایر اسناد مربوطه دافغانستان بانک و صدور تصدیق نامه در صورت صحت بودن آن.

۵- نظارت از اجراء و تطبیق سالم تصامیم شورای عالی و رئیس کل دافغانستان بانک.

۶- انجام سایر وظایف و مکلفیت های که از جانب شورای عالی و رئیس کل سپرده میشود.

کارکنان

ماده بیست و دوم:

(۱) مسؤولین و کارکنان دافغانستان بانک تا زمانیکه در دافغانستان بانک ایفای وظیفه مینمایند، نمی توانند

۳- د خپرنې سرته رسول او د دافغانستان بانک د حسابونو، ریکاردونو او همدارنگه د کپنلارو، د حسابداری-د کنترولونو او بودجې په باره کې عالي شوري ته د وړاندیزونو او مشورو وړاندې کول.

۴- د دافغانستان بانک د مالي صورت حسابونو او نورو اړوندو سندونو منظمه خپرنه او رسیدگی او د هغو د سموالي (صورت صحت) د تصدیق پانې صادرول.

۵- د دافغانستان بانک د عالي شوري او دټولو د رئیس د تصمیمونو له رغنده اجراء او تطبیق څخه څارنه.

۶- د نورو هغو دندو او مکلفیتونو سرته رسول چې د عالي شوري او دټولو د رئیس لخوا سپارل کېږي.

کارکوونکي

دوه ویشتمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک مسؤولین او کارکوونکي تر هغه وخته پورې چې په د افغانستان بانک کې

رسمي جریده

۷۷

توسط بانک یا مؤسسه مالی
دیگری که نظارت آن بدوش
د افغانستان بانک است، استخدام یا
کریدت دریافت نمایند، مگر اینکه
د افغانستان بانک تصمیم دیگری
اتخاذ نماید.

(۲) به منظور تنظیم بهتر شرایط کار
و استخدام کارکنان، شورای عالی
د افغانستان بانک مقررات وضع
مینماید.

کارکنان و نمایندگان

ماده بیست و سوم:

(۱) هیئت عامل مطابق اسناد تقنینی
مربوط، کارکنان و نمایندگان
د افغانستان بانک را مقرر و معزول
مینماید.

(۲) معاش، دستمزد، حق الزحمه
و سایر حقوق و امتیازاتی که
توسط د افغانستان بانک
به کارکنان و نمایندگان
آن پرداخت می شود، بحساب
منفعت خالص یا در آمد

دنده سرته رسوي، نشي کولای د
بل هغه بانک یا مالی مؤسسې چې
څارنه یې د افغانستان بانک په
غاره ده، استخدام یا کریدت
ترلاسه کړي. خو داچې د
افغانستان بانک بل تصمیم ونیسي.

(۲) دکارکوونکو د کار او
استخدام د ښو شرایطو د تنظیم په
منظور، د افغانستان بانک عالي
شوري مقررات وضع کوي.

کارکوونکي او استازي (نمایندگان)

درويشتمه ماده :

(۱) عامل هیئت د اړوندو تقنینی
سندونو مطابق، د افغانستان بانک
کارکوونکي او استازي مقرر او
معزولوي.

(۲) معاش، اجوره (دستمزد)
حق الزحمه او نور حقوق
او امتیازونه چې د افغانستان
بانک په واسطه د هغه کارکوونکو
او استازو ته ورکول کېږي، د
د افغانستان بانک د خالصي

گټې يا نورو گټو په حساب د محاسبې وړانه دي .
 های دیگر دافغانستان بانک، قابل محاسبه نمیشد.

امتناع

امتناع

خلېرېشتمه ماده :

ماده بیست و چهارم:

که چېرې د دې قانون په اوه لسمه ماده کې درج شوې موضوع په عالي شوري يا عامل هیئت کې تربحث لاندې ونیول شي، غړی مکلف دی خپلې گټې دمخه ښکاره کړي. پدې صورت کې هغه په بحث او تصمیم نیونه کې گډون نه کوي او د نصاب د بشپړتیا لپاره د هغه حضور لازم نه دی .

هرگاه موضوع مندرج ماده هفدهم این قانون در شورای عالی یا هیئت عامل تحت بحث قرار گیرد، عضو مکلف است منافع خود را در ابتداء آشکار نماید، در این صورت وی در بحث و تصمیم گیری اشتراک نه نموده و حضور وی جهت تکمیل نصاب لازم نمی باشد.

د گټو (منافعو) تضاد

تضاد منافع

پنځه ویشتمه ماده :

ماده بیست و پنجم:

(۱) د دافغانستان بانک رئیس، مرستیالان او د ټولو ناظر خپل ټول مسلکي توان په د افغانستان بانک کې په خدمتونو لگوي او له بانک څخه بهر، بل هېڅ بې معاشه یا بامعاشه منصب یا پست نشي منلی .

(۱) رئیس، معاونان و ناظر کل دافغانستان بانک تمام توان مسلکی خود را مصرف خدمات در دافغانستان بانک می نمایند و هیچ منصب یا پست دیگری اعم از استخدام بامعاش یا بی معاش

رسمي جریده

۷۹

خارج از بانک را پذیرفته نمی
توانند، مگر اینکه بعنوان نامزد یا
نماینده د افغانستان بانک در آن
ایفای وظیفه نمایند.

(۲) رئیس، معاون یا ناظر کل
اسبق الی مدت یک سال بعد از
کناره گیری از خدمت در
د افغانستان بانک بدون موافقت
کتبی قبلی شورای عالی در مؤسسه
مالی دیگر شامل وظیفه شده نمی
تواند.

(۳) کارکن د افغانستان بانک
نمی تواند بدون موافقه کتبی قبلی
د افغانستان بانک در اداره دیگر با
معاش و یا بی معاش استخدام
گردد.

(۴) رئیس کل، معاون، مامور
عالی رتبه یا سایر کارکنان
د افغانستان بانک نمیتوانند
تحفه یا قرضه ئی را در
صورتیکه در انجام بی طرفانه
وظایف شان اثر نامساعد بگذارد،

خو داچې د د افغانستان بانک د
نوماند (نامزد) یا استازي
په توگه په هغه کې دنده سرته
ورسوي.

(۲) پخوانی رئیس، مرستیال یا د
ټولو ناظر، په د افغانستان بانک کې
له خدمت څخه له گوښه کېدو
وروسته، د عالي شوري له مخکني
لیکلې موافقې پرته، تر یوه کاله پورې
په بله مالي مؤسسه کې په دنده کې
نشي شاملېدای.

(۳) د د افغانستان بانک کارکوونکي
نشي کولای، د د افغانستان بانک
له مخکني لیکلې موافقې پرته، په بله
اداره کې بې معاشه یا بامعاشه
استخدام شي.

(۴) د ټولو رئیس، مرستیال، د
لوړې رتبې مامور یا نور
کارکوونکي نشي کولای هغه تحفه
یا پورچې د هغو د دندې په بې پلوه
(بېطرفانه) سرته رسولو کې ناسمه
اغېزه پرېږدي، خپل ځان ته یا د بل

رسمي جریده

۸۰

برای خود یا به نماینده گئی از شخص دیگر که منسوب به او بوده و یا با او رابطه تجارتی، مالی یا فامیلی دارد، پذیرند.

حفظ اسرار

ماده بیست و ششم:

شخصیکه به حیث عضو شورای عالی، هیئت عامل، رئیس کل، مأمور عالی رتبه، کارکن یا نماینده دافغانستان بانک ایفای وظیفه نموده یا مینماید مکلف به رعایت مراتب اتی میباشد:

۱- عدم اجازه دسترسی یا افشاء و یا انتشار اطلاعات محرم که در جریان انجام وظایف رسمی خرد بدست آورده است، مگر به اثر حکم محکمه یا قانون یا تقاضای محکمه و یا در نتیجه مقاوله همکاری با ناظم خارجی.

شخص به استازیتوب چې ده ته منسوب وي یا له هغه سره سودا تریز. مالی یا کورنې (فامیلی) اړیکې ولري، ونډي.

د اسرارو ساتل

شپږویشتمه ماده:

هغه شخص چې د دافغانستان بانک د عالي شوري، عامل هیئت دغري، د ټولو د رئیس، لورپوري مامور، کارکوونکي یا استازي په توگه دنده سرته رسولې یا یې رسوي دلاندې مراتبو په رعایتولو مکلف دی:

۱- محرمو اطلاعاتو ته چې د خپلې رسمي دندې دسرته رسولو په وخت کې یې لاس ته راوړي دي، د لاس رسېدنې یا افشاء یا خپرولو د اجازې نه وړکول، خو داچې د محکمې یا قانون د حکم په اثر یا د محکمې د غوښتنې یا له بهرني خاړونکي (ناظم) سره د همکاری د مقاولې په نتیجه کې.

رسمي جریده

۸۱

۲- عدم استفاده معلومات مندرج جزء (۱) این ماده به نفع شخصی یا اعطای اجازه استفاده آن به شخص دیگر.

۲- د دې مادې په (۱) فقره کې له درج شوو معلوماتو څخه شخصي گټه نه اخیستل یا بل شخص ته له هغو څخه د گټې اخیستنې د اجازې نه ورکول.

فصل سوم امور مالی

درېم فصل مالی چارې

سرمایه

ماده بیست و هفتم:

(۱) سرمایه مجاز دافغانستان بانک هشت میلیارد افغانی ، یا مبلغیکه بموجب ماده یکصدوسی ام این قانون توسط بررسی مستقل از دارایی ها و بدیهی های دافغانستان بانک و یا مبلغ بیشتر یکه در نتیجه انتقال منافع خالص طبق ماده بیست ونهم این قانون بعمل میاید، تعیین میگردد.

پانگه

اووه ویستمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک مجازه پانگه اته ملیارده افغانی یا هغه مبلغ چې د دې قانون د یوسلودېرشمې مادې په موجب د دافغانستان بانک له شتمنیو یا ورکړو (بدیهیو) څخه د مستقلې بررسی په واسطه او یا دهغو زیاتو پیسو چې د دې قانون د نهه ویستمې مادې مطابق ، د خالصو گټو د لېږدوني په نتیجه کې په رامنځته کېږي ، ټاکل کېږي.

(۲) سرمایه دافغانستان بانک
مربوط به دولت بوده و قابل انتقال
یا تابع حق حبس یا رهن نمیباشد.

محاسبه منفعت یا ضرر خالص

ماده بیست و هشتم:

برای هر سال مالی منافع
یا اضرار خالص دافغانستان بانک
طبق معیارهای حسابداری
بین المللی بعنوان جمع عوائد یا
ضرر خالص عملیات بشمول
عواید و ضررهای خالص
تحقق یافته و منفعت یا
ضرر ارزش یابی تحقق
نیافته بعد از پرداخت به حساب
های ذخیره یی یا احتیاطی دیل
محاسبه می گردد:

۱- برای قروض غیر قابل حصول یا
مشکوک، استهلاک سرمایه
و پرداخت سهمیه به صندوق
تقاعد کارکنان.

۲- بعد از تأیید وزیر مالیه
برای سایر مقاصدیکه

(۲) د دافغانستان پانگه په دولت
پورې اړه لري او د لېږدونې وړ یا د
حبس یا د رهن د حق تابع نده.

د خالصې گټې یا زیان

اته ویشتمه ماده :

د هر مالي کال لپاره د دافغانستان
بانک خالصې گټې یا زیانونه د
نړیوالې حسابداری د معیارونو
مطابق ، د عملیاتو د عوایدو یا
خالص زیان د جمع په توگه ، د
موندو خالصو عوایدو او نښتو
زیانونو او د نه لاسته راغلي ارزښت
موندنې (ارزش یابی) د په گډون
لاندې زېرمه ایز یا احتیاطي حساب
ته له ورکړې گټې یا زیان وروسته
محاسبه کېږي.

۱- د نه حصول وړ او یا مشکوکو
پوړونو . د پانگې د استهلاک او
د کارکوونکو د تقاعد صندوق ته د
ونډې د ورکړې لپاره.

۲- د ماليې د وزیر له تائید
وروسته د هغو نورو مقصدونو لپاره

رسمي جریده

۸۳

د افغانستان بانک لازم

بداند.

تخصيص منافع خالص

ماده بیست و نهم:

(۱) د افغانستان بانک در هر سال مالی در صورت موجودیت منفعت خالص به ترتیب تقدم در موارد آتی آنرا اختصاص میدهد:

۱- به حساب سرمایه د افغانستان بانک تا حدیکه سرمایه مجاز د افغانستان بانک معادل (پنج) فیصد مجموع مبلغ بدیهي های پولی که در بیلانس شیت یا ترازنامه د افغانستان بانک در پایان آن سال مالی منعکس شده است، افزایش یابد.

۲- برای باز خرید اسناد بها دار که از طرف دولت طبق ماده سی و یکم این قانون به د افغانستان بانک صادر

چي د افغانستان بانک يې لازم

وبولي.

د خالصو گټو تخصيص

نهه ويشتمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک په هر کال کې د خالصې گټې (منفعت) د موجودیت په صورت کې د لومړیتوب (تقدم) په ترتیب سره، په لاندې مواردو کې هغه اختصاصوي:

۱- د د افغانستان بانک د پانگې په حساب تر هغه حده چې د د افغانستان بانک مجازه پانگه د پولي په سلو کې د پورونو (بدیهيو) د ټول مبلغ په سلو کې د (پنځو) معادل چې د د افغانستان بانک په بیلانس شیت یا تراز پانه کې د هغه مالي کال په پای کې منعکسه شوېده، زیاتوب ومومي.

۲- د بها لرونکو سندونو دیباپروډني لپاره چې د دولت لخوا ددې قانون د یو دېرشمې مادې مطابق، د د افغانستان بانک ته

شده و به تصرف آن قراردادده
میشود.

۳- برای ذخیره عمومی دافغانستان
بانک تاحدیکه میزان ذخیره عمومی
معادل سرمایه مجاز دافغانستان
بانک گردد.

ذخیره عمومی صرف برای جبران
ضررهای دافغانستان بانک
مصرف میشود.

۴- بعد از تایید وزیر مالیه
برای سایر ذخایر جهت
تأمین مقاصد خاصی
که دافغانستان بانک لازم
بداند.

۵- مبالغ باقیمانده از منفعت خالص
پس از وضع تخصیصات مندرج
اجزای (۱-۴) فقره (۱) این ماده
تحت شرایط آتی انتقال داده
میشود:

- مبالغ اختصاص داده شده
مندرج اجزای (۱-۴) فقره (۱)
این ماده طوری محاسبه میشوند

صادر شوي او دهغه په واک کې
ورکول کېږي.

۳- د دافغانستان بانک د عمومي
زېرمې لپاره ترهغه حده چې د
عمومي زېرمې میزان ، د دافغانستان
بانک د مجازې پانگې معادل شي.

عمومي زېرمه يوازې د دافغانستان
بانک د زیانونو د جبران لپاره لگول
کېږي.

۴- د ماليې د وزیر له تائید
وروسته ، د نورو زېرمو لپاره د
خاصو مقصدونو دتأمین په غرض
چې د دافغانستان بانک یې لازم
وبولي .

۵- له خالصې گټې څخه پاتې
مبالغ ، ددې مادې د (۱) فقرې له
(۱-۴) جزء پورې د درج شوو
تخصیصاتوله وضع کولو وروسته تر
دغو شرایطو لاندې لېږول کېږي:

- د دې مادې د (۱) فقرې له
(۱-۴) جزء کې درج ، اختصاص
ورکړل شوي مبالغ داسې محاسبه

رسمي جریده

۸۵

مانند اینکه از مجرای عواید خالص عملیات بانکی صورت گرفته باشد. در صورتیکه هیچ مبلغ از عواید عملیات هادر منفعت خالص بدست نیامده و یا بعد از تخصیصات قبلی عواید عملیات ها که شامل منفعت خالص بوده، کلاً مصرف شده باشد، چنین تخصیصات طوری محاسبه میشوند مانند اینکه از مدرک منفعت خالص ارزش یابی تحقق نیافته صورت میگیرد.

- باقیمانده عواید خالص عملیاتی در ظرف چهارماه بعد از اتمام سال مالی بدولت انتقال می گردد و باقیمانده منفعت های خالص ارزش یابی تحقق نیافته (در صورت موجودیت) بحساب ذخیره ارزش یابی که در بیلانس شیت دافغانستان بانک منعکس شده است، تخصیص داده میشود.

کپري لکه داچي د بانکي عملياتو د خالصو عوایدو له مجراء څخه يي صورت موندلی وي. په هغه صورت کې چې په خالصه گټه کې د عملياتونو د عوایدو له د مخکنیو تخصیصاتو وروسته چې په خالصه گټه کې شامل دي، کلاً مصرف شوي وي. داسي تخصیصونه پدې ډول محاسبه کېږي لکه چې د تحقق نه موندلې ارزش یابی د خالصې گټې له مدرک څخه صورت مومي.

- د عملیاتي خالصو عوایدو پاتې، د مالي کال له پای ته رسېدو وروسته په څلورو میاشتو کې دولت ته لېږدول کېږي او د (موجودیت په صورت کې) د تحقق نه موندلې ارزش یابی د خالصو گټو پاتې د ارزش یابی د زېرمې په حساب چې د دافغانستان بانک په بیلانس شیت کې منعکسه شوېده، تخصیص ورکول کېږي.

(۲) با در نظر داشت احکام این قانون، مجموع بدیهی های پولی دافغانستان بانک عبارت از مبالغ آتی می باشد:

۱- تمام بانکوتها، مسکوکات فلزی در حال دوران (چلند) و اوراق بهادار قرضه صادر شده از طرف دافغانستان بانک که جمع آوری نشده اند.

۲- مبالغ موجود در تمام حسابها که در دفاتر دافغانستان بانک بوسیله حسابداران تحویل داده شده است.

تخصیص اضرار خالص

ماده سی ام:

در صورتیکه دافغانستان بانک در هر سال مالی متحمل ضرر خالص شود، این ضرر به ترتیب آتی اختصاص داده میشود:

۱- در صورتیکه ضرر خالص مرکب از مجموع ضرر خالص

(۲) د دی قانون د حکمونو د په پام کې نیولو سره، د دافغانستان بانک د پولی بدیهیو مجموع له لاندې مبالغو څخه عبارت دي:

۱- د دوران (چلند) په حال کې ټول بانکوتونه، فلزي مسکوکات او د دافغانستان بانک لخوا صادري شوې د پور بها لرونکې پانې چې راټولې شوې نه دي.

۲- په ټولو حسابونو کې موجود مبالغ چې د دافغانستان بانک په دفترونو کې د حساب لرونکو په وسیله تحویل شوي دي.

د خالصو زیانونو تخصیص

دېرشمه ماده:

په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک په هر مالی کال کې د خالص زیان متحمل شي، دغه زیان په لاندې ترتیب اختصاصېږي:

۱- په هغه صورت کې چې د عملیاتو د خالص زیان له مجموع

رسمي جریده

۸۷

عملیات یا فعالیت‌های بانک
و ضرر خالص ارزش یابی
تحقق نیافته باشد، مبلغ ضرر
خالص عملیاتی بالترتیب بحساب
ذخیره عمومی یا سرمایه
گذاشته میشود و ضرر خالص
ارزش یابی تحقق نیافته
بحساب ذخیره ارزش یابی
منتقل می گردد و یا در صورتیکه
حساب ذخیره ارزش یابی
در نتیجه اختصاص این ضرر منفی
شده باشد، ضرر خالص بالترتیب به
حساب ذخیره عمومی یا سرمایه
منتقل میگردد.

۲- در صورتیکه ضرر خالص
قسمتاً در اثر عواید عملیاتی
و قسمت اعظم آن در اثر ضرر
خالص ارزش یابی تحقق نیافته به
میان آمده باشد، ضرر خالص
بحساب ذخیره ارزش یابی اختصاص
می یابد و در صورتیکه
حساب ذخیره ارزش یابی در نتیجه

خساره مرکب خالص زیان یا زیان
فعالیتونه اود ارزش یابی خالص زیان
تحقق نه وي موندلی، د عملیاتی
خالص زیان مبلغ، بالترتیب د عمومی
زهرمی یا پانگی په حساب اېښودل
کېږي او د تحقق نه موندلی ارزش
یابی خالص زیان، د ارزش یابی د
زهرمی حساب ته لېږدول کېږي او یا
په هغه صورت کې چې دارزش یابی
د زهرمی حساب د دې زیان د
اختصاص په پایله کې منفی شوی
وي، خالص زیان بالترتیب د عمومی
زهرمی یا پانگی حساب ته لېږدول
کېږي.

۲- په هغه صورت کې چې خالص
زیان قسمتاً د عملیاتی عوایدو په اثر
او زیاته برخه یې د تحقق نه موندلی
ارزش یابی د خالص زیان په اثر منخ
ته راغلی وي، خالص زیان د ارزش
یابی د زهرمی حساب ته اختصاص
مومي او په هغه صورت کې چې د
ارزش یابی د زهرمی حساب د دې

اختصاص په پایله کې منفي شوی وي بالترتیب د عمومي زېرمې یا پانګې حساب ته لېږدول کېږي.

۳- په هغه صورت کې چې د تحقق نه موندلې ارزش یایی خالصه ګټه د عملیاتو له خالص زیان څخه لږ وي ، بالترتیب د عمومي زېرمې یا پانګې حساب ته لېږدول کېږي.

په پانګه کې د کمښت جبران

یوډبرشمه ماده :

(۱) د پانګې د کمښت جبران هغه وخت د تطبیق وړ دی چې د دافغانستان بانک ، له لاندې مواردو څخه له یوه سره مخامخ شي:

۱- په هغه صورت کې چې د میاشتنې بیلانس شپټ پروفورمه چې د دې قانون د څلوراوییمې مادې مطابق برابرېږي، د شتمنیو ارزښت د بدیهیوله مجموع او لاس نه خوړلې مجاز پانګې څخه ښکته سقوط وکړي .

این اختصاص منفي شده باشد بالترتیب به حساب ذخیره عمومی یاسرمایه انتقال می گردد.

۳- در صورتیکه منفعت خالص ارزش یایی تحقق نیافته کمتر از ضرر خالص عملیات باشد، ضرر خالص بالترتیب بحساب ذخیره عمومی یا سرمایه انتقال میگردد.

جبران کاهش در سرمایه

ماده سی و یکم:

(۱) جبران کاهش سرمایه زمانی قابل تطبیق میباشد که دافغانستان بانک به یکی از موارد آتی مواجهه گردد:

۱- در صورتیکه پروفورمه بیلانس شپټ ماهانه که طبق ماده هفتاد و چهارم این قانون تهیه میگردد ، ارزش دارائی ها پایین تر از مجموع بدیهی ها و سرمایه دست نخورده مجاز سقوط کند.

رسمي جریده

۸۹

۲- در صورتیکه منفعت خالص دافغانستان بانک در پایان هر سال مالی برای افزایش سرمایه مجاز به میزان معادل پنج در صد مجموع مبلغ بدیهی های مندرج جزء (۱) فقره (۱) و فقره (۲) ماده بیست و نهم این قانون در حسابات آن در پایان سال مالی نشان داده میشود، کافی نباشد.

(۲) در صورت تحقق حالات مندرج اجزای (۱ و ۲) فقره (۱) این ماده اجراءات آتی صورت میگیرد:

۱- در صورتیکه میزان آخرین سنجش رسمی تورم سالانه ۳ الی ۲۰ فیصد باشد، وزیرمالیه در خلال یک ماه پس از دریافت بیلانس شیت، اسناد بها دار قرضه قابل معامله

۲- به هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک خالصه گټه د هر مالي کال په پای کې د هغه په حسابونو کې د دې قانون د نهه ویشتمې مادې د (۱) فقرې په (۱) جزء او (۲) فقره کې درج د بدیهیو د مبلغ د مجموع په سلو کې د پنځو معادل په میزان، د مجاز پانگې د زیاتولو لپاره د مالي کال په پای کې ښودل کېږي، کافي نه وي.

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې په (۱) او (۲) جزء کې د درج شوو حالاتو د تحقق په صورت کې لاندې اجراءات صورت مومي:

۱- په هغه صورت کې چې د کلني تورم درسمي سنجش وروستی میزان په سلو کې له ۳ څخه تر ۲۰ پورې وي، د مالیې وزیر د بیلانس شیت له ترلاسه کولو وروسته د یوې میاشتې په ترڅ کې، په افغاني پیسو د معاملې وړ پور بها لرونکي سندونه

رسمي جریده

۹۰

به پول افغانی و نرخ تکتانه بازار که از طرف دولت به نشر رسیده، بهر مبلغی که برای جبران این کمبود کافی باشد، در اختیار دافغانستان بانک قرار میدهد. این حدود تورم هر سه سال یک بار مورد تجدید نظر قرار میگیرد.

۲- در صورتیکه میزان آخرین سنجش رسمی تورم سالانه ۳ الی ۲۰ فیصد نباشد، وزیر مالیه ابتداء تخصیصی را از طریق پروسه تخصیص بودجوی حکومت فراهم مینماید. اگر چنین تخصیص منظور نگردد، وزیر مالیه در خلال یک ماه بعد از دریافت بیلانس شیت، اسناد بها دار قرضه قابل معامله به پول افغانی، با نرخ تکتانه بازار که از طرف دولت به نشر رسیده، بهر مبلغی که برای جبران این کمبود کافی باشد، در اختیار دافغانستان بانک قرار میدهد.

او د بازار د تکتانې نرخ چې د دولت لخوا خپور شوی (په نشر رسېدلی) دی، په هر هغه مبلغ چې د دې کمبود د جبران لپاره کافي وي، د دافغانستان بانک په واک کې ورکوي. د تورم پر دغو حدودو باندې په هرو دریو کلونو کې نوې کتنه کېږي.

۲- په هغه صورت کې چې د کلي تورم درسمي سنجش وروستنی میزان په سلو کې له ۳ څخه تر ۲۰ پورې نه وي، د ماليې وزیر لومړی د حکومت د بودجوي تخصیص د پروسې له لارې یو تخصیص برابروي. که دغسې تخصیص منظور نشي، د ماليې وزیر د بیلانس شیت، په افغانی پیسود معاملې وړ پور بهالرونکي سندونه او د بازار د تکتانې نرخ چې د دولت لخوا خپور شوی دی، په هر هغه مبلغ چې د دې کمبود د جبران لپاره کافي وي، د دافغانستان بانک په واک کې ورکوي.

رسمي جريده

۹۱

(۳) در صورت تحقق یکی از حالات مندرج فقره (۱) این ماده، شورای ملی کمیسیون تحقیقاتی مشتمل بر متخصصین داخلی و بین المللی را جهت بررسی عوامل تعیین و حسب الزوم پیشنهادات لازمه را ارایه مینماید.

د افغانستان بانک مکلف به همکاری همه جانبه با کمیسیون میباشد، در صورت عدم همکاری، حکم مندرج جزء (۸) فقره (۱) ماده دوازدهم این قانون قابل تطبیق میباشد.

قیود در تخصیص منفعت

خالص

ماده سی و دوم:

انتقال یا بازخرید و یا پرداخت مطابق حکم ماده بیست و نهم این قانون که در نتیجه آن دارایی های افغانستان بانک از بدیهی ها و سرمایه دست نخورده و ذخیره آن

(۳) د دې مادې په (۱) فقره کې له درج شوو حالاتو څخه دیوه دتحقق په صورت کې ملي شوري له کورنیو او بهرنیو متخصصو څخه جوړ څېړنیز (تحقیقاتي) کمیسیون دعواملو دڅېړنې لپاره ټاکي او حسب الزوم وړاندیزونه وړاندې کوي.

د دافغانستان بانک له کمیسیون سره په هر اړخیزه همکاری مکلف دی دنه همکاری په صورت کې ددې قانون ددوولسمې مادې د(۱) فقرې په (۸) جزء کې درج شوی حکم دتطبیق وړ دی.

دخالصې گټې په تخصیص کې

قیود

دوه دېرشمه ماده :

لېږدونه یا بیا پېرودنه او یا ورکړه ددې قانون دنهه ویشتمې مادې دحکم مطابق چې په پایله کې یې د دافغانستان بانک شتمنۍ له بدیهیو اولاس نه خوړلې پانگې

او زېرمې څخه لږشي ، صورت نشي موندلی .
کمر گردد، صورت گرفته نمیتواند.

څلورم فصل

لومړۍ برخه

پيسې

رایجی پیسې او پولې واحد

دري دیرشمه ماده :

د افغانستان رایجی پیسې او پولې واحد (افغانۍ) ده او نښه (علامه) یې (Af) ده .

د بانکونو اوسکې خپروول

(نشرول)

څلور دیرشم ماده :

(۱) د افغانستان بانک په هېواد کې دوران په منظور د بانکونو اوسکې دخپروولو د انحصاري حق لرونکې دی .

(۲) هغه بانکونو ته چې ددې مادې د حکمونو مطابق خپرېږي ، د افغانستان بانک په شتمنیو کې ترټولو مړنۍ بدیهې گڼل کېږي .

فصل چهارم

قسمت اول

پول

پول رایج وواحد پولی

ماده سی و سوم:

پول رایج وواحد پولی افغانستان "افغانی" بوده و علامه آن "Af" میباشد.

نشر بانکونو و

سکه

ماده سی و چهارم:

(۱) د افغانستان بانک دارای حق انحصاری نشر بانکونو و سکه به منظور دوران در کشور می باشد.

(۲) بانکونو ته که مطابق احکام این ماده نشر میشوند، مقدمترین بدیهی در دارائی های افغانستان بانک شمرده میشوند.

رسمي جریده

۹۳

(۳) د افغانستان بانک به
منظور نشر بانکوتها و
سکه های خود در دفتر
مرکزی، دفاتر نمایندگی
و فروع خود در کشور
ترتیبات مناسب اتخاذ
و بانکوتها و سکه ها را حسب
اللزوم جهت دوران عرضه
میکند.

(۴) بانکوت ها و سکه هائی
که توسط افغانستان
بانک جهت دوران در کشور
نشر میشوند، شامل اوتهای تعهدی،
حجت، برات یا انواع
دیگر اسناد تجارتي
مندرج قانون تجارت
نمی باشد.

د افغانستان بانک در
رابطه با آنها صرف
مطابق احکام این
قانون دارای مکلفیت
میشود.

(۳) د افغانستان بانک، دخپلو
بانکوتونو اوسکو خپرولو په منظور
په مرکزي دفتر، په
هيواد کې دخپلو نمایندگیو او
فروعو په دفترونو کې
مناسب ترتیبات نیسي
او بانکوتونه اوسکې حسب الملزوم
ددوران لپاره وړاندې (عرضه)
کوي.

(۴) په هغو بانکوتونو اوسکو کې
چې د افغانستان بانک په واسطه
ددوران لپاره په هيواد کې
خپرېږي، د تجارت په قانون کې
درج تعهدي نوټونه،
حجت، برات یا د سوداگريزو
سندونو نور ډولونه شامل
ندي.

د افغانستان بانک له هغو
سره په رابطه کې يوازې
ددې قانون د حکمونو سر
مطابق دمکلفيت لرونکې
دی.

رسمي جریده

۹۴

رایجې او قانوني پیسې

پنځه دېرشمه ماده :

(۱) د پیسو د ورکړې وسیله په هغه صورت کې د هېواد قانوني او رایجې پیسې گڼل کېږي چې د بانکونو اوسکې په واسطه سرته ورسېږي . بانکونو ته اوسکې په هېواد کې د ټولو دولتي او خصوصي پوړونو د ورکړې لپاره د هېواد په رایجو پیسو دهغو په اسمي ارزښت سره صورت موندلی شي .

(۲) د د افغانستان بانک واک لري هغه پیسې چې د بانکونو اوسکې په واسطه ورکول کېږي ، محدودې کړي او د بانکونو اوسکو اسمي ارزښت چې ورکړه دهغو په واسطه صورت مومي په مشخصو مبالغو محدوده کړي .

(۳) له بانکونو او سکو څخه منظور ، هغه بانکونو ته او سکې دي چې په هېواد کې د دوران لپاره ، د افغانستان بانک په واسطه ددې

پول رایج و قانونی

ماده سی و پنجم:

(۱) وسیله پرداخت پول در صورتی پول قانونی و رایج کشور شمرده می شود که توسط بانکوت و سکه انجام گیرد. بانکوتها و سکه ها برای پرداخت کلیه قروض دولتی و خصوصی در کشور به ارزش اسمی آنها به پول رایج کشور صورت گرفته میتواند.

(۲) د افغانستان بانک صلاحیت دارد مبلغی را که توسط بانکوت و سکه پرداخت میشود محدود نموده و ارزش اسمی بانکوتها و سکه هائی را که پرداخت توسط آنها صورت میگیرد، به مبالغ مشخص، محدود کند.

(۳) منظور از بانکوت ها یا سکه ها، بانکوتها و سکه هائی است که جهت دوران در کشور توسط د افغانستان بانک

رسمي جريده

۹۵

به موجب احكام مواد
مربوط اين فصل نشر گرديده
و از دوران خارج نشده
باشند.

مشخصات پول رايج

ماده سي وششم:

(۱) پول رايج عبارت از
بانكوت ها و سكه هائي اند
كه جهت دوران در کشور
توسط دافغانستان بانك مطابق
احكام اين قانون نشر
ميگردد.

(۲) ارزش اسمي ، اندازه ،
شكل ، جنس ، محتوي ، وزن ،
ديزاین و ساير مشخصات
بانكوتها و سكه ها از طرف
دافغانستان بانك در مقررات
مربوط مشخص ميگردد. بانكوتها
حاوي امضای وزير ماليه
و رئيس كل دافغانستان بانك
ميباشد.

فصل داروند و مادو
دحكمونو په موجب خپري
شوې او له دوران څخه وتلي
نه وي .

درايجو پيسو مشخصات

شپږ دېرشمه ماده :

(۱) رايجي پيسې له هغو
بانكوتونو او سكو څخه
عبارت دي چې په هېواد كې
ددوران لپاره ، ددافغانستان بانك
په واسطه ، ددې قانون دحكمونو
مطابق خپريږي .

(۲) دبانكوتونو او سكو اسمي
ارزښت ، اندازه ، ډول (شكل) ،
جنس ، محتوي ، وزن ، ديزاین
او نور مشخصات ددافغانستان
بانك لخوا په اړوند ومقرراتو
كې مشخصيږي بانكوتونه
دماليې دوزير او د دافغانستان بانك
دتولو درئيس دلاسلېك لرونكي
وي .

رسمي جریده

۹۶

درايو جو پيسو توليد او ساتنه

(خونديتوب)

اووه دېرشمه ماده :

د دافغانستان بانک مکلف دی ، د بانکونو د چاپ اودسکو د ضربولو په غرض په دوران کې د نه لوبدلو بانکونو او سکو د امنیت او خونديتوب د تأمینولو او د اړتیا په صورت کې ، د کلیشو ، سرسکو ، له دوران څخه دوتلو (خارج شوو) بانکونو او سکو د له منځه وړلو لپاره لازم تدبیرونه ونیسي .

درايو جو پيسو تبادله

اته دېرشمه ماده :

د دافغانستان بانک د غوښتنې په صورت کې ، بانکونه اوسکي په معادل مبلغ له مزد او حق العمل پرته تبادله کوي .

توليد و محافظت از پول

رايچ

ماده سی و هفتم:

د افغانستان بانک مکلف است غرض چاپ بانکوتها و ضرب سکه ها ، امنیت و محافظت از بانکوتها و سکه های به دوران نیفتاده و در صورت ضرورت جهت از بین بردن کلیشه ها ، سرسکه های بانکوتها و سکه های از جریان خارج شده ، تدابیر لازم را اتخاذ نماید .

تبادله پول رایج

ماده سی و هشتم:

د افغانستان بانک در صورت درخواست ، بانکوتها و سکه ها را به مبلغ معادل بدون مزد و حق العمل تبادله میکند .

رسمي جریده

۹۷

نامناسې رایجې پیسې

نهه دېرشمه ماده :

(۱) نامناسب بانکوتونه
اوسکې له هغو بانکوتونو او سکو
څخه عبارت دي چې څیرې څیرې
یا له شکل څخه غورځول شوي وي
او هغه سکه چې چټه ، ناقصه او یا
له شکل څخه لوبدلې وي او وزن
یې له معمولې گټې اخیستنې څخه د
زړښت له علت پرته را تپ
شوی وي .

(۲) نامناسب بانکوتونه اوسکې له
دوران یا چلند څخه ایستل
کېږي . ددافغانستان بانک ،
ددې مادې په (۳) فقره کې
د درج شوو شرایطو په استنې
هغه نامناسب بانکوت یا سکه
چې پیدا (ترلاسه) کوي یې ، له
دوران څخه باسي او له منځه یې
وړي او هغه په مشخص بانکوتونو
او سکو چې دهغو معادل دي
بدلوي .

پول رایج نامناسب

ماده سی و نهم:

(۱) بانکوتها یا سکه های
نامناسب عبارت از بانکوت ها و
سکه های اند که پاره پاره
یا از شکل انداخته شده
باشند و سکه ای که خم ،
ناقص یا از شکل انداخته شده و
وزن آن به علل غیر از فرسایش
ناشی از استفاده معمول کاهش
یافته باشد.

(۲) بانکوتها یا سکه های
رایج نامناسب از دوران یا چلند
بیرون کشیده میشوند.
دافغانستان بانک به استثنای
شرایط مندرج فقره (۳)
این ماده بانکوت یا سکه نامناسبی
را که دریافت مینماید، از جریان
بیرون کشیده و از بین می برد و
آنها با بانکوتها و سکه هائی
مشخص که معادل آن میباشند،
تعویض مینماید .

(۳) دافغانستان بانک میتواند از تعویض بانکوتها و سکه های که دیزاین آنها مشهود نبوده ، بدشکل یا سوراخ شده اند یا بیشتر از چهل فیصد از سطح آنها ضایع یا مفقود گردیده است ، خود داری کند. چنین پول بدون پرداخت معاوضه به صاحب آن از جریان خارج شده و محو میشود، دافغانستان بانک میتواند در موارد خاص به معاوضه کلی یا جزئی بپردازد.

(۴) دافغانستان بانک میتواند بدون معاوضه، بانکوتی را که از نظر ظاهری تغییر یافته است، مصادره کند، بخصوص بانکوتهای را که رویشان چیزی نوشته شده، نقاشی شده، دیزاین و محتویات آن مکرراً طبع شده، مهر خورده یا سوراخ تسلسلی دارند و یا ماده چسپدار رویشان بکار رفته باشد.

(۳) ددافغانستان بانک کولای شي دهغو بانکوتونو اوسکو له بدلولو څخه چې دېزاین یې مشهود نه وي، بد شکله یا سوري شوي یا یې خلوبښت فیصد سطح ضایع یا ورکه شوې ده، ده ډه وکړي ، دغه ډول پیسې ، دهغه خاوند ته د بدل له ورکولو پرته له جریان څخه وځي او محوه کېږي . ددافغانستان بانک کولای شي په خاصو مواردو کې په کلي یا جزئي بدلونې لاس پورې کړي .

(۴) ددافغانستان بانک کولای شي هغه بانک نوټ چې له ظاهري نظره یې تغییر موندلی ، له معاوضې پرته مصادره کړي ، په خاصه توګه هغه بانکوتونه چې پرمخونو یې څه شی لیکل شوي، نقاشي شوي، دیزاین او محتویات یې مکرراً چاپ شوي وي ، مهر یې خوړلی یا تسلسلي سوري لري او یا یې سرېښناکه ماده پرمخونو پکار وړل شوې وي .

رسمي جریده

۹۹

(۵) دعوایدود ټولولو مسؤلین مکلف دي، نامناسب يا جعلی بانکوتونه يا سکې چې لاسته یې روارې ، دد افغانستان بانک ته ور واستوي .

د رایجو پیسو موجودي او خپرونو

پلان

خلوېښتمه ماده :

د افغانستان بانک مکلف دی د رایجو پیسو د زېرمو موجودي مستقیماً اداره او دنشر پلان ترتیب او د افغانستان د اقتصاد د پولې اړتیاوو د تأمینو لپاره د بانکوتونو او سکوله کافي وړاندې کونې څخه ډاډ ترلاسه کړي .

د خپرو شوو پیسو د حسابدارۍ

کړنلاره

یوخلوېښتمه ماده :

د افغانستان بانک په حسابونو کې تر دوران لاندې بانکوتونه او سکې

(۵) مسؤلین جمع آوری عوائد مکلف اند بانکوتونه يا سکه های نامناسب يا جعلی را که بدست میآورند، به د افغانستان بانک بفرستند .

موجودی پول رایج و پلان

نشر

ماده چهلیم:

د افغانستان بانک مکلف است مستقیماً موجودی ذخیره پول رایج را اداره و پلان نشر را ترتیب واز عرضه کافی بانکوتونه و سکه ها جهت تأمین نیاز های پولی اقتصاد افغانستان اطمینان حاصل نماید .

طرز العمل حسابداري پول نشر

شده

ماده چهل و یکم:

بانکوتونه و سکه های تحت دوران در حسابات د افغانستان بانک

بغوان بدیهی آن معامله
میگردد.

بانکوتها و سکه های ذخیره شده
در خزانه دافغانستان بانک شامل
این بدیهی ها نمی باشد.

جمع آوری پول رایج

ماده چهل و دوم:

(۱) دافغانستان بانک می تواند
در مورد جمع آوری و از دوران
خارج نمودن بانکوت یا سکه با
صدور بانکوتها یا سکه های معادل
آنها تصمیم اتخاذ نماید. این تصمیم
طبق طرز العمل که از طرف
دافغانستان بانک وضع
میشود و در آن محل، تاریخ
وساعاتی که بانکوتها و سکه ها
جهت تعویض ارائه می شوند،
مشخص گردیده و موضوعات
مربوط به طرز العمل مبادله را
ترتیب و تنظیم مینماید. همچنان
قواعد و شرایط درمورد شناسائی
اشخاصی که بانکوتها و سکه ها را

دهغه بدیهی به حساب معامله
کبری .

دافغانستان بانک په خزانه کې
زېرمه شوي بانکوتونه اوسکې پدې
بدیهیو کې شامل ندي .

د رایجو پیسو راټولول

دوه څلورېنښتمه ماده :

(۱) ددافغانستان بانک کولای شي ،
دمعادلو بانکوتونو اوسکو په
صادرولو سره ، دبانکوتونو یا سکو
دراټولولو او له دوران څخه دایستلو
په هکله تصمیم ونیسي . دغه
تصمیم دهغې کړنلارې مطابق چې
ددافغانستان بانک لخوا وضع کېږي
او په هغې کې هغه ځای ، نېټه او
ساعتونه چې بانکوتونه اوسکې
دبدلونې لپاره وړاندې کېږي
مشخصېږي او دمبادلې په کړنلارې
پورې اېدوندې موضوعگانې ترتیب
اونظمیوي . همدارنگه دهغو
اشخاصو دپېژندنې په هکله چې
بانکوتونه اوسکې دمبادلې لپاره

رسمي جریده

۱۰۱

برای مبادله ارائه میکنند و اسناد و مدارک مربوط به معاملات مبادله را تعیین و طرز برخورد نسبت به پول جعلی را که برای مبادله ارائه شود، معین مینماید.

(۲) در پایان دوره مبادله مندرج فقره (۱) این ماده یا زمان دیگری که مطابق طرز العمل، مشخص میشود، بانکونها و سکه های تعویض شده، از دوران خارج و اعتبار قانونی آن ساقط می گردد.

(۳) تصمیم مندرج فقره (۱) این ماده جهت تطبیق قانون به منظور نام و تغییر ارزش اسمی پول رایج در کشور یا برای مقاصد دیگر اتخاذ شده می تواند.

وړاندې کوي قواعد او شرایط او په مبادله پورې اړوند سندونه او مدارک ټاکي او د جعلی نوټونو په نسبت چې د مبادلي لپاره وړاندې شي، د چلند (برخورد) ډول ټاکي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج د مبادلي د دورې په پای یا په بل وخت کې چې د کرنلارې مطابق مشخصېږي تعویض شوي بانکونونه اوسکي، له دوران څخه بهر (خارج) او قانوني اعتبار یې ساقطېږي.

(۳) ددې مادې په (۱) فقره کې تصمیم، په هېواد کې درایجو پيسو دنوم او د اسمي ارزښت د تغییر په منظور د قانون د تطبیق یا نورو مقصدونو لپاره نیول کېدی شي.

دوه يمه برخه

دمحاسبي او ورکړې

(پرداخت) ورپيسې

دولتي حسابونه او الزامي

ورکړې

دري څلورېنيمه ماده :

(۱) دولتي بودجه ، مالي سوابق او هغه حسابونه چې د هېواد د نافذه قوانينو پر بنسټ الزامي گڼل کېږي او په افغانستان کې را منځته کېږي يا ساتل کېږي ، د هېواد په رايجو پيسو دي يا دهغو پر بنسټ ارزول کېږي، د اسعارو د تاديواتو دمکلفيتونو له اجراء پرته ، په جزايي مسائلو يا نورو قضايي اقداماتو کې دايجاب په صورت کې د پيسو ورکول (تاديه کول)، د هېواد په رايجو پيسو صورت مومي .

(۲) الزامي ورکړې په افغاني ارزول او رکول کېږي .

قسمت دوم

پول مورد محاسبه

و پرداخت

حسابات دولتي و پرداختهای

الزامي

ماده چهل وسوم:

(۱) بودجه دولتي، سوابق مالي و حسابهای که به اساس قوانين نافذه کشور الزامي پنداشته شده و در افغانستان ايجاد يا نگهداري ميشوند، به پول رايج کشور بوده يا به اساس آن ارزيابي ميگردند. تاديه پول در صورت ايجاب در مسايل جزائي يا ساير اقدامات قضائي به استثنای اجرای مکلفيت های تاديوات به اسعار، به پول رايج کشور صورت ميگيرد.

(۲) پرداختهای الزامي به افغاني ارزيابي و تاديه ميگردد .

رسمي جریده

۱۰۳

"پرداخت الزامی" عبارت از پرداختی است که به دولت و یا از طرف دولت صورت می گیرد، به استثنای پرداخت های که از اثر قرار داد یا معامله داوطلبانه دیگر انجام میگیرد، پرداخت های الزامی شامل پرداخت مالیات (مستقیم و غیر مستقیم)، عوارض گمرکی، فیس ها، حق الزحمه ها، مصارف و جریمه ها و هر نوع پرداخت برای خدمات رفاه عامه بالاثر حکم محکمه یا مطابق حکم قانون میباشند.

مبالغ ذکر شده در اسناد

تقنینی، ارزش گذاری و

تعویض

ماده چهل و چهارم:

(۱) مبلغ ذکر شده در اسناد تقنینی، عبارت از پول رایج کشور میباشد مگر اینکه طوری دیگری پیشبینی شده باشد.

الزامی ورکړه له هغې ورکړې څخه عبارت ده چې دولت ته یا د دولت لخوا صورت مومي، دهغو ورکړو په استثنای چې د قرار داد یا بلې داوطلبانه معاملې په اثر سرته رسېږي، په الزامی ورکړو کې د محکمې د حکم په اثر یا د قانون مطابق د مالیاتو (مستقیمه او غیر مستقیمه) ورکړه، گمرکي عوارض، فیسونه، حق الزحمې، لگښتونه او جریمې او د عامې سوکالۍ د خدمتونو لپاره هر ډول ورکړه شامل دي.

په تقنیني سندونو کې ذکر شوي

مبالغ، ارزښت اېښودنه او

تعویض

خلورځلوېښتمه ماده:

(۱) په تقنیني سندونو کې ذکر شوی مبلغ، د هېواد له رایجو پیسو څخه عبارت دی، خو دا چې بل ډول اټکل شوی وي.

(۲) که چېرې په تقنیني سندونو ،
کنوانسیون یا د افغانستان لخوا په
عقد شوي قرار داد یا موافقه لیک
کې ، د هېواد په رایجو پیسو د بهرنیو
اسعارو د بدلولو له ډول څخه
یادونه شوې نه وي، د افغانستان
بانک کولای شي ، د اړوندو
مقرراتو مطابق ، دنوموړو اسعارو
په افغانۍ د معادل ارزښت د ټاکلو یا
محاسبې وسیله یا تگلاره مشخصه
کړي .

(۳) د د افغانستان بانک کولای
شي په گمرکونو او مالیاتي
مکلفیتونو یا نورو ورکړو
پورې د اړوندو قوانینو
دادارې ، اجرااتو او تطبیق
په منظور ، د مقرراتو مطابق ، دنورو
هېوادونو د رایجو پیسو معادل
ارزښت او د تسعیر وسیله یا روش یا
دهغو محاسبه دیوې ورځې یا
اوږدې مودې لپاره یا په دوامدار
شکل سره مشخصه کړي .

(۲) هرگاه در اسناد تقنینی،
کنوانسیون، قرار داد یا
موافقتنامه منعقدۀ از طرف
افغانستان از طرز تبدیل اسعار
به پول رایج کشور تذکر به
عمل نیامده باشد، د افغانستان بانک
میتواند طبق مقررات مربوط
وسيله یا روش تعیین یا محاسبه
ارزش معادل به افغانی
اسعار متذکره را مشخص
نماید.

(۳) د افغانستان بانک میتواند
به منظور اداره، اجراات
و تطبیق قوانین مربوطه
به گمرکات و مکلفیت های
مالیاتی یا سایر پرداخت ها، طبق
مقررات ، ارزش معادل
پول رایج سایر کشور ها و وسیله
یا روش تسعیر یا محاسبه آن را
برای یک روز یا مدت طولانی تر یا
بشکل دوامدار مشخص
نماید.

رسمي جریده

۱۰۵

(۴) در صورتیکه تصمیم تغییر ارزش اسمی پول رایج کشور مطابق احکام این قانون اتخاذ گردد، ارزشهای اسمی در کلیه سوابق، حسابات، مکلفیتهای تأدیاتی، بدیهی ها، آفرگیری ها (داوطلبیها) و سایر اسناد تقنینی طبق نرخ مبادله ارزش اسمی تغییر یافته، مدار اعتبار می باشد.

قرارداد ها

ماده چهل و پنجم:

در رابطه به قرارداد، فروش، پرداخت، برات، سند یا اسناد بهادار، عمل، معامله و سایر مواردی که مربوط به پول، پرداخت پول یا مکلفیت پرداخت پول باشد، به پول رایج کشور صورت میگیرد. موارد مندرج ماده چهل و ششم این قانون از این حکم مستثنی است.

(۴) په هغه صورت کې چې ددې قانون د حکمونو مطابق، د هېواد درایجو پیسو د اسمي ارزښت دتغییر تصمیم و نیول شي، رسمي ارزښتونه په ټولو سوابقو، حسابونو، ورکړه ایزو (تأدیاتي) مکلفیتونو، بدیهو، آفراخیستو (داوطلبیو) او نورو تقنیني سندونو کې دتغییر موندلي اسمي ارزښت د مبادلي دنرخ مطابق، د اعتبار وړ دي.

قرار دادونه

پنځه څلوېښتمه ماده:

د قرار داد، خرڅلاو، ورکړې، برات، بها لرونکي سند یا سندونو، عمل، معاملي او نور مواردو په اړه چې په پیسو، د پیسو په ورکړې یا د پیسو دور کړې په مکلفیت پورې مربوط وي. د هېواد په رایجو پیسو صورت مومي ددې قانون په شپږ څلوېښتمه ماده کې درج شوي موارد له دې حکم څخه مستثنی دي.

رسمي جریده

۱۰۶

د رایجو پیسو په اړه آزادي

شپږ څلورېنښتمه ماده :

(۱) د قرارداد خواوې (طرفین) یا نورې داوطلبانه معاملې (برات، حجت، بها لرونکې سند یا سندونه) کولای شي دخپلو تادیاتې مکلفیتونو دورکړې په هکله، له هر سره سره موافقه وکړي.

(۲) طرفین کولای شي خپل موافقه لیک دمحيطي شرایطو پر بنسټ (د سوداګرۍ عرف، د معاملې تګلوری او د معاملې اجراء) په څرګنده یا ضمني توګه عقد کړي.

د اسعاري تادیاتې مکلفیت تنفیذ

اووه څلورېنښتمه ماده :

(۱) اسعاري تادیاتې مکلفیت دهغه د شرایطو مطابق نافذېږي. په هغه صورت کې چې حکمي شخص د بهرنیو اسعارو په ورکړه مکلف شي او د حکم پر بنسټ ایجاب کړي چې ورکړه د هېواد په رایجو پیسو

آزادی در رابطه با پول رایج

ماده څهله و ششم:

(۱) طرفین قرارداد یا سایر معاملات داوطلبانه دیگر (برات، حجت، سند یا سند بهادار) میتوانند در مورد پرداخت مکلفیت های تادیاتی خویش به هر سعری موافقه کنند.

(۲) طرفین می توانند موافقت نامه خویش را بر اساس شرایط محیطی (عرف تجارت، مسیر معامله و اجرای معامله) طور صریح یا ضمنی عقد نمایند.

تنفیذ مکلفیت تادیاتی اسعاری

ماده څهله و هفتم:

(۱) مکلفیت تادیاتی اسعاری طبق شرایط آن تنفیذ می گردد. در صورتیکه شخص حکمی مکلف به تادیه اسعار گردد و بر اساس حکم ایجاب نماید که

رسمي جریده

۱۰۷

پرداخت به پول رایج کشور که برای خرید مکلفیت تادیاتی به اسعار کافی باشد، صورت گیرد، مبلغ مذکور به اساس نرخ افغانی اعلام شده توسط یکی از بانکهای کشور در پایان نخستین روز کاری قبل از روزیکه پرداخت آن توسط داین دریافت میگردد، محاسبه میشود. فقره های (۳) و (۴) این ماده از این حکم مستثنی اند.

(۲) سایر پرداخت های که مطابق فقره (۱) این ماده صورت میگیرد، در رابطه به نرخ مبادله، حکم مندرج فقره متذکره قابل تطبیق میباشد.

(۳) در صورتیکه در جریان اجراءات مربوط به تنفیذ مکلفیت تادیات اسعاری، محکمه دریابد که تبدیل مبلغ قرضه به پول رایج کشور، مطابق فقره (۱) این ماده برای هر دو طرف غیرعادلانه

چی به بهرنیو اسعارو باندې دتادیاتی مکلفیت دپیروندنې لپاره کافي وي ، صورت ومومي ، نوموړی مبلغ دهبواد له بانکونو څخه دیوه په واسطه دافغانی داعلام شوي نرخ په اساس ، دلومړۍ کاري ورځې په پای کې له هغې ورځې دمخه چې ورکړه یې دداین په واسطه ترلاسه کېږي ، محاسبه کېږي . ددې مادې (۳) او (۴) فقره لدې حکم څخه مستثنی دي .

(۲) نورې ورکړې چې ددې مادې د (۱) فقرې مطابق صورت ومومي ، دمبادلې دنرخ په اړه ، په ذکر شوې فقره کې درج شوی حکم دتطبیق وړدی .

(۳) په هغه صورت کې چې داسعاري تادیاتو د مکلفیت په تنفیذ پورې داروندو اجراءاتو په بهیر کې ، محکمه ومومي چې دهبواد په رایجو پیسو دپور د مبلغ تبدیلول ، ددې مادې د (۱) فقرې مطابق دواړو

است، ميتواند حکم پرداخت مبلغی به پول رایج کشور که برای مکلفیت تأدیه اسعار کافی باشد، به اساس نرخ افغانی معین شده توسط یکی از بانکهای کشور در روز دیگری که محکمه آنرا عادلانه بداند، صادر نماید. محکمه مکلف است نرخ تبادل یی را دستور دهد که حق داین تأمین شود و از فیصله به نفع مدیون که مکلفیت تأدیی خود را به تعویق انداخته، اجتناب ورزد. فقره (۴) این ماده از این حکم مستثنی است.

(۴) در صورتیکه مکلفیت تأدیاتی قابل تنفیذ در کشور نحوه مبادله یک سر به پول رایج افغانی را معین نموده باشد، محکمه همان نحوه مبادله را مرعی الاجراء قرار میدهد.

خواورته غیر عادلانه دي، کولای شي دهبواد په رایجو پیسو دیوه مبلغ دورکړې حکم چې دبهرنیو اسعارو دتأدیی مکلفیت لپاره کافی وي، دهبواد دیوه بانک په واسطه دافغانی دټاکل شوي نرخ په اساس، په بله ورځ چې محکمه هغه عادلانه وبولي، صادر کړي، محکمه مکلفه ده دداسې تبادلې دنرخ دستور ورکړي چې دداین حق تأمین شي او دمدیون په گټه له فیصلې څخه چې دخپلې ورکړې مکلفیت یې ځنډولی دی ډډه وکړي. ددې مادې (۴) فقره لدې حکم څخه مستثنی ده.

(۴) په هغه صورت کې چې په هېواد کې دتنفیذ وړتأدیاتي مکلفیت، په افغانی رایجو پیسو باندي دیوه بهرنی سر دمبادلې نحوه ټاکلې وي، محکمه دمبادلې هماغه نحوه مرعی الاجراء گرځوي.

رسمي جریده

۱۰۹

درېمه برخه

جرمونه

جعلی پیسې

اته څلورېنښتمه ماده :

په جعلی پیسو کې لاندې اقلام شامل دي :

۱- جعلی سکه یا بانکنوټ چې رایجې سکې یا بانکنوټ ته ورته وي ، یا دهغو په عوض واخیستل شي .

۲- منقش یا سپین بانکنوټ څه بشپړوي یا نه وي .

۳- واقعي سکه یا بانکنوټ په داسې ډول لاس وهل شوی یا تغیر موندلی وي چې هغې رایجې سکې یا بانکنوټ ته ورته شي چې لوړ اسمي ارزښت لري یا دهغه په عوض واخیستل شي .

قسمت سوم

جرائم

پول جعلی

ماده ټولې و هاشتم :

پول جعلی شامل اقلام ذیل می باشد :

۱- سکه یا بانکنوټ جعلی که شبیه سکه یا بانکنوټ رایج باشد، یا به عوض آنها گرفته شود.

۲- بانکنوټ جعلی منقش یا سفید، چه کامل باشد یا نباشد.

۳- سکه یا بانکنوټ واقعی طوری دستکاری شده یا تغیر یافته باشد که شبیه سکه یا بانکنوټ رایجی که ارزش اسمی بالاتر دارد ، گردد یا عوض آن گرفته شود.

رسمي جریده

۱۱۰

۴- سکه رایج که زنجیره آن توسط سوهانکاری یا بریدن لبه ها ، برداشته شده و زنجیره روی آن عوض شده که ظاهر آن را اعاده کند.

۵- سکه ای که پوشش طلا، نقره یا نیکل داده شده باشد ، تا شبیه سکه رایج طلا، نقره یا نیکل گردد و یا عوض آنها گرفته شود.

۶- سکه یا قطعه فلز یا مخلوط از فلزات که شکل ظاهری طلا، نقره یا نیکل را داشته یا آب فلز داده شده یا رنگ شده باشد تا شبیه سکه رایج طلا، نقره یا نیکل گردد و یا بجای آنها گرفته شود.

۷- "توکن (نشانه) قیمت دار جعلی " عبارت از مهر جعلی مالیاتی، تکت جعلی پستی یا شهادتنامه جعلی حاوی ارزش که توسط اسم

۴- هغه رایجه سکه چې ځنځیره یې دسوانکاری یا دڅنډو غوڅولو په واسطه لرې (اخیستل) شوې وي او ځنځیره یې پرمخ عوض شوې وي چې ظاهر یې اعاده کړي .

۵- هغه سکه چې دسرو زرو ، سپینو زرو یا نېکلو پوښن ورکړل شوی وي، خو دسروزرو، سپینو زرو یا نېکلو سکې ته ورته شي یا دهغو په عوض واخیستل شي .

۶- سکه یا دفلز ټوټه یا دفلزاتو مخلوط چې دسروزرو، سپینو زرو یا نېکلو ظاهري شکل ولري یا دفلز اوبه ورکړل شوې یا رنگ شوي وي خو سروزرو ، سپینو زرو یا نېکلو ته ورته شي یا دهغو پرځای واخیستل شي .

۷- جعلی قیمت لرونکې توکن (نښه) له جعلی مالیاتي مهر ، جعلی پستی ټکټ یا ارزښت لرونکې جعلی شهادتنامې څخه عبارت دي

رسمي جریده

۱۱۱

فنی، مبتذل، یا فریب آمیزی دیزاین شده باشد. این حکم شامل سکه یا پول های کاغذی واقعی که ارزشی به عنوان پول ندارد، نیز می گردد.

جعل پول

ماده چهل و نهم:

شخصیکه پول جعلی را بسازد یا اقدام به ساختن آن نماید، مرتکب جرم شناخته شده از طرف محکمه ذیصلاح به حبس طویل محکوم می گردد.

داشتن پول جعلی

ماده پنجاهم:

(۱) شخصیکه بدون داشتن عذر قانونی که اثبات آن به عهده خود او میباشد، مرتکب یکی از اعمال ذیل گردد، مجرم شناخته شده به حبس طویل محکوم می گردد:

۱- در صورتیکه پول جعلی را خریداری یا دریافت نموده یا پیشنهاد جهت خرید و فروش آن را بدهد.

چپ دفنی، مبتذل یا غولوونکی نوم په واسطه دیزاین شوی وي. په دغه حکم کې واقعي کاغذي پیسې چې دیسو په عنوان ارزښت نلري هم شاملې دي.

دیسو جعل

ننه څلوېښتمه ماده:

هغه شخص چې جعلی پیسې جوړې کړي یا یې په جوړولو اقدام وکړي، د جرم مرتکب گڼل کېږي او دواکمني محکمې لخوا په طویل حبس محکومېږي.

د جعلی پیسولرل

پنځوسمه ماده:

(۱) هغه شخص چې له قانوني عذر پرته چې اثباتول یې د ده پخپله غاړه دي له لاندې اعمالو څخه دیوه مرتکب شي، مجرم گڼل کېږي او په طویل حبس محکومېږي:

۱- په هغه صورت کې چې جعلی پیسې وپېري یا یې ترلاسه کړي یا یې دپېرودلو او پلورلو وړاندیز وکړي.

۲- در صورتیکه پول جعلی را تحت حيازت يا مالکيت خود داشته باشد.

۳- در صورتیکه پول جعلی را به داخل کشور وارد نماید.

(۲) شخصیکه بدون عذر قانونی که اثبات آن بر عهده خود او میباشد ، براده ، برش ، یا استوانه طلا یا نقره یا آنرا به صورت گرد ، محلول یا شکل دیگر تحت حيازت يا مالکيت خود داشته باشد که توسط معيوب کردن ، تقلیل دادن یا سبک کردن سکه رایج طلا یا نقره تولید شده یا بدست آمده باشد ، مرتکب جرم شناخته شده حسب احوال به حبس که از ۵ سال تجاوز ننماید ، محکوم میگردد .

۲- په هغه صورت کې چې جعلی پیسې تر خپل حيازت يا مالکيت لاندې ولري .

۳- په هغه صورت کې چې جعلی پیسې هېواد ته دننه وړ دي کړي .

(۲) هغه شخص چې له قانوني عذر پرته چې اثبات يې ده په خپله غاړه دی ، د سرو زرو يا سپينو زرو براده ، برش يا استوانه يا هغه په گردې صورت ، محلول يا په بل شکل سره تر خپل حيازت يا مالکيت لاندې ولري چې د سرو زرو يا سپينو زرو درايجو سکو د معيوبولو ، کمولو يا سپکولو په واسطه توليد يا لاسته راغلي وي ، د جرم مرتکب گڼل کېږي ، د احوالو مطابق په هغه حبس چې له پنځو کلونو څخه زيات نه وي ، محکومېږي .

رسمي جریده

۱۱۳

دسکویلي (ذوب) کول

یو پنځوسمه ماده :

(۱) هېڅ شخص نه شي کولای د هېواد رایجه اوقانوني سکه ویلې کړي ، ماته یې کړي یا یې له رایجې پیسې پرته په بل عنوان استعمال کړي، خوداچې جواز یې د دافغانستان بانک څخه اخیستی وي.

(۲) هغه شخص چې ددې مادې د (۱) فقرې حکم یا په جواز کې درج شوي شرایط نقض کړي دجرم مرتکب ګڼل کېږي په حبس چې له یوه کال څخه زیات نه وي یا نقدي جریمه چې له پنځه ویشتو زرو افغانیو څخه زیاته نه وي یا په دواړو په جزاء محکومېږي . محکمه کولای شي دهغو وسایلو په مصادري چې جرم دهغو په واسطه یا له هغو سره په رابطه کې صورت موندلی دی هم حکم وکړي .

ذوب سکه ها

ماده پنجاه و یکم:

(۱) هېڅ شخص نمیتواند سکه رایج و قانونی کشور را ذوب نماید، بشکند یا بعنوانی دیگر بجز از پول رایج استعمال نماید، مگر اینکه جواز آنرا از دافغانستان بانک کسب نموده باشد.

(۲) شخصیکه حکم فقره (۱) این ماده یا شرایط مندرج جواز را نقض کند، مرتکب جرم شناخته شده، به حبسی که از یکسال تجاوز ننماید یا جریمه نقدی ایکه از بیست و پنجهزار افغانی بیشتر نباشد یا هر دو محکوم به جزا میگردد. محکمه میتواند به مصادره وسایل که جرم توسط یا در رابطه با آنها صورت گرفته نیز حکم نماید.

په جريان کي اېښودل (جريان
ته وړاندې کول)

دوه پنځوسمه ماده :

(۱) هغه شخص چې دقانوني عذر له لرلو پرته چې اثبات يې دهغه په خپله غاړه دی يوله لاندې اعمالو څخه سرته ورسوي ، دجرم مرتکب گڼل کېږي او دواکمني محکمې طویل په اوږده حبس محکومېږي :

۱- په هغه صورت کې چې جعلي پیسې دوران ته وړاندې کړي يا يې دوران ته وړاندې کولو لپاره عرضه کړي يا جعلي پیسې دواقعي پیسو په شان استعمال کړي .

۲- په هغه صورت کې چې جعلي پیسې له افغانستان څخه وباسي .

(۲) هغه شخص چې دخلکو دتبرايستلو لپاره اوپه آگاهانه توگه غیر قانوني سکه يا دفلزاتو مخلوط چې داندازې ، شکل يا رنگ له نظره يوې رایجې سکې ته ورته وي او درایجې سکې په عوض يې

بـــــــه جريـــــــان
گذاشتن

ماده پنجاه و دوم:

(۱) شخصیکه بدون داشتن عذر قانونی که اثبات آن برعهده خود اومیباشد یکی از اعمال ذیل را انجام دهد ، مرتکب جرم شناخته شده، از طرف محکمه ذیصلاح به حبس طویل محکوم می گردد:

۱- درصورتیکه پول جعلی را به دوران گذاشته یا جهت به دوران گذاشتن، آنرا ارائه نماید یا پول جعلی را مانند پول واقعی استعمال نماید.

۲- درصورتیکه پول جعلی را از افغانستان خارج کند.

(۲) شخصی که به منظور فریب مردم و بطور آگاهانه سکه غیرقانونی، قطعه فلز یا مخلوطی از فلزات را که از نظر اندازه، شکل یا رنگ شبیه یک سکه رایج باشد و عوض سکه های رایج به جـمـان

رسمي جریده

۱۱۵

بگذارډ، به حبسېکه از دوسال
تجاوز ننماید محکوم
میگردد.

توته های فلزی وتوکن ها

ماده پنجاه وسوم:

شخصی که بدون عذر قانونی
که اثبات آن بر عهده خود او
میباشد، اشیایی را بسازد،
تولید کند، بفروشد یا در
حیازت خود داشته باشد
که هدف آن به صورت فریب آمیز،
استعمال بجای سکه یا
توکن های قیمت داری باشد که
ماشین ها و وسایل بوسیله
آنها فعال میگردد، مرتکب
جرم شناخته شده به حبسېکه از
شش ماه تجاوز ننماید
یا جریمه نقدی که از
دوازده هزار افغانی بیشتر
نباشد ویا هر دو محکوم به جزاء
میگردد.

جریان ته وړاندې کړي، په هغه
حبس چې له دوو کلونو څخه زیات
نه وي محکومېږي.

فلزي ټوټې او توکنونه

دري پنځوسمه ماده:

هغه شخص چې له قانوني
عذر پرته چې اثبات يې دده
په خپله غاړه دی، داسې
شیان جوړکړي، تولید
يې کړي، ويې پلوري یا
يې په خپل حیازت کې ولري
چې هدف يې په تیرایستونکې
توگه دهغو قیمت لرونکو
توکنونو پرځای استعمالول و
ي چې ماشينونه او وسایل
دهغو په وسیله فعالېږي، دجرم
مرتکب گڼل کېږي، په هغه حبس
چې له شپږو میاشتو څخه زیات نه
وي یا نقدي جریمه چې له دوولسو
زرو افغانیو څخه زیاته نه وي
یا په دواړو په جزاء محکومېږي.

له شکل څخه غورځول يا معيوبول

څلور پنځوسمه ماده :

(۱) هغه شخص چې لاندې عملونه سرته ورسوي ، د جرم مرتکب گڼل کېږي او د طويل حبس په جزاء محکومېږي :

۱- په هغه صورت کې چې د سرو زرو يا د سپينوزرو سکه پدې منظور چې د سرو زرو يا سپينو زرو درايجې سکې پرځای وگڼل شي ، معيوبه کړي ، کمه يې کړي يا يې سپکه کړي.

۲- د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوې سکه آگاهانه جريان ته وړاندې کړي .

(۲) هغه شخص چې يو له لاندې عملونو څخه سرته ورسوي ، د جرم مرتکب گڼل کېږي ، په هغه حبس چې له شپږو مياشتو څخه زيات نه وي يا په نغدي جریمه چې له دوولسو زرو افغانیو څخه زياته نه وي يابه دواړو په جزاء محکومېږي :

از شکل انداختن يا معيوب کردن

ماده پنجاه و چهارم:

(۱) شخصی که اعمال آتی را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده و به حبس طولیل محکوم به جزاء میگردد:

۱- در صورتیکه سکه رایج طلا یا نقره را به این منظور که بجای سکه طلا یا نقره رایج گرفته شود، معيوب کند، تقلیل دهد یا سبک نماید.

۲- سکه مندرج فقره (۱) این ماده را آگاهانه به جريان بگذارد.

(۲) شخصی که یکی از اعمال آتی را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده ، به حبسی که از شش ماه تجاوز نماید یا به جریمه نقدی که از دوازه هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو محکوم به جزاء میگردد:

رسمي جریده

۱۱۷

۱- در صورتیکه سکه رایج را از شکل بیندازد.

۲- در صورتیکه سکه رایج را که از شکل افتاده است، در دوران بگذارد.

۳- در صورتیکه بدون استیذان دافغانستان بانک، بانکوتی را بوسیله طبع کردن، مهرزدن، چسپاندن کلمات یا وسایل مشابه خطوط و تصاویر بالای آنها را از شکل بیندازد.

۴- در صورتیکه بانکوت رایج را که طبق جزء "۳" فقره (۲) این ماده از شکل انداخته شده است، به دوران بگذارد.

شییه سازی بانکوت ها

ماده پنجاه و پنجم:

(۱) هیچکس نمیتواند به کمک وسائل الکترونیکی یا کامپیوتر یا به نحوی دیگری اشیایی را بسازد، منتشر، چاپ، اجراء، صادر و یا

۱- په هغه صورت کې چې رایجه سکه له شکل څخه وغورځوي .

۲- په هغه صورت کې چې رایجه سکه چې له شکل څخه غورځېدلې ده ، په دوران کې واچوي .

۳- په هغه صورت کې چې ددافغانستان بانک له استیذان پرته یو بانکوت د چاپولو (طبع کولو)، مهر کولو ، دهغو له پاسه دکلیمو یا خطونو او تصویرونو دنښلولو په وسیله له شکل څخه وغورځوي .

۴- په هغه صورت کې چې رایج بانکوت چې ددې مادې د (۱) فقرې د (۳) جزء مطابق چې له شکل څخه غورځول شوی دی ، دوران ته وړاندې کړي .

د بانکوتونو ورته جوړونه

پنځه پنځوسمه ماده :

(۱) هېڅوک نشي کولای د الکترونیکی وسایلو یا کمپیوتر په مرسته یا په بل ډول داسې شیان جوړ، خپاره، چاپ، اجراء، صادر او یا

درجریان بیندازد که مشابه یکی از
اقدام آتی باشد:

۱- بانکنوت رایج .

۲- سند بها دار قرضه یا اسناد
بهادار دولت یا مؤسسه مالی
دیگر.

(۲) اشخاص آتی از حکم مندرج
فقره (۱) این ماده مستثنی
میشوند:

۱- دافغانستان بانک یا
کارکنان آن حین اجرای
وظیفه.

۲- پولیس حین اجرای
وظیفه .

۳- شخصی که به اساس قرار داد
یا جواز از جانب دافغانستان بانک
یا پولیس عمل مینماید.

(۳) شخصی که حکم مندرج
فقره (۱) این ماده را نقض
کند، مرتکب جرم شناخته
شده به حبس یک ماه
تجاوز ننماید یا جریمه نقدی که از

بی به جریان کی واپوی چي له
لاندې اقداموڅخه یوه ته ورته وي :

۱- رایج بانکنوت .

۲- دپوربهارونکی سند یا ددولت
یا بلې مالي مؤسسې بهالرونکي
سندونه .

(۲) لاندې اشخاص ، ددې مادې په
(۱) فقره کې له درج شوي حکم
څخه مستثنی دي :

۱- ددافغانستان بانک یا بی کار
کوونکي، ددندې داجراء په وخت
کې .

۲- پولیس ، ددندې د اجراء په
وخت کې .

۳- هغه شخص چې دقرار داد یا
جواز په اساس ، ددافغانستان بانک
یا پولیسو لخوا عمل کوي .

(۳) هغه شخص چې ددې مادې د
(۱) فقرې کې درج شوی حکم
نقض کړي، دجرم مرتکب گڼل
کېږي او په هغه حبس چې له شپږ و
میاشتو څخه زیات نه وی یا

رسمي جریده

۱۱۹

دوازده هزار افغانی بیشتر
نباشد و یا هر دو محکوم به جزاء
میگردد.

(۴) هیچ شخص در رابطه
به چاپ همانند بانکوتیکه توسط
دافغانستان بانک صادر شده
است، در موارد آتی مطابق
فقره (۳) این ماده محکوم به
مجازات نمیگردد در صورتیکه
معلوم گردد، که طول یا
عرض آن بانکوت مشابه کمتر از
سه چهارم یا بیشتر از یک و نیم
برابر طول و یا عرض بانکوت
جاری باشد :

۱- شکل مربوطه صرفاً سیاه
و سفید باشد.

۲- تشابه صرف در یک روی
بانکوت همانند، ظاهر شده باشد.

وسائل یا مواد

ماده پنجاه و ششم:

شخصیکه بدون داشتن عذر قانونی
که اثبات آن بر عهده خود او

له دولسو زرو افغانیو خخه زیاته نه
وي يا په دواړو په جزاء محکومېږي

(۴) هیچ شخص دهغه ورته
بانکوت دچاپ په اړه چې
دافغانستان بانک لخوا صادر شوی
دی ، په لاندې مواردو کې ددې
مادې د (۳) فقرې مطابق ، په
مجازاتو نه محکومېږي، په هغه
صورت کې چې معلومه شي چې
دهغه ورته بانکوت اوږده اوسور ،
دجاري بانکوت له اوږدو او سور
خخه درې پرخلور یا له یونیم برابر
خخه زیات وي :

۱- اړوند شکل یوازې تور او سپین
وي .

۲- ورته والی یوازې دورته بانکوت
پریوه مخ باندې ښکاره شوی وي .

وسائل یا مواد

شپږ پنځوسمه ماده :

هغه شخص چې له قانوني عذر پرته
چې اثبات یې دهغه په خپله

مياشد، در رابطه به ماشين، انجن، ابزار، وسايل، مواد يا اشیای را که ميداند برای ساختن پول جعلی، توکن های جعلی قيمت دار بکار ميرود يا بداند که برای چنين استفاده ای تهيه شده و آنرا بسازد، ترميم نمايد يا اقدام به ساختن يا ترميم آن نمايد يا خريد و فروش نمايد ويا در حيازت خود داشته باشد، مرتكب جرم شناخته شده، به حبس طويل محکوم میگردد.

انتقال و سائل سکه زدن از

ضرابخانه

ماده پنجاه و هفتم:

شخصی که بدون داشتن عذر قانونی که اثبات آن بر عهده خود او مياشد، بطور آگاهانه یکی از اشیای آتی را از ضرابخانه دارای جواز فعالیت قانونی خارج نمايد، مرتكب جرم شناخته شده، به حبس طويل محکوم میگردد:

غاره دی دماشين، انجن، ابزارو، وسايلو، موادو یا شيانو چي پوهېږي دپيسو، قيمت لرونکو جعلي توکنونو دجوړولو لپاره په کار وړل کېږي يا پوهېږي چي ددغه ډول گټې اخيستنې لپاره برابر شوي دي او هغه جوړ کړي، ترميم يې کړي يا يې په جوړولو يا ترميمو لاس پورې کړي يا يې په خپل حيازت کې ولري دجرم مرتكب گڼل کېږي، په طويل حبس محکومېږي.

له ضرابخاني څخه دضرب

وهلو دوسايلو لېږدول

اووه پنځوسمه ماده:

هغه شخص چي له قانوني عذر پرته چي اثبات يې دهغه پنځېله غاړه دی، په آگاهانه توگه يو له لاندې شيانو څخه دقانوني فعاليت له جواز لرونکي ضرابخاني څخه بهر کړي، دجرم مرتكب گڼل کېږي، او په طويل حبس محکومېږي:

رسمي جریده

۱۲۱

۱- ماشین، انجن، ابزار، وسایل، مواد یا هغه شيان چې د سګې په جوړولو کې ورڅخه ګټه اخيستل کېږي يا په کار وړل کېږي .

۲- ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوو شيانو کې د ګټې اخيستې وړ جزء .

۳- سګه، د فلز استوانه يا فلز يا مخلوطی از فلزات .

اعلان، تجارت

ماده پنجاه و هشتم:

(۱) شخصيکه يکي از اعمال آتی را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده، حسب احوال به حبسی که از پنج سال تجاوز ننماید، محکوم میگردد :

۱- اعلان يا پخش هر نوع اشتهار مبنی بر پیشنهاد فروش، فراهم کردن يا انتقال پول يا توکن های جعلی قيمت دار يا اطلاعات در رابطه با طرز استفاده يا وسائلی که توسط آنها پول يا توکن های

۱- ماشین، انجن، ابزار، وسایل، مواد يا هغه شيان چې د سګې په جوړولو کې ورڅخه ګټه اخيستل کېږي يا په کار وړل کېږي .

۲- ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوو شيانو کې د ګټې اخيستې وړ جزء .

۳- سګه، د فلز استوانه يا د فلزاتو مخلوط .

اعلان، سوداګري

اته پنځوسمه ماده :

(۱) هغه شخص چې يو له لاندې عملونو څخه سرته ورسوي، د جرم مرتکب ګڼل کېږي اوله احوالو سره سم هغه په حبس چې له پنځو کلونو څخه زيات نه وي، محکومېږي :

۱- د جعلی پیسو يا قيمت لرونکو توکمونو د خرڅلاو، برابرولو يا لېږدونې د وړاندیز يا د ګټې اخيستې دډول يا دهغو وسایلو په اړه چې دهغو په واسطه جعلی پیسې يا قيمت لرونکي توکونه خرڅ، برابر

مصارف کمیسیون وسایر مصارف دافغانستان بانک ودایع امانت گذاران به ترتیب ترجیح توزیع میگردد. سایر دارائی ها به مالکین مسترد یا ضبط می گردد.

تخلفات

ماده یکصد و بیست و دوم: هر تخلف ازین قانون که جزای آن بطور دیگری مشخص نگردیده باشد، در مطابقت با ماده پنجم و بیستم قانون جزا بحیث جرم قباح و در صورت عدم موجودیت چنین مقررات بمثابه تخلف از ماده چهارصد و هفتاد و هشت قانون جزا تلقی گردید، قابل تعقیب عدلی میباشد.

وضع مقررات

ماده یکصد و بیست و سوم: د افغانستان بانک میتواند بمنظور تطبیق بهتر احکام این قانون مقررات وضع نماید.

لگبنتونو او د دافغانستان بانک د نورو لگبنتونو د امانت اېښودونکو د ودیعو لپاره د ترجیح په ترتیب سره وېشل کېږي. نورې شتمنۍ خاوندانو ته مستردیږي یا ضبطېږي.

سرغړونې

یوسلو دوه ویشتمه ماده: لدې قانون څخه هر ډول سرغړونه چې جزاء یې بل ډول سره مشخص شوې نه وي، د جزاء د قانون له پنځه سوه شلمې مادې سره په مطابقت کې د قباح و د جرم او د دغو مقرراتو د نه موجودیت په صورت کې، د جزاء د قانون له څلور سوه اتلسمې مادې څخه د سرغړونې په توګه ګڼل کېږي او د عدلي تعقیب وړ ده.

د مقرراتو وضع کول

یو سلو درویشتمه ماده: د افغانستان بانک کولای شي، د دې قانون د ښه تطبیق په منظور، مقررات وضعکړي.

رسمي جریده

۱۲۳

مشابهت، انقضای مدت و تبادلۀ آنها، جرم کامل پنداشته میشود.

(۲) امضای شخص موظف دافغانستان بانک در رابطۀ به اثبات مبنی بر جعلی یا واقعی بودن و رایج یا عدم رایج بودن پول یا توکن های قیمت دار در افغانستان یا کشور های دیگر در امر تحقیق جعل کاری کافی بوده، ضرورت به اثبات مشخصات رسمی شخص امضاء کننده نمی باشد.

(۳) طرفی که تصدیقنامه مندرج فقره (۲) این ماده علیه وی ارائه شده است، میتواند به اجازه محکمه به منظور تحقیق متقابل، حضور تحقیق کننده جعلکاری را تقاضا نماید.

والی، دمودې دتېرېدو (انقضاء) اوتبادلي باوجود، بشپړ جرم گڼل کېږي.

(۲) د دافغانستان بانک د موظف شخص لاسلیک، په افغانستان یا نورو هیوادونو کې دیسو یا قیمت لرونکو توکمونو د جعلی یا واقعی توب، رایج یا نه رایج والی، داثبات په رابطۀ کې، د جعل کاری دڅېړنې په اړه کافي دی، دلاسلېک کوونکي شخص درسمي مشخصاتو اثبات ته اړتیا نشته.

(۳) هغه اړخ (لوری) چې د دې مادې په (۲) فقره کې درج تصدیق پانۀ دهغه په خلاف وړاندې شوېده، د کولای شي دمحمکې په اجازه، د متقابل تحقیق په منظور، د جعلکاری د تحقیق کوونکي حضور وغواړي.

(۴) تصدیقنامه مندرج فقره (۲)

این ماده منحيث مدرک پذیرفته نمی شود، مگر اینکه طرفی که قصد ارائه آن را دارد، قبل از جریان محاکمه، طرف مقابل را مطلع و یک نسخه از تصدیقنامه را به وی ارسال نموده باشد.

نشر غیر مجاز بانکوت، سکه،

اسناد و نشانه ها (توکن ها)

ماده شصتم:

شخصیکه بانکوت یا سکه ایرا در تناقض با حکم مندرج فقره (۱) ماده سی و چهارم این قانون یا سایر اسناد یا توکن ها را که در افغانستان به منظور نشر مورد استفاده قرار می گیرد، نشر نماید، به حبس طویل محکوم می گردد.

(۴) ددې مادې په (۲)

فقره کې درج تصدیق پانډه دمدرک په توگه نه پېژندل کېږي، خوداچې هغه لوری چې دهغې دوراندې کولونیت لري، دمحاکمې له بهیر دمخه یې مقابل لوری خبر کړی اودتصدیقپانې یوه نسخه یې هغه ته وراستولې وي.

دبانکوت، سکه، سندونو او

نښو(توکنونو)غیرمجاز خپرول

شپېتمه ماده:

هغه شخص چې یو بانکوت یا سکه، ددې قانون دڅلور دېرشمې مادې په (۱) فقره کې له درج شوي حکم سره په تناقض کې یا نور سندونه یا توکنونه چې په افغانستان کې دخپلولو په منظور ترگټې اخیستنې لاندې نیول کېږي، خپاره کړي، په طویل حبس محکومېږي.

رسمي جریده

۱۲۵

مصادره

یوشپتمه ماده :

(۱) جعلی بانکنوټونه ، سکی ، سندونه اونښې یا قیمت لرونکي توکنونه او هغه وسایل چې دجوړولو لپاره ترگټې اخیستنې لاندې نیول کېږي یا پدې منظور برابر شوي وي، مصادره کېږي .

(۲) پولیس کولای شي لاندې شیان ضبط کړي اووې ساتي :

۱- جعلی پیسې .

۲- جعلی قیمت لرونکې نښې .

۳- ماشینونه ، انجنونه ، ابزار ، وسایل یا هغه شیان چې دجعلي پیسو یا قیمت لرونکو توکنونو دجوړولو لپاره په کار وړل شوي یا دهغو دگټې اخیستنې لپاره اختصاص کړي شوي یا دهغو دتولید په مقصد جوړ شوي دي .

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې درج ضبط شوي شیان ، دمحوه کولو یا دبل منظور لپاره چې واکمن

مصادره

ماده شصت و یکم:

(۱) بانکنوټ ها، سکه ها، اسناد و نشانه ها یا توکنهای قیمت دار جعلی و وسایلی که برای ساختن مورد استفاده قرار می گیرد یا به این منظور تهیه شده باشد، مصادره میگردد.

(۲) پولیس میتواند اشیای آتی را ضبط و نگهداری نماید:

۱- پول جعلی .

۲- نشانه های قیمت دار جعلی .

۳- ماشین ها، انجن ها، ابزار، وسایل، مواد یا اشیایی که برای ساختن پول یا توکن های قیمت دار جعلی بکار رفته اند یا برای استفاده آنها اختصاص داده شده و یا به مقصد تولید آنها ساخته شده اند.

(۳) اشیای ضبط شده مندرج فقره (۲) این ماده غرض امحاء یا به منظور دیگری که مقامات ذیصلاح

لازم بداند، به دافغانستان بانک فرستاده میشود. اشیائیکه نگهداشت آن منحيث مدرک اثباتیه جرم ضروری پنداشته شود ازیں حکم مستثنی است.

(۴) بانکوت، سکه، سند یا سایر نشانه ها در تناقض با فقره (۱) این ماده که منحيث پول برای دوران در دافغانستان بانک در نظر گرفته شده باشد، جعلی پنداشته میشود.

مواردی که مطابق احکام این فصل مجاز دانسته شده از این حکم مستثنی میباشد.

فصل پنجم

وظایف و فعالیتهای پولی

سیاست پولی

ماده شصت و دوم:

دافغانستان بانک مسؤول طرح، اتخاذ و اجرای سیاست پولی کشور میباشد.

مقامونه یې لازم وبولي ، ددافغانستان بانک ته استوي . هغه شیان چې ساتل یې دجرم داثباتیه مدرک په توگه اړین وگڼل شي له دې حکم څخه مستثنی دي .

(۴) بانکوت ، سکه ، سند یا ددې مادې له (۱) فقرې سره په تناقض کې نورې نښې چې دپیسو په توگه په دافغانستان بانک کې ددوران لپاره په پام کې نیول شوي وي ، جعلي گڼل کېږي .

هغه موارد چې ددې فصل دحکمونو مطابق ، مجاز گڼل شوي دي له دې حکم څخه مستثنی دي .

پنځم فصل

پولي دندې او فعالیتونه

پولي سیاست

دوه شپيتمه ماده :

ددافغانستان بانک ، دهبواد دپولي سیاست دطرح ، تر لاس لاندې نیولو او اجراء مسؤول دی .

رسمي جريده

۱۲۷

د آزاد بازار عمليات

دري شپيتمه ماده :

د دافغانستان بانک دخپل پولي سياست په اجراء کې کولای شي د آزاد بازار له لارې دتبالي وړ بهرنيو اسعارو ، د دولت لخوا خپرو شوو دپور د بها لرونکو سندونو، په قطعي پيرونه او پلورنه (د فوري ياد مخکنۍ پيرونې) او يا د بيا پيرونې د قرار داد په موجب ، له خپل لوري اقدام وکړي . پدې هکله له نورو اسعارو او بها لرونکو سندونو څخه گټه نشي اخيستل کېدی .

د بانکونو الزامي زېرمې

خلور شپيتمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک دخپل پولي سياست په اجراء کې کولای شي بانکونه مکلف کړي ، په دافغانستان بانک کې سپارنې (اجباري زېرم) کېږدي. ددغو سپارنو حد اقل ميزان دمقدار، ډول يا د سپارنو د سر رسيد، د ترلاسه شوو پوړونو د جوړولو او

عمليات بازار آزاد

ماده شصت و سوم:

دافغانستان بانک دراجرای سياست پولي خود می تواند از طريق بازار آزاد در خريد و فروش قطعی (فوري يا پيش خريد) ويا بموجب قرارداد های باز خريد، اسعار خارجي قابل تبادل، اسناد بها دار قرضه منتشر شده از جانب دولت ، از طرف خود اقدام نمايد. در اين مورد از ساير اسعارو اسناد بهادار استفاده به عمل آمده نمیتواند.

ذخاير الزامي بانکها

ماده شصت و چهارم:

(۱) دافغانستان بانک دراجرای سياست پولي خود میتواند بانکها را مکلف نمايد، سپرده های (ذخاير الزامی) در دافغانستان بانک بگذارند. ميزان حد اقل اين سپرده ها به اساس مقدار، نوع يا سررسيد سپرده ها، وجوه قرضه دريافت

شده وسایر بديهي های بانکها که دافغانستان بانک لازم بداند، طبق مقررات مربوط تعیین مینماید. میزان ذخایر الزامی در برابر بديهي ها برای همه بانکها یکسان میباشد.

(۲) دافغانستان بانک میتواند میزان سپرده های نقدی یا سایر سپرده های پولی بانک ها را که بحیث ذخایر الزامی در دافغانستان بانک دارند و مدت زمانی که اوسط بیلانس های روزانه جهت تعیین میزان ذخایر الزامی موجوده تثبیت میگردد، طبق مقررات مربوط تعیین نماید. دافغانستان بانک میتواند برای ذخایر الزامی مفاد تعیین نماید.

(۳) در مقررات مندرج فقره (۲) این ماده که بموجب آن ذخایر الزامی معین میشوند یا تغییراتی در آن رونما می گردد، تاریخی که

دبانکونو دنورو بديهيو پرنست چي ددافغانستان بانک يي لازم وبولي داړوندو مقرراتو مطابق ټاکي . دبديهيو په وړاندې دالزامي زېرمې ميزان ، دټولو بانکونو لپاره يوشان دی .

(۲) ددافغانستان بانک کولای شي دنقدي سپارنو یا دبانکونو دنورو پولي سپارنو میزان چي په دافغانستان بانک کې يي دالزامي زېرمو په توگه لري او هغه وخت موده چي د موجودو الزامي زېرمو دمیزان دټاکلو لپاره دورخنيو بېلانسونو اوسط تثبیتېږي ، داړوندو مقرراتو مطابق وټاکي .

ددافغانستان بانک کولای شي داجباري زېرمو لپاره گټه (مفاد) وټاکي .

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې په درج شوو مقرراتو کې چي دهغو په موجب الزامي زېرمې ټاکل کېږي یا تغییرات پکې راځي ، هغه

رسمي جريده

۱۲۹

بانکها ذخاير جديد ياميزان آنرا
رعايت نمايند نيز معين
ميگردد.

تخلف از تأمين ذخاير

الزامي

ماده شصت و پنجم:

در صورتيکه بانک ها از تأمين
حد اقل ذخاير الزامي مندرج
ماده شصت و چهارم اين
قانون خود داري ورزند،
دافغانستان بانک ميتواند
الي جبران کاهش ، جریمه راکه
مقدار آن طبق مقررات دافغانستان
بانک تعيين ميگردد، اعمال
نمايد.

عمليات تنزيل

ماده شصت و ششم:

(۱) دافغانستان بانک ميتواند صرف
اسناد عرضه شده آتي بانکي را که
نزد دافغانستان بانک حساب داشته
باشد ، تنزيل دهد:

نېټه چې بانکونه نوې زېرمې يا دهغو
ميزان رعايت کړي هم ټاکل
کېږي .

د الزامي زېرمو له تأمينولو څخه

سرغړونه

پنځه شپېتمه ماده :

په هغه صورت کې چې بانکونه ،
ددې قانون په څلور شپېتمه ماده کې
ددرج شوو الزامي زېرمو له حد اقل
تأمينولو څخه ډډه وکړي ،
ددافغانستان بانک کولای شي
دکمېنت ترجېرانه پورې ، جریمه
چې اندازه يې ددافغانستان بانک
دمقرراتو مطابق ټاکل کېږي ،
اعمال کړي .

دتنزيل عمليات

شپږ شپېتمه ماده :

(۱) ددافغانستان بانک کولای شي
يوازې لاندې بانکي وړاندې شوي
سندونه چې له افغانستان بانک سره
حساب ولري راټيټ (تنزيل) کړي .

۱- برات او حجت چې دپسو واحد
يې افغانۍ او په هېواد کې دور کړې
وړوي او حداقل ددريولورو (طرفونو)
چې دخپلو ديونو دور کړې وړتيا
لري اولې ترلږه له هغو څخه يولوري
يې بانک وي ، دلاسلېک لرونکي
وي اودسررسيد موده يې ،
دداغانستان بانک په واسطه دهغو
دترلاسه کولو له نېټې څخه له
دريومياشتو څخه زياته نه وي.

۲- په استثنایي مواردو کې
دداغانستان بانک کولای شي ،
ددې فقرې په (۱) جزء کې درج
شوي سندونه ، په هغه صورت کې
چې حداقل ددوولورو چې دخپلو
ديونو دور کړې وړتيا لري اوله دې
جملې يو لوری يې بانک وي
دلاسلېک لرونکي وي او دسر
رسيد موده يې ، دداغانستان بانک
په واسطه دهغو له ترلاسه کولو
څخه له دريو ترشپږو مياشتو پورې
زياته نه وي .

۲- درموارد استثنایي دافغانستان
بانک ميتواند اسناد مندرج
جزء (۱) ايښ فقره را
درصورتیکه حداقل دارای
امضاء دو طرف که قابلیت
پرداخت ديون شان را
داشته واز جمله یک طرف
آن بانک باشد و ميعاد
سررسيد آنهايش از سه ماه الی
شش ماه ازتاریخ دریافت
آنها توسط دافغانستان بانک
نباشد.

۲- په استثنایي مواردو کې
دداغانستان بانک کولای شي ،
ددې فقرې په (۱) جزء کې درج
شوي سندونه ، په هغه صورت کې
چې حداقل ددوولورو چې دخپلو
ديونو دور کړې وړتيا لري اوله دې
جملې يو لوری يې بانک وي
دلاسلېک لرونکي وي او دسر
رسيد موده يې ، دداغانستان بانک
په واسطه دهغو له ترلاسه کولو
څخه له دريو ترشپږو مياشتو پورې
زياته نه وي .

رسمي جریده

۱۳۱

۳- اسناد بها دار قرضه که توسط دولت یا دافغانستان بانک صادر یا ضمانت گردیده، جزء اسناد بها دار قرضه عرضه شده به عموم جهت فروش و در قلمرو افغانستان قابل پرداخت بوده و واحد پولی آن افغانی و میعاد سررسید آنها مدت سه ماه از تاریخ اخذ آن توسط دافغانستان بانک باشد.

(۲) عملیات تنزیل مندرج فقره (۱) این ماده تابع سایر شرایط و مقررات (بشمول نرخ تنزیل) که از طرف دافغانستان بانک وضع میگردد، میباشد.

(۳) دافغانستان بانک میتواند از تنزیل هریک از اسناد مندرج فقره های (۱) و (۲) این ماده خودداری نماید.

۳- دپوربها لرونکی سندونه چې ددولت یاد دافغانستان بانک په واسطه صادر یا ضمانت شوي، دخرڅلاو لپاره ټولو (عموم) ته د پور وړاندې شوو بها لرونکو سندونو جزء اودافغانستان په قلمرو کې دورکړې وړوي اوپولي واحدېې افغانی اودسررسید موده يې ددافغانستان بانک په واسطه داخیستلو له نېټې څخه درې میاشتې وي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي دتنزیل عملیات، دنورو شرایطو او مقرراتو (دتنزیل دنرخ په شمول) چې دد افغانستان بانک لخوا وضع کېږي، تابع دي.

(۳) ددافغانستان بانک کولای شي، ددې مادې په (۱) او (۲) فقره کې ددرج شوو سندونو دهر یوه له تنزیل څخه، ډډه وکړي.

دپورونو ورکول

اووه شپېتمه ماده :

(۱) ددافغانستان بانک کولای شي ، داروندو شرایطو او مقرراتو مطابق ، ددريو میاشتنو ترمودې پورې نورو بانکونو ته پور ورکړي ، پدې شرط چې په دافغانستان بانک کې حساب ولري او د هغو دله لاندې شتمنیو یوې څخه د په واسطه تضمین شي:

۱- ددې قانون په دوه اویایمه ماده کې درج اسعاري زېرمې .

۲- دپور بها لرونکي نور سندونه چې ددولت لخوا صادر یا ضمانت شوي وي او په هېواد کې ټولو ته دوړاندې شوو دپور دېها لرونکو سندونو جزء په افغاني پیسو دورکړې وړوي .

۳- دمالونو دگدام رسیدونه ، دکالیو یا لومړنیو موادو یانورو جنسونو چې دنابودی اوزیان په وړاندې بیمه شوي وي دمالکیت سندونه .

اعطای قروض

ماده شصت و هفتم:

(۱) دافغانستان بانک میتواند طبق شرایط و مقررات مربوط برای مدت الی سه ماه به سایر بانک ها قرضه اعطاء نماید، مشروط بر اینکه در دافغانستان بانک حساب داشته و توسط یکی از دارائی های آتی آنها تضمین شود :

۱- ذخایر اسعاری مندرج ماده هفتاد و دوم این قانون.

۲- سایر اسناد بها دار قرضه که توسط دولت صادرویا ضمانت شده وجزء اسناد بهادار قرضه عرضه شده به عموم درکشورقابل پرداخت به پول افغانی باشد.

۳- رسید های گدام اموال، اسناد مالکیت کالاها یا مواد اولیه یاسایراجناس که درمقابل خطرنابودی و ضرریمه شده باشند.

رسمي جریده

۱۳۳

۴- سپرده های موجود نزد دافغانستان بانک یا سپرده گیرنده های قابل قبول برای دافغانستان بانک مرکب از انواع دارایی هاییکه دافغانستان بانک مطابق احکام این قانون مجاز به خرید و فروش یا معامله آنها میباشد، به شمول طلا و سایر فلزات و احجار کریمه گران بها.

(۲) قرضه بانکهاییکه نزد دافغانستان بانک حساب دارند صرف به دفاتر مرکزی آنها در افغانستان اعطاء میگردد.

نرخ های تنزیل و قرضه

ماده شصت و هشتم:

نرخ های تنزیل و قرضه دافغانستان بانک مطابق مقرراتیکه دافغانستان بانک وضع مینماید، تعیین می گردد.

۴- له دافغانستان بانک یا ددافغانستان بانک ته دمنلو و سپارنو اخیستونکو سره موجودې ، له هغو ډول ډول شتمنیو څخه جوړې (مرکبې) سپارنې چې ددافغانستان بانک یې ، ددې قانون دحکمونو مطابق ، دهغو په پیرو دلو ، پلورلو یا معاملې مجازوي ، دسروزر او نورو قیمتي فلزاتو او کریمه احجارو په شمول .

(۲) هغه بانکونه چې له د افغانستان بانک سره حساب لري ، په افغانستان کې یوازې ددوی مرکزي دفترونو ته پور ورکول کېږي .

دتنزیل یا پور نرخونه

اته شپېتمه ماده :

ددافغانستان بانک دتنزیل او پور نرخونه، دهغو مقرراتو مطابق چې ددافغانستان بانک یې وضع کوي ، ټاکل کېږي .

شپږم فصل

د اسعارو د نرخ او کنترول

سياست

کلي سياستونه

نهه شپيتمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک د هېواد د اسعارو د نرخ د سياست د طرح کولو ترلاس لاندې نيولو ، تنظيمولو او اجراء کولو مسؤول دی ، مکلف دی چې په دې هکله له تصميم نيونې څخه د مخه د ماليې له وزارت سره مشوره وکړي.

(۲) د دافغانستان بانک د افغانستان د استازي په توگه د اسعارو د کنترول په اړه دله هېواد د اړوندو نافذه قوانينو مطابق عمل کوي .

هغه رسېدلي رپوټونه ، د حساباتو صورتونه يا اطلاعات چې لازمي وگڼل شي ، د دافغانستان بانک لخوا وړاندې کېږي .

فصل ششم

سياست نرخ وکنترول

اسعار

سياست های کلی

ماده شصت و نهم:

(۱) دافغانستان بانک مسؤول طرح، اتخاذ ، تنظيم و اجرای سياست نرخ اسعار کشور بوده، مکلف است قبل از اتخاذ تصميم در اين زمينه با وزارت ماليه مشوره نماید.

(۲) دافغانستان بانک منحيث نماينده افغانستان در رابطه به کنترول اسعار در مطابقت با احکام قوانين نافذه مربوط، عمل مينمايد.

گزارش های رسیده، صورت حسابات يا اطلاعاتی که لازمی پنداشته می شود، توسط دافغانستان بانک ارائه می گردد.

رسمي جریده

۱۳۵

مکلفیتونه :

مکلفیت ها

اویایمه ماده :

ماده هفتادم :

د افغانستان بانک د لاندې
مکلفیتونو لرونکی دی :

د افغانستان بانک دارای
مکلفیت های آتی می باشد :

۱- په هېواد کې د اسعارو د نرخ د
سیاست او د اسعارو د بازار د
فعالیتونو د اجراء کولو او
لپاره د مقرراتو ، لایحو ،
دستورالعملونو یا لازمو لارښوونو
وضع کول .

۱- وضع مقررات ، لوائح ،
دستورالعمل ها یا رهنمود های
لازم غرض اجرای سیاست
نرخ اسعار و فعالیت های
بازار اسعار در
کشور .

۲- د دې قانون د اووه اویایمې
مادې مطابق د صرافانو ،
بانکونو او نورو مالي موسسو د
جواز ثبتول او صادرول او
دهغوی د اړوندو چارو څارنه او
تنظیمول .

۲- ثبت و صدور جواز و
نظارت و تنظیم امور مربوط
به صرافان ، بانکها و سایر
مؤسسات مالی مطابق
ماده هفتاد و هفتم این
قانون .

۳- د اسعارو ، صرافانو او بانکونو
د وضعیت په اړه د حدودو ټاکل .
۴- د اسعارو د لیلام د مجلس د
دایرولو سازمانول .

۳- تعیین حدود راجع به وضعیت
اسعار ، صرافان و بانکها .
۴- سازمان دهی و تدویر مجالس
لیلام اسعار .

۵- د افغانستان د نړیوالو زېرمو
اداره کول او ساتل .

۵- اداره ونگهداری ذخایر
بین المللی افغانستان .

رسمي جریده

۱۳۶

د تصفیې قراردادونه او نړیوالې

ورکړې

یو اویایمه ماده :

د د افغانستان بانک کولی شي چې خاڼه یا د دولت په استازیتوب ، په بهر کې مېشتو دولتي او خصوصي تصفیوي موسسو سره ، تصفیوي او د ورکړې موافقت لیکونه او نور قراردادونه عقد کړي .

اسعارې زېرمې

دوه اویایمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک د هېواد اسعارې زېرمې چې د لاندې شتمنیو له ټولو یا یوې برخې څخه جوړې دي ، رامنځته کوي او ساتي يې :

۱- سره زر ، کریمه ډبرې او نور گران بیه فلزات .

قراردادهای تصفیه و پرداختهای

بین المللی

ماده هفتاد و یکم:

د افغانستان بانک میتواند برای خود و یا به نمایندگی دولت با مؤسسات دولتی و خصوصی تصفیوی مقیم خارج ، موافقتنامه های تصفیوی و پرداختی یا سایر قرار دادهای را عقد نماید .

ذخایر اسعاری

ماده هفتاد و دوم:

(۱) د افغانستان بانک ذخایر اسعاری کشور را که متشکل از تمام یا قسمتی از دارایی های ذیل میباشد ، ایجاد و نگهداری مینماید:

۱- طلا ، احجار کریمه و سایر فلزات قیمتی .

رسمي جریده

۱۳۷

۲- بانک نوتها وسکه های اسعار قابل تبادله آزاد.

۳- مبالغ موجود در حسابات دافغانستان بانک که بصورت اسعار قابل تبادله آزاد در دفاتر بانکهای مرکزی خارجی یا سایر مؤسسات مالی نگهداری میگردند.

۴- مجموع مبلغ حق برداشت مخصوص از صندوق بین المللی پول که بوسیله دولت نگهداری میشود.

۵- برات، حجت، نوتهای تعهدی، اسناد سپرده، اسناد قرضه و سایر اسناد بها دار قرضه که به اسعار قابل تبادله، قابل پرداخت باشد.

۲- بانکنوتونه او د آزادي تبادلې وړ اسعار او سکې.

۳- د دافغانستان بانک په حسابونو کې موجود مبالغ چې د بهرنیو مرکزي بانکونو یا نورو مالي مؤسسو په دفترنو کې د آزادي راکړې وکړې وړ اسعارو په ډول ساتل کېږي.

۴- د پیسو د نړیوال صندوق څخه د اخیستلو (برداشت) د حق مجموعي مبلغ چې د دولت لخوا ساتل کېږي.

۵- برات، حجت، تعهدي نوتونه، د سپارنې سندونه، د پورسندونه او د پور نور بهالرونکي سندونه چې په تبادلې وړ اسعارو د ورکړې وړ وي.

۶- قرارداد پيش خريد يا خريد دوباره، قرار داد معاوضه اسعار دافغانستان بانک که توسط بانکهای مرکزی خارجي يا سازمانهای مالی بين المللی انجام یافته يا ضمانت شده، قرارداد مستقبلی و اختيار و ساير قرارداد های که به دافغانستان بانک حق دریافت اسعار قابل تبادل خارجي را میدهد.

(۲) دافغانستان بانک مکلف است ذخیره بين المللی اش را به ميزانی نگهدارد که برای اجرای سیاستهای پولی و نرخ اسعاری و تسویه عندالمطالبه معاملات بين المللی افغانـــستان کفایت نماید.

۶- د مخکنی پېرودنې يا بيا پېرودنې قرارداد ، د دافغانستان بانک د اسعارو د بدلونې (معاوضې) قرارداد چې د بهرنیو مرکزي بانکونو يا نړیوالو مالی سازمانونو لخوا ترسره شوي يا ضمانت شوي وي، مستقبلې او د اختيار قراردادونه او نور قراردادونه چې د دافغانستان بانک ته د تبادلې وړ بهرنیو اسعارو د لاسته راوړنې حق ورکوي.

(۲) د دافغانستان بانک مکلف دی چې خپله بين المللی زېرمه تر هغه حده وساتي چې د افغانستان د پولې سیاستونو او اسعاري نرخونو د اجراء کولو او د بين المللی معاملو د په وخت غوښتنې د تسوېي لپاره کفایت وکړي .

رسمي جریده

۱۳۹

(۳) در صورتیکه ذخیره بین المللی مندرج فقره (۲) این ماده طوری تقلیل یابد یا در حال خطر سقوط باشد که سیاستهای پولی یا اسعاری یا تسویه عندالمطالبه معاملات بین المللی کشور را تکافو نه نماید، دافغانستان بانک تدابیر اصلاحی را در نظر گرفته و گزارش موضوع را همراه با پیشنهاد راه حل های مؤثر بهبود وضع به شورای وزیران ارائه می نماید.

(۴) دافغانستان بانک مکلف است الی رفع وضعیت مندرج فقره (۳) این ماده به اقدامات اصلاحی ادامه داده، گزارشات و پیشنهادات لازم را ارائه نماید.

(۳) په هغه صورت کې چې د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوې نړيواله زېرمه داسې راکمه شي يا د سقوط د خطر په حال کې وي چې دپولي يا اسعاري سياستونو يا د نړيوالو معاملودپه وخت غوښتنود تسويي لپاره کفايت ونه کړي، د دافغانستان بانک اصلاحي تدبېرونه په نظر کې نيسي اود موضوع رپوټ د وضعې د اغېزمن ښه والي لپاره د حل د لارو چارو له وړانديز سره يوځای د وزيرانو شوري ته وړاندې کوي .

(۴) د دافغانستان بانک مکلف دی چې د دې مادې په (۳) فقره کې د درج شوې وضعې تر لرې کېدو پورې، اصلاحي اقداماتوته دوام ورکړي او رپوټونه او لازم وړانديزونه وړاندې کړي .

دريافت ، نگهداری و انتقال

ذخایر اسعاری بین المللی

ماده هفتادوسوم:

د افغانستان بانک مطابق
احکام مندرج قانون
بانکداری میتواند
اقدامات لازم را غرض
دريافت، نگهداری و انتقال
ذخایر اسعاری بین المللی
مندرج فقره (۱) ماده
هفتاد و دوم این قانون
انجام داده و مطابق بهترین
معیارهای شناخته شده
بین المللی آنرا اداره
نماید.

محدودیت بر بدهی های اسعاری

ماده هفتادوچهارم:

د افغانستان بانک نمی تواند
افزایش بدهی های
خود را که به اسعار
قابل پرداخت می باشند،

د نړیوالو اسعاری زېرمو ترلاسه

کول، ساتل او لېږدول :

دري اويايمه ماده :

د افغانستان بانک د
بانکداری په قانون کې د
درج شوو حکمونو مطابق
کولی شي چې د دې قانون د
دوه اويايمې مادې په (۱)
فقره کې د درج شوي نړیوالو
اسعاري زېرمو د ترلاسه
کولو ، ساتلو او لېږدولو
لپاره لازم اقدامات تر سره
کړي او د نړیوالو پېژندل
شوو بنو معیارونو مطابق هغه
اداره کړي .

اسعاري بدهيو محدود والی

خلور اويايمه ماده :

د افغانستان بانک نه شي
کولای د خپلو (بدهيو)
زیاتوالی ، چې په اسعارو
دورکړې وړوي، په هغه

رسمي جریده

۱۴۱

در صورت کې چې د هغې په نتیجه کې د دغو بديهيو مجموع دهغه د لاس نه خورونکې پانگې او اسعاري زېرمې د مجموع مبلغ په سلوکې له پنځوس څخه زیات سره معادل شي اجازه ورکړي.

د اسعارو صرافان

پنځه اویایمه ماده :

(۱) د اسعارو صرافان مکلف وي چې د فعالیت جواز له دافغانستان بانک څخه واخلي .

(۲) د جواز د ورکړې ، ثبتولو ، ردولو او لغوه کولو ډول د مربوطو مقرراتو مطابق تنظیمېږي .

(۳) لاندې اشخاص ددې مادې د (۱) فقرې له حکم څخه مستثنی دي :

۱- د افغانستان بانک .

در صورتیکه در نتیجه آن مجموع این بدهی ها معادل بیش از پنجاه فیصد مجموع مبلغ سرمایه دست نخورده و ذخایر اسعاری اش بالغ گردد، اجازه بدهد.

صرافان اسعار

ماده هفتاد و پنجم :

(۱) صرافان اسعار مکلف اند جواز فعالیت را از دافغانستان بانک اخذ نمایند.

(۲) طرز اعطاء، ثبت، رد و لغو جواز طبق مقررات مربوط تنظیم می گردد.

(۳) اشخاص آتی از حکم مندرج فقره (۱) این ماده مستثنی میباشند :

۱- دافغانستان بانک .

رسمي جریده

۱۴۲

۲- بانکونه .

۳- ټاکلي اشخاص د هغو د طبیعت د دلیل ، د راکړې ورکړې د اندازې او موقعیت یایي د مشتریانودول له مخې .

(۴) هغه معافیتونه چې د دې مادې د (۳) فقرې په (۳) جزء کې درج شوو اشخاصو ته ورکول کېږي ، مشروط یا دوخت له نظره محدود یا قسمي وي او هغه خدمتونه چې د هغوی لخوا ترسره کېږي یا نه ترسره کېږي ، د افغانستان بانک لخوا فهرست کېږي .

(۵) د اسعارو صرافان مکلف دي چې د افغانستان بانک قوانین، مقررات، قواعد او ټول (کلاً) او په خاص ډول په لاندې مواردو کې رعایت کړي :

۱- اړوندې څانګې یا ادارې ته د هغو معاملو په هکله چې

۲- بانکها .

۳- اشخاص معین بنابر دلیل طبیعت، اندازه و موقعیت دادوستد یا نوع مشتریان شان .

(۴) معافیت های که به اشخاص مندرج جزء (۳) فقره (۳) این ماده اعطاء می گردد، مشروط یا از نظر زمانی محدود یا قسمی بوده و خدماتی که توسط آنها انجام میگردد یا نمیگردد، از طرف د افغانستان بانک فهرست میشود .

(۵) صرافان اسعار مکلف اند قوانین، مقررات، قواعد و طرز العمل های د افغانستان بانک را کلاً و به طور اخص در موارد آتی رعایت نمایند :

۱- ارائه معلومات به شعبه یا اداره مربوطه در مورد

رسمي جریده

۱۴۳

معاملاتی که ارزش آن از حداقل مبلغ تعیین شده مندرج مقررات دافغانستان بانک تجاوز نماید.

۲- جمع آوری معلومات درمورد مشتریان و ثبت و نگهداری آن در دوسیه های مربوط.

۳- ارایه معلومات مطلوبه راجع به مشتریان، اداره، داد و ستد و وضعیت مالی خود، مطابق شرایط پیشبینی شده مقررات مربوط دافغانستان بانک.

(۶) دافغانستان بانک میتواند جواز فعالیت و ثبت صرافان اسعار را در صورتیکه از احکام این قانون یا سایر مقررات دافغانستان بانک تخلف ورزد یا مرتکب

ارزشت نی دافغانستان بانک به مقرراتوکی درج له ټاکل شوي حداقل مبلغ څخه زیاتی وکړي، د معلوماتو ورکول.

۲- د مشتریانو په هکله د معلوماتو راټولول او په مربوطو دوسیو کې د هغو ثبتول او ساتل.

۳- د دافغانستان بانک په اړوندو مقرراتو کې د اټکل شوو شرایطو مطابق د خپلو مشتریانو، ادارې، راکړې ورکړې او مالي وضعیت په هکله د مطلوب معلوماتو وړاندې کول.

(۶) د دافغانستان بانک کولی شي د اسعارو دصرافانو د فعالیت جواز او ثبت په هغه صورت کې چې د دې قانون یاد دافغانستان بانک له نورو مقرراتو څخه سرغړونه وکړي

رسمي جریده

۱۴۴

جرم گورد، لغو
نماید.

یاد جرم مرتکب شي، لغوه
کړي.

فصل هفتم

روابط د افغانستان بانک
بادولت

اووم فصل

له دولت سره د
د افغانستان بانک اړیکې

بانکدار، مشاور و نماینده

مالي

ماده هفتادوششم:

(۱) د افغانستان بانک
مکلف است بحیث بانکدار،
مشاور و نماینده مالی دولت
و ادارات و مؤسسات دولتی
ایکه وزیر مالیه تعیین می
نماید، عمل کند. د افغانستان
بانک نمی تواند بمنظور
کمک مالی یا جهت تأمین
منافع دولت یا یکی از
ادارات و مؤسسات دولتی
افغانستان معامله را انجام
دهد.

بانکدار، سلاکار (مشاور) او

مالي استازی

شپړاويایمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک
مکلف دی چې د دولت او
دهغو دولتي ادارو او موسسو
د بانکدار، سلاکار او مال
استازي په توگه عمل وکړي
چې د ماليې وزیر يې ټاکي، د
د افغانستان بانک نه شي
کولای له دولت یا دولتي
ادارو او موسسو سره د مالي
مرستې یا دهغو د گټو د
تأمین په منظور معامله ترسره
کړي.

رسمي جریده

۱۴۵

(۲) د افغانستان بانک
پیشنهادات مېنې پر اهداف
ياساير امور شامل
ساحه تخصص و صلاحيت
خود را قبل از ارائه
آن به شورای ملی با
وزير ماليه مشوره
مينماید.

(۳) وزير ماليه هر سال
حين تهيه بودجه سال
آينده دولت باد افغانستان
بانک مشوره می نماید.
د افغانستان بانک مکلف
است درباره مسائل
اقتصادی و مالی مربوط
به بودجه ، گزارش کتبی
به وزير ماليه ارائه
نماید.

(۴) د افغانستان بانک بودجه
سال بودجوي آينده راطبع
ودراختياروزیرماليه قراردادده
وتخصیص قابل انتقال به

(۲) د افغانستان بانک د
خپلو هدفونو يا د واک او
تخصص په ساحه کې د نورو
چارو په هکله وړاندیزونه ،
منځکې لدې څخه چې ملي
شوري ته وړاندې شي ، د
ماليې له وزير سره پرې
مشوره کوي .

(۳) د ماليې وزير هر کال د
دولت د راتلونکي کال د
بوديجي د جوړېدو په وخت
کې له د افغانستان بانک سره
مشوره کوي . د افغانستان
بانک مکلف دي چې د
مربوطې بوديجي د اقتصادي او
مالي مسایلو په هکله لیکلي
رپوت د ماليې وزير ته
ورکړي .

(۴) د افغانستان بانک د
راتلونکي بودجوي کال بودجه
طبع او د ماليې وزير ته يې
ورکوي او دولت ته په

رسمي جریده

۱۴۶

دولت را در سال آینده
طور تخمینی تعیین
می نماید.

مشوره و گزارش در مورد

استقراض دولتی

ماده هفتاد و هفتم:

وزیر مالییه هر سال در
باره پلان استقراض
داخلی و خارجی دولتی
در طول سال مالی
آینده با دافغانستان
بانک که شامل
مبالغ مندرج در قرار
داد، برنامه توزیع
و سایر شرایط قرارداد
می باشد، مشوره می نماید.
دولت و سایر ادارات و
مؤسسات دولتی مکلف اند
گزارش معاملات استقراضی
خود را طبق مقررات مربوط
ارایه نمایند.

راتلونکی کال کې د لېږدوني
وړ تخصیص په اټکلي توګه
ټاکي .

د دولتي پوراخيستنې (استقراض)

په اړه مشوره او رپوټ

اوروه اويایمه ماده :

د ماليې وزير هر کال د
راتلونکي مالي کال
په اوږدو کې د دولتي
کورني او بهرني استقراض د
پلان په هکله چې په
قرار داد ، د وېش په برنامه
او د قرار داد په نورو
شرایطو کې درج مبالغ پکې
شامل وي له د دافغانستان
بانک سره مشوره کوي .
دولت او نورې دولتي ادارې
او موسسې مکلفې دي ،
دخپلو استقراضی معاملو
رپوټ د مربوطو مقرراتو
مطابق وړاندې کړي .

رسمي جریده

۱۴۷

د دولت امین او خزانه دار

اته او یایمه ماده :

(۱) د د افغانستان بانک کولی شي د دولت او نور دولتي ادارو او موسسو د پيازيتونه د ماليې وزارت د تجويز له مخې ومني او د دولت د امین په توگه حسابونه وساتي، پيسې تر لاسه او ورکړې او نور مالي اړوند خدمتونه ترسره کړي او په مربوطو حسابونو کې د سپارل شوو مبالغو په اندازه د غوښتنې په وخت کې، پيسې ورکړي او موافقه وکړي چې د دې سپارل شوو مبالغو په مقابل کې ټکټانه ورکړي .

(۲) د د افغانستان بانک کولای شي د هغه شرائطو مطابق چې تجويزوي ئې ، نورو مالي موسسو ته د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شويو سپارنو د لاسته راوړلو واک ورکړي .

امین و خزانه دار دولت

ماده هفتاد و هشتم:

(۱) د افغانستان بانک ميتواند د پيازيت های دولت و ادارات و مؤسسات دولتي را بنابر تجويز وزارت ماليه بپذيرد و بحيث امین دولت، حسابات را نگهداری، پول را دریافت و پرداخت و سایر خدمات مالی مربوط را فراهم و به میزان مبالغ سپرده شده در حسابهای مربوط عندالمطالبه پول پرداخت نموده، موافقت کند که در مقابل این سپرده ها ټکټانه بپردازد.

(۲) د افغانستان بانک ميتواند به سایر مؤسسات مالی صلاحیت در یافت سپرده هایی مندرج فقره (۱) این ماده را مطابق به شرایطی که تجويز مینماید، اعطاء کند.

د مالي نمایندګۍ فعالیت

اویایمه ماده :

د دافغانستان بانک کولی شي د مالي استازي په توګه ، د ماليې د وزیر په موافقه د دولت او نورو دولتي ادارو او موسسو لپاره لاندې فعالیتونه سرته ورسوي :

۱- د پورتنیو مراجعو لخوا د بهالرونکو سندونو د صادره پورونو لپاره بازار موندل او د هغوې ثبتول او لېږدول .

۲- بها لرونکو سندونو د اصلي پیسو ، ټکټاني ، حق العمل او نورو لګښتونو ورکول .

۳- له دافغانستان بانک سره د پورتنیو ذکر شوو مراجعو د حسابونو په هکله د ورکړې د معاملو اجراء کول .

۴- د نورو هغو چارو اجراء کول چې د دافغانستان بانک

فعالیت نمایندګۍ مالي

ماده هفتاد و نهم:

دافغانستان بانک می تواند بحیث نمایندۀ مالی به موافقۀ وزیرمالیه برای حسابات دولت و سایر ادارات و مؤسسات دولتی فعالیت های ذیل را انجام دهد:

۱- بازار یابی برای اسناد بهادار ، قرضه صادره توسط مراجع مربوط ، ثبت و انتقال آنها .

۲- پرداخت اصل پول ، ټکټانه ، حق العمل و سایر مصارف اسناد - بهادار .

۳- اجرای معاملات پرداختی در مورد حسابات مراجع فوق الذکر نزد دافغانستان بانک .

۴- اجرای سایر اموری که با اهداف و وظایف اصلی

رسمي جریده

۱۴۹

د افغانستان بانک موافق
باشد .

معلومات مطلوبه

ماده هشتادم:

د افغانستان بانک میتړاند
اطلاعات و اسناد مالی و
اقتصادی را که جهت
انجام وظایفش با ارایه
دلایل از دولت تقاضا
می کند، دریافت
نماید.

قروض د افغانستان بانک به

دولت

ماده هشتاد و یکم:

د افغانستان بانک نمی تواند
هیچگونه مساعدت مالی را
به دولت یا ادارات و
مؤسسات دولتی فراهم
نماید. ماده هشتاد و دوم
این قانون ازین حکم مستثنی
است.

له اصلي هدفونو او دندو سره
موافق وي .

مطلوبه معلومات

اتيايمه ماده :

د د افغانستان بانک کولای
شي چې د خپلو دندو د
ترسره کولو لپاره له دولت
څخه د دلایلو په وړاندې
کولو سره هغه اطلاعات او
مالی او اقتصادي سندونه
غوښتنه کوي ، ترلاسه کړي .

دولت ته د د افغانستان بانک

پورونه

يو اتيايمه ماده :

د د افغانستان بانک نه شي
کولای ، دولت یا نورو دولتي
ادارو یا موسسو ته هېڅ ډول
مالی مرستې برابرې کړي .
ددې قانون دوه اتيايمه ماده
له دې حکم څخه مستثني
ده .

د دولت د پور د بها لرونکو

سندونو پېرودل

دوه اتيايمه ماده :

د دافغانستان بانک
نه شي کولای د دولت د
پورنو صادر شوي
بها لرونکي سندونه دولت
ته، د دافغانستان بانک
د پور په توگه
وېږي .

هغه پېرودنې چې د
دافغانستان بانک
له پولي سياست سره
مطابقت ولري ، يا د
دافغانستان بانک
د پانگې اچونو لپاره
لازم وي او هغه هم
يوازې د دوه يـم لاس
په بازار کې صورت ونيسي ،
لدی حکم څخه مستثني
دي .

خرید اسناد بها دار قرضه

دولت

ماده هشتاد و دوم:

دافغانستان بانک
نمی تواند اسناد
بها دار قرضه صادر شده
دولت را بحیث قرضه
دافغانستان بانک
به دولت، خریداری
نماید.

خریداری های که با
اهداف سیاست پولی
دافغانستان بانک
مطابقت داشته یا برای
سرمایه گذاری دارایی های
دافغانستان بانک
لازم باشد و انهم فقط
در بازار دست دوم
صورت گیرد ، ازاین
حکم مستثنی
است .

رسمي جریده

۱۵۱

اتم فصل

له نورو بانکونو سره د

دافغانستان بانک

اړیکي

د بانکونو د جواز صادرول ،

څارنه او تنظیمول

درې اتيایمه ماده :

د دافغانستان بانک د بانکونو

د جواز د صادرولو ، څارنې

او دهغو د چارو د سمبالولو

مسئول دی .

د بهرنیو بانکونو څارنیزو

مقاماتو سره همکاري

څلور اتيایمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک د

بهرنیو بانکونو له څارنیزو

مقاماتو سره د بانکونو د

څارنې په اړه د اړوندو

متقابلو اړیکو په اساس چې

یو د بل د واک په حوزه کې

فصل هشتم

روابط د افغانستان

بانک با سایر

بانکها

صدور جواز، نظارت و تنظیم

بانکها

ماده هشتادوسوم:

دافغانستان بانک مسوول

صدور جواز، نظارت

و تنظیم امور بانکها

می باشد .

همکاری با مقامات نظارتی

بانکهای خارجی

ماده هشتادوچهارم:

(۱) دافغانستان بانک با

مراجع نظارتی بانکهای

خارجی بر اساس روابط

متقابل مربوط به نظارت

بانکهای که در حوزه

صلاحیت یکدیگر عمل

می کنند، همکاری نزدیک مینماید. این همکاری بصورت موافقتنامه بین دافغانستان بانک و مراجع نظارتی بانکی خارجی صورت گرفته میتواند.

(۲) همکاری مندرج فقره (۱) این ماده شامل تبادل اطلاعات در باره هر بانکی که در حوزه صلاحیت هردو، فعالیت می کند، شده می تواند، مشروط بر اینکه اصل سری بودن را رعایت نماید.

حسابات بانکی در دفاتر

ماده هشتاد و پنجم:

دافغانستان بانک می تواند تحت شرایط وحدودیکه در موافقتنامه مربوط به حساب بانکی تذکر

عمل کوي، نېردي همکاري کوي. دغه همکاري د دافغانستان بانک او د بهرنیو بانکي څارنيزو مراجعو ترمنځ د همکاري د موافقت ليک په صورت کې ترسره کېدلی شي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوې همکاري د هر بانک په هکله د اطلاعاتو د تبادلې په گډون چې د دواړو د واک د حوزه په حدودو کې فعالیت کوي، ترسره کېدلی شي، په دې شرط چې د پټ والي (سري توب) اصل رعایت کړي.

په دفتر ونو کې بانکي حسابونه

پنځه اتيايمه ماده :

د دافغانستان بانک کولای شي تر هغه شرایطو او حدودو لاندې چې په بانکي حسابونو پورې په اړوندو موافقت ليک

رسمي جریده

۱۵۳

می یابد، دردفاتر خود
برای بانکها، صرافان
اسعار، عرضه کنندگان
خدمات اسناد بهادار،
مجریان سیستم پرداخت
وسایر اشخاصیکه طبق
قانون تحت نظارت
د افغانستان بانک قرار
دارند، حسابات بانکی
افتتاح و نگهداری نموده
وسپرده های آنها را بپذیرد.

آخرین قرضه دهنده

ماده هشتادوششم:

د افغانستان بانک میتواند
مطابق شرایط معینه بحیث
آخرین منبع قرضه دهنده
برای مؤسسات مالی داخلی
و خارجی دارنده حساب در
د افغانستان بانک، از طریق
اعطای کمک مالی به آنها یا
در جهت تأمین منافع برای
مدتی که بیشتر از سه ماه

کې ذکر کېږي، بانکونو، د
اسعارو صرافانو د بهالرونکو
سندونو د خدمتونو وړاندې
کوونکو، د ورکړو د سیستم
مجریانو او نورو هغو
اشخاصو ته چې د قانون
مطابق د افغانستان بانک تر
خارجې لاندې دي، په خپلو
دفترونو کې بانکي حسابونه
پرانیزي، ویې ساتي او
دهغوی وکړې ومني.

وروستنی پور ورکوونکی

شپړاتیایمه ماده:

د افغانستان بانک کولای
شي د ټاکلو شرائطو مطابق،
په د افغانستان بانک کې
حساب لرونکو کورنیو او
بهرنیو مالی مؤسسو ته د
وروستنی پور ورکوونکې
سرچینې په توګه، هغوته د
مالی مرستو د ورکړې له
لارې یا د ګټو د تأمینولو لپاره

نېاشد طور قرضه،
معاوضه، باز خرید و تعهد
مشروط قرضه را با
تضمین دارایی های
مندرج ماده شصت ونهم
این قانون اعطاء کند،
مگر اینکه دافغانستان
بانک تصمیم بگيرد
که در حالات استثنایي
اعطای قروض تضمین
نشده، موجه می باشد.
قرضه یا تعهد توسط
دافغانستان بانک تحت
شرایط آتی صورت
می گیرد:

۱- قرضه یا تعهد بمنظور
رعایت احکام مربوط به
سیالیت دارنده حساب و
منافع عامه باشد.

۲- وزیر مالیه به قرضه یا
تعهد مندرج جزء (۱) این
ماده ظرف (۲۴) ساعت بعد

به هغه موده کې چې له دریو
میاشتو څخه زیاته نه وي، د
پور، معاوضې، بیاپېرودنې
(بازخرید) او مشروط تعهد
په ډول د دغه قانون په
نهمه شپېتمه ماده کې د درج
شوړ شتمنیو په تضمین
پورورکړي، مگر داچې د
دافغانستان بانک تصمیم
ونيسي چې په استثنایي حالاتو
کې د نا تضمین شویو پورونو
ورکړه موجه ده. د دافغانستان
بانک لخوا د پور ورکړه یا
ژمنه تر دغو شرائطو لاندې
صورت مومي:

۱- پور یا ژمنه د حساب لرونکي
او عامه گټو په سیالیت پورې
د اړوندو حکمونو د رعایتولو
په منظور وي.

۲- د مالیې وزیر ددې مادې
په (۱) جزء کې له درج
شوي پور یا ژمني سره داروند

رسمي جریده

۱۵۵

از وصول پیشنهاد مربوط،
توسط دافغانستان بانک
موافقه نموده باشد. میعاد
قروض و تعهدات در صورتی
تمدید شده میتواند که دارنده
حساب، شرایط دافغانستان
بانک درمورد سیالیت را
رعایت نموده و مورد قناعت آن
واقع گردد.

وړاندیز له رسېدلو څخه
وروسته په د (۲۴) ساعتونو
کې موافقه کړې وي. د پورونو
او ژمنو موده په هغه صورت کې
تمدېدېدلی شي چې د حساب
لرونکي د سياليت په هکله د
دافغانستان بانک شرائط رعايت
کړي او دهغه د قناعت وړ
وگرځي.

فصل نهم

پرداخت، تصفيه و تسويه
سیستم های پرداخت و
مجریان آن

ماده هشتاد و هفتم :

(۱) د افغانستان بانک
مكلف است سیستم های
سالم و مؤثر پرداخت را
تاسیس، نگهداری و توسعه
دهد.

فصل نهم

ورکړه، تصفيه او تسويه
د ورکړې سیستمونه او دهغو
مجریان

اوه ایايمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک
مكلف دی چې د ورکړې
سالم او اغېزمن سیستمونه
تاسیس کړي، وپې ساتي او
پراختیا ورکړي.

(۲) د افغانستان بانک
مسوول ثبت، تنظيم و
نظارت بر سیستم های
پرداخت و مجریان آن
میباشد.

(۳) د افغانستان بانک
میتواند سیستم ها و مجریان
سیستم های پرداخت را
نظارت نموده و طبق مقررات
مراتب آتی را وضع
نماید:

۱- سیستم های پرداخت و
مجریان آنرا مکلف
به اخذ جواز یا ثبت
نماید.

۲- سیستم های پرداخت و
مجریان آنرا به رعایت
مقررات احتیاطی بشمول
مقرراتی که بمنظور
تسهیل نظارت د افغانستان
بانک از سیستم های
پرداخت و مجریان آن

(۲) د افغانستان بانک د
ورکړې پر سیستمونو او د
هغو پر مجریانو باندې د ثبت
تنظیم او نظارت کولو
مسوول دی.

(۳) د افغانستان بانک
کولای شي سیستمونه او د
ورکړې د سیستمونو مجریان
وڅاري او د مقرراتو
مطابق لاندې مراتب وضع
کړي:

۱- د ورکړې سیستمونه او
دهغو مجریان د جواز په
اخیستلو یا ثبت مکلف
کړي.

۲- د ورکړې سیستمونه او
دهغو مجریان د احتیاطي
مقرراتو په ګډون د هغو
مقرراتو په رعایتولو چې د
ورکړې پر سیستمونو او
دهغو مجریانو باندې د
د افغانستان بانک د څارنې

رسمي جریده

۱۵۷

جهت نگهداری دارائی های عامه که درامانت آنها قرار داده شده، مکلف نمایند.

۳- ایجاد شرایط و مقررات، بشمول مقررات واجد شرایط بودن که مطابق آن مؤسسات مالی و عرضه کنندگان خدمات پولی بتوانند در هر گونه سیستم پرداخت اشتراک ورزند.

۴- سیستم های پرداخت و مجریان آنرا به رعایت از سایر احکام مقرراتیکه بموجب این فصل وضع میگردد، مکلف نمایند.

(۴) شرایط و مقررات وضع شده به تأسی ازین ماده، بشمول آنهائیکه در مورد صدور جواز و ثبت صراحت دارند، می تواند از یک

کولود آسانولو به منظور، چې د عامه شتمنیو د ساتلو لپاره دهغوی په امانت کې اېښودل شوې دي، مکلف کړي.

۳- د شرائطو د درلودلو د مقرراتو په ګډون د هغو شرائطو او مقرراتو رامنځ ته کول چې د هغو مطابق مالي مؤسسې او دپولي د خدمتونو وړاندې کوونکي وکولی شي چې د ورکړې په هرډول سیستم کې ګډون وکړي.

۴- د ورکړې سیستمونه او دهغو مجریان د هغو نورو مقرراتو د حکمونو په رعایتولو چې د دې فصل په موجب وضع کېږي، مکلف کړي.

(۴) د دې مادې په اساس وضع شوي شرایط او مقررات د هغو په شمول چې د جواز د صادرېدو او ثبت په هکله صراحت لري، کېدی

صنف یا نوع سیستم
پرداخت یا مجریان
آنها تا صنف یا نوع
دیگر آن متفاوت باشد.

(۵) دافغانستان بانک
میتواند علاوه بر موارد
آتی آنچه را که برای
انجام وظایف مندرج
فقره (۱) این ماده
ضروری میپندارد، انجام هد:
۱- سازمان دهی، توسعه ،
اشتراک و اجراء سیستم
پرداخت.

۲- حفظ و نگهداری
حسابهای تسویه ثی برای
مؤسسات مالی و مجریان
سیستم پرداخت در دفاتر
خودبراساس شرایط و ضوابط
مندرج مقررات یا موافقتنامه
های مربوط.

۳- ایجاد تسهیلات جهت
اعطای اضافه برداشت

شی د ورکړې د سیستم یا
دهغود مجریانو د یو صنف یا
ډول څخه د هغه د بل صنف
یا ډول سره متفاوت وي .

(۵) د دافغانستان کولای شي
برسېره پر لاندینیو مواردو
هغه څه چې د دې مادې په
(۱) فقره کې د درج شوو
دندو د ترسره کولو لپاره
اړین وېولي ترسره یې کړي:
۱- د ورکړې د سیستم
سمبالول ، پراخول ، گډون
او اجراء کول.

۲- په اړوندو مقرراتو یا
موافقت لیکونو کې د درج
شوو شرایطو او ضوابطو په
اساس په خپلو دفترونو کې د
مالی مؤسسو او د ورکړې د
سیستمونو د مجریانو د
تسویه ثی حسابونو ساتل .

۳- د اړوندو مقرراتو مطابق
دکافي رهن په بدل کې

رسمي جریده

۱۵۹

هـا بـه حسابداران
در بدل رهن کافي
مطابق مقررات
مربوط.

۴- ایجاد و اجرای شبکه
های معلوماتی برای سیستم
مالی کشوریا اشتراک در
آن.

(۶) دافغانستان بانک می
تواند در موارد آتی
تسهيلات لازم را فراهم
نماید:

۱- تامین ارتباطات متقابل
میان سیستم های پرداخت
دافغانستان بانک با سایر
سیستم های پرداخت.

۲- ایجاد وانکشاف روش
های جدید تکنالوژی
پیشرفته جهت اجرای
پرداخت ها به
پول رایج داخلی و
اسعار.

حساب لرونکو ته د اضافه
اخیستني (اضافه برداشت) د
ورکولو لپاره د آسانتیاوو
برابرو.

۴- د هېواد مالي سیستم ته
د معلوماتي شبکو جوړول او
اجراء کول یا په هغه کې
گډون کول.

(۶) ددافغانستان بانک کولی
شي په لاندې مواردو کې
لازمې اسانتیاوې برابرې
کړي:

۱- د دافغانستان بانک د
ورکړې له سیستمونو سره د
نورو ورکړو د سیستمونو د
متقابلواریکیو تامینول.

۲- په داخلي رابجو پیسو یا
اسعارو باندې د ورکړو د
اجراء کولو لپاره د
پرمختللي نوې تکنالوژی
جوړول او ورته پراختیا
ورکول.

رسمي جریده

۱۶۰

۳- طرح و تطبيق منظم
پلان های دوامدار در
رابطه بارشد تدريجي
سيستم پرداخت سراسري
کشور.

سياست سيستم پرداخت

ماده هشتاد و هشتم:

(۱) دافغانستان بانک به
منظور تأمين منافع
مردم افغانستان بابهترين
معیارهای بين المللی
جهت تأمين ثبات
سيستم مالی سياست
سيستم پرداخت را طرح،
اتخاذ، اعلام و از تطبيق آن
نظارت مينمايد که
نخستين هدف آن، تحکيم
مستوנית و مؤثريت
سيستم پرداخت و جلو گیری
و کنترول از خسرات
احتمالی و خساره در سيستم
پرداخت میباشد همچنان

۳- دهبواد د سراسري
ورکړې د سيستم د تدريجي
ودې په اړه په منظم ډول د
دوامدارو پلانونو طرح کول
او تطبيقول.

د ورکړې د سيستم سياست

اته اتيایمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک د
هبواد د خلکو د گټو د
تأمينولو په منظور په ډېروښو
نړيوالو معيارونو سره
د مالي سيستم د ثبات د
تأمينولو لپاره د ورکړې د
سيستم سياست طرح کوي ،
نيسی او اعلامو يې او
د هغه له تطبيق څخه څارنه
کوي ، چې د هغه لومړنی
هدف د ورکړې د سيستم د
خوندیتوب او اغېزمنتوب
ټينگښت او د ورکړې په
سيستم کې د احتمالي
خطرونو او زیانونو مخنيوی

رسمي جریده

۱۶۱

سایر جهات منافع عامه
خاصتاً توسعه رقابت
برای سیستم خدمات
پرداخت در بازار و تحفظ
استفاده کنندگان
از سیستم پرداخت را
نیز تقویت و تأمین
مینماید.

(۲) د افغانستان بانک مکلف
است به منظور رشد
و تقویه مصونیت و مؤثریت
سیستم پرداخت، با
مجریان سیستم پرداخت،
بانکهای مرکزی و سایر
مقامات ذیربط داخلی
و خارجی همکاری
نماید.

خطرات داخلی سیستم و

اطمینان در تسویه

ماده هشتاد و نهم:

د افغانستان بانک میتواند
جهت جلوگیری و کنترل از

او کنترولول دي . همدا راز
د عامه گټو نور اړخونه، په
خاص ډول په بازار کې د
ورکړې د خدمتونو د سیستم
لپاره د رقابت پراخول او د
ورکړې د سیستم د ګټه
اخیستونکو ساتنه هم تقویه
کوي او تأمینوي ئې .

(۲) د افغانستان بانک
مکلف دی د ورکړې د
سیستم د خونديتوب او
اغېزمنتوب د ودې او تقوینې
په منظور د ورکړې د سیستم
له مجریانو، مرکزي بانکونو
او نورو مربوطو کورنیو او
بهرنیو مقاماتو سره همکاري
وکړي.

د سیستم داخلي خطرونه او په

تسویه کې ډاډ

ننه اټایمه ماده :

د افغانستان بانک کولې شي
د داخلي خطرونو د مخنیوي

خطرات داخلی و نیل
به تسویه قابل اطمینان در
سیستم پرداخت ، مقررات و
دستورالعمل های خاص
راکه حاوی نکات
آسی میباشند، وضع
نماید:

۱- اعتبار، قابلیت تطبیق،
قطعیّت تعهدات و
موافقت نامه ها میان
طرف ها وعلیه
تمام طرف های
ثالث در قرارداد های
دوجانبه و چندین جانبه
تخلیص قواعد تسویه
حاکم برمعاملات مالی
میان مؤسسات مالی
وهرمبلغ نهائی وخالص
شده ایکه درمطابقت
با مقررات وموافقت نامه های
فوق الذکر تعیین
می گردد.

او کنترول او د ورکړې
په سیستم کې د ډاډ وړ
تسوي ته د رسېدلو
لپاره ، دلاندې ټکو
لرونکي مقررات او خاص
دستور العملونه وضع
کړي:

۱- په دوه اړخیزو او څو
اړخیزو قراردادونو
کې د اړخونو ترمنځ
او ټولو ثالثو اړخونو
پرعلیه د تعهداتو او
موافقت لیکونو د اعتبار ، د
تطبیق قابلیت او قطعیّت
تأمینول ، د مالی مؤسسو او
هر هغه نهائی او خالص
شوي مبلغ ترمنځ چې
د پورته ذکر شوو مقرراتو او
موافقت لیکونو سره
په مطابقت کې ټاکل کېږي ،
پر مالی مؤسسو حاکم د
تسوي د قواعدو تخلیصول .

رسمي جریده

۱۶۳

۲- تقلیل و جلوگیری
از خطرات ناشی از عدم
رعایت مکلفیت های
تأدیاتی حاصله از تصفیه چند
جانبه.

۳- قابلیت تطبیق احکام
ماده هفتاد و هفتم
قانون بانکداری بالای
طرف ها و علیه طرف های
ثالث در مورد قطعیت
و نهائی بودن تسویه تمام
فرمایشات انتقالی اشخاص
به استثنای بانکها و حکم
ماده هشتاد و دوم قانون
بانکداری در مورد تخلیص
و متعادل کردن راجع به
قراردادهای مالی میان
اشخاص به استثنای بانکها و
عدم پیروی از سایر قوانین
در زمینه.

۴- اعمال جریمه ها
و تعزیرات در صورت

۲- د خو اړخېزې تصفیې
څخه د تأدیاتي مکلفیتونو د
نه رعایتولو له امله د راپیدا
شوو خطرونو کمول او د هغه
مخنیوی کول .

۳- پر اړخونو باندې یا
دثالثو اړخونو پر علیه له
بانکونو پرته د نورو اشخاصو
د ټولو انتقالی فرمایشونو د
قطعیت او وروستني والي په
اړه د بانکداری د قانون
داوړه اویایمې مادې د حکم
او له بانکونو پرته د اشخاصو
ترمنځ د مالي قراردادونو په
اړه د تخلیص او متعادل والي
په هکله د بانکداری د قانون
د دوه اتیایمې مادې د حکم
تطبیقول او په دې هکله د
نورو قوانینو څخه پېروي نه
کول .

۴- د دې مادې په (۱، ۲) او
(۳) اجزاو کې له درج شوو

تخلف از احکام مندرج
اجزاء (۱، ۲ و ۳) این
ماده.

خدمات پولی

ماده نودم:

(۱) د افغانستان بانک
مسئول ثبت، صدور
جواز، تنظیم و نظارت
بر عرضه کنندگان
خدمات پولی
میباشد.

(۲) د افغانستان بانک
صلاحیت دارد عرضه
کنندگان خدمات پولی را
نظارت نموده و مکلفیت های
آتی را بر آنها وضع نماید:

۱- اخذ جواز فعالیت او ثبت
آن .

۲- مکلف ساختن به رعایت
مقررات مربوط، مطابق احکام
این فصل .

حکمونو څخه د سرغړونې په
صورت کې د جریمو او
تعزیراتو وضع کول .

پولي خدمتونه

نوي يمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک د
پولي خدمتونو وړاندې
کوونکو د ثبتولو ، د جواز د
صادرولو ، تنظیمولو او پر
هغوی باندې د نظارت کولو
مسئول دی .

(۲) د افغانستان واک لري
چې د پولې خدمتونو وړاندې
کوونکي نظارت کړي او پر
هغوی باندې لاندې مکلفیتونه
وضع کړي :

۱- د فعالیت د جواز
اخیستل او د هغه ثبتول .

۲- د دې فصل د حکمونو
مطابق ، د مربوطو مقرراتو په
رعایتولو باندې مکلفول .

رسمي جریده

۱۶۵

۳- داشتن شرایط و مقرراتی که به اساس آن خدمات پولی انجام پذیرفته، تسهیلات لازم را در امر نظارت د افغانستان بانک فراهم نموده و جهت حفظ و نگهداری دارائی های عامه که در امانت آنها میباشد، مساعدت نماید.

۴- ارائه راپور معاملات که ارزش آن از حد اقل مبلغ تعیین شده تجاوز نماید، به شعبه یا اداره مسوول.

(۳) شرایط و مقررات به تأسی از این ماده بشمول شرایط صدور جواز وثبت آن از یک صنف یا نوع خدمات پولی میتواند با صنف یا نوع دیگر آن متفاوت باشد.

۳- د هغو شرایطو او مقرراتو لړل چې پربنسټ ئې پولې خدمتونه تر سره شي، د د افغانستان بانک ته د نظارت په چارو کې لازمي آسانتياوې برابرې کړي او د عامه شتمنيو د ساتلو لپاره چې په امانت کې ئې دي، مرسته وکړي.

۴- مسوولې شعبي يا ادارې ته د هغو معاملو د رپوټ وړاندې کول چې ارزښت يې د ټاکل شوي حد اقل مبلغ تجاوز وکړي.

(۳) د دې مادې پربنسټ شرایط او مقررات د جواز د صادرېدو او ثبت د شرایطو په ګډون کېدلی شي چې د پولې خدمتونو یو صنف یا ډول له بل صنف یا ډول سره متفاوت وي.

(۴) دافغانستان بانک

میتواند خدمات و سهولت های را که بوسیله مؤسسات مالی بشمول عرضه کنندگان خدمات پولی جهت ارسال، طی مراحل و دریافت فرمایشات پرداخت برای مشتریان شان به پول رایج کشور یا اسعار عرضه می شود، تنظیم و نظارت کند.

(۵) دافغانستان بانک

میتواند مؤسسات مالی را در امر ایجاد اجراء و سازمان دهی خدمات و سهولت های مندرج فقره (۴) این ماده کمک نماید.

(۴) دافغانستان بانک کولای

شی هغه خدمتونه او آسانتیا وې چې د پولی خدمتونو د وړاندې کوونکو په ګډون د مالی مؤسسو لخوا د مشتریانو لپاره د ورکړو د فرمایشاتو د لېږلو، د پړاوونو د بشپړولو او ترلاسه کولو لپاره د هېواد په رائجو پیسو یا اسعارو باندې وړاندې کېږي، تنظیم او نظارت کړي.

(۵) د دافغانستان بانک

کولای شي، د دې مادې په (۴) فقره کې د درج شوو خدمتونو او آسانتیاو د رامنځ ته کولو، اجراء کولو او سمبالولو په کار کې له مالی مؤسسو سره مرسته وکړي.

رسمي جریده

۱۶۷

متفرقه

یونوي یمه ماده :

(۱) د دې قانون په اووه اټیايمه او نوي یمه ماده کې درج د جواز غوښتلیک ورکول ، ثبتول ، ردول او لغوه کول د مربوط طرز العمل مطابق صورت مومي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي جواز ورکول او ثبتول د لاندې مراحلو لرونکی دی :

۱- د عامه ثبت په دفتر کې د معلوماتو درجول .

۲- د دافغانستان بانک له خوا د جواز یا د ثبت د تصدیق لیک صادرول .

۳- د دې فقرې د (۱و۲) اجزاو په درج شوو مراحلو کې سیستم او د خدمت ډول او هغه اشخاص چې جواز او

متفرقه

ماده نودویکم:

(۱) طرز ارائه درخواست، اعطاء، ثبت، رد و لغو جواز مندرج مواد هشتاد و هفتم و نودم این قانون مطابق طرز العمل مربوط صورت میگیرد.

(۲) اعطاء و ثبت جواز مندرج فقره یک این ماده حاوی مراحل آتی میباشد:

۱- درج معلومات در دفتر ثبت عامه.

۲- صدور جواز یا تصدیقنامه ثبت توسط دافغانستان بانک.

۳- در مراحل مندرج اجزای (۱و۲) این فقره، سیستم و نوع خدمت و اشخاصیکه برای آنها جواز و

تصدیق‌نامه صادر می‌گردد،
مشخص می‌شود.

(۳) اشخاص آتی الذکر
از شرایط اخذ جواز
و ثبت مندرج مواد
هشتاد و هفتم و نودم
این قانون معاف
می‌باشند:

- ۱- د افغانستان بانک .
- ۲- بانکها .
- ۳- سایر اشخاص بدلیل
طبیعت، اندازه و موقعیت
داد و ستد یا نوع
مشتریان شان . این
معافیت می تواند مشروط و
از نظر زمانی محدود
یا قسمی باشد. خدماتی
که بوسیله چنین اشخاص
تهیه میشود یا نمیشود ،
توسط د افغانستان بانک
فهرست می گردد.
(۴) مجریان سیستم پرداخت

تصدیق لیک ورته صادرې ،
مشخص کېږي .

(۳) لاندې اشخاص د دې
قانون په اړه اتيایمه او نوي
یمه ماده کې د جواز
د اخیستلو او ثبتولو د
شرایطو څخه معاف
دي :

- ۱- د افغانستان بانک .
- ۲- بانکونه .
- ۳- د راکړې ورکړې د
طبیعت ، اندازې او موقعیت
یا د هغو د مشتریانو د ډول
په دلیل نور اشخاص . دغه
معافیت کېدلی شي چې
مشروط او د وخت له نظره
محدود یا قسمي وي . هغه
خدمتونه چې د داسې
اشخاصو لخوا برابرېږي یا نه
برابرېږي، د افغانستان
بانک لخوا فهرست کېږي .
(۴) د ورکړې د سیستمونو

رسمي جریده

۱۶۹

و عرضه کنندگان خدمات
پولی مکلف به
رعایت احکام قوانین
و مقررات دافغانستان
بانک به طور اخص
در موارد آتی
میباشند:

۱- جمع آوری، ثبت و
نگهداری معلومات راجع به
مشتریان خود در دفاتر و
دوسیه ها مطابق شرایط
پیشبینی شده مربوط.

۲- ارائه معلومات مطلوبه
راجع به مشتریان، اداره،
داد و ستد و وضعیت
مالی خود مطابق شرایط
پیشبینی شده مقررات
مربوط دافغانستان
بانک.

(۵) در صورتیکه دافغانستان
بانک تشخیص نماید که
مجریان سیستم پرداخت یا

مجریان او دپولی خدمتونو
وراندي کونکي د
دافغانستان بانک د قوانینو او
مقرراتو د حکمونو په
رعایتولو سره په خاص ډول
په لاندې مواردو کې مکلف
دي:

۱- د مربوطو اټکل شوو
شرایطو مطابق د خپلو
مشتریانو په هکله په دفترونو
او دوسیو کې د معلوماتو
راټولول، ثبتول او ساتل.

۲- د دافغانستان بانک په
مقرراتو کې د اټکل شوو
شرایطو مطابق د خپلو
مشتریانو او ادارې د راکړې
ورکړې او مالي وضعیت په
هکله د مطلوبه معلوماتو
وراندي کول.

(۵) په هغه صورت کې چې د
دافغانستان بانک یې تشخیص
کړي چې د ورکړې د

عرضه کنندگان خدمات پولی
یکی از احکام این قانون یا
سایر مقررات را نقض کرده
با قادر به پرداخت دیون
خویش نبوده یا مرتکب جرم
گردیده و یا مدارکی در
رابطه به تقویۀ اشتباه مبنی بر
انجام فعالیت های جرمی
وجود داشته باشد، جواز و
ثبت آنها لغو می گردد.

فصل دهم

خدمات اسناد

بهادار و سیستم انتقال

آن

ثبت خدمات اسناد

بهادار

ماده نودودوم:

(۱) شخصیکه بصورت
مستقیم یا غیر مستقیم در
داد و ستد و عرضه خدمات
آسی اسناد بهادار در

سیستم مجریان یا د پولی
خدمتونو وړاندې کوونکي ،
د دې قانون یا نورو مقرراتو
حکمو نه نقض کړي وي یا
د خپلودیونوپه ورکړې قادر نه
وي یا د جرم مرتکب شوي وي
یا د جرمي فعالیتونو د ترسره
کولو د اشتباه په تقوئې باندې
مدارکونه وجود ولري، د
هغوی جواز او ثبت لغو کېږي .

لسم فصل

د بهالرونکو سندونو

خدمتونه او د هغو د

لېږدولو سیستم

د بهالرونکو سندونو د

خدمتونو ثبتدل :

دوه نوي یمه ماده :

هغه شخص چې په مستقیم یا
غیر مستقیم ډول په افغانستان
کې د بهالرونکو سندونو د
لاندې راکړې ورکړې او

رسمي جریده

۱۷۱

افغانستان سهم بگيرد،
مرتکب عمل غيرقانونی می
گردد:

۱- خدمات خرید، فروش،
تبادل، اداره، حفاظت
ونگهداری و حمل و نقل
اسناد بهادار.

۲- تهیه خدمات جهت
تخریب اسناد بهادار یا سایر
اسناد مالی.

۳- تهیه خدمات برای
اداره و عملیات بازار
مالی.

۴- تهیه خدمات برای
سرمایه گذاری در صندوق
اسناد بهادار که از پول
عامه حصول شده
باشد.

۵- سایر خدماتی که توسط
شورای وزیران بحیث خدمات
اسناد بهادار شناخته شده
باشد.

خدمتونو په وړاندې کولو کې
گډون وکړي، د غیر قانونی
عمل مرتکب گرځي:

۱- د بها لرونکو سندونو د
پېرودنې، پلورنې، تبادلې،
ادارې، ساتنې او حمل او
نقل خدمتونه.

۲- د بهالرونکو سندونو یا
نورو مالي سندونو د تخریب
لپاره د خدمتونو برابرول.

۳- د مالي بازار د ادارې او
عملیاتو لپاره د خدمتونو
برابرول.

۴- د بهالرونکو سندونو په
صندوق کې د پانگې اچونې
لپاره د خدمتونو برابرول چې
د عامه پیسو څخه لاس ته
راغلي وي.

۵- نور هغه خدمتونه چې د
وزیرانو شوري لخوا د
بهالرونکو سندونو د خدمتونو
په توګه پېژندل شوي وي.

رسمي جریده

۱۷۲

(۲) شخصیکه بحیث
عرضه کننده خدمات
اسناد بهادار در د افغانستان
بانک ثبت می شود یا
مماابق حکم ماده
نود و سوم این قانون
از ثبت معاف می گردد،
از این حکم مستثنی
میشود.

معافیت از مقررات ثبت

ماده نود و سوم:

(۱) اشخاص آتی با نظر داشت
احکام ماده نود
و دوم این قانون
از مقررات ثبت معاف
میشوند:

۱- د افغانستان بانک .

۲- بانکها .

۳- سایر اشخاص بدلائل
طبیعت، اندازه و موقعیت
داد و ستد یا نوع مشتریان
شان .

(۲) هغه شخص چې د
بهارونکو سندونو د خدمتونو
د وړاندې کورونکي په توګه
په د افغانستان بانک کې
ثبتېږي ، یا د دې قانون د
درې نوي یمې مادې د حکم
مطابق له ثبتو لوڅخه
معافېږي ، له دې حکم څخه
مستثنی دی .

د ثبت له مقرراتو څخه معافیت

درې نوي یمه ماده :

(۱) لاندې اشخاص د دې
قانون د دوه نوي یمې مادې
د حکم د په نظر کې نیولو
سره د ثبت له مقرراتو څخه
مستثنی دي :

۱- د افغانستان بانک .

۲- بانکونه .

۳- د راکړې ورکړې د
طبیعت، اندازې او موقعیت یا
دهغو د مشتریانو د ډول په
دلیلونو نور اشخاص .

رسمي جریده

۱۷۳

(۲) اشخاص مندرج جزء
(۳) فقره (۱) این ماده در
صورتی از معافیت مستفید
می گردند که دافغانستان
بانک از تطبیق احکام
مندرج ماده نودونهم این
قانون اطمینان حاصل
نماید.

این معافیت میتواند مشروط
یا از نظر زمانی محدود یا
قسمی باشد.

(۳) خدمات اسناد بهادار که
توسط اشخاص مندرج جزء
(۳) فقره (۱) این ماده تهیه
میشود یا نمیشود، توسط
دافغانستان بانک فهرست می
گردد.

تنظیم، نظارت و معیارهای

احتیاطی

ماده نودوچهارم:

(۱) دافغانستان بانک با در
نظر داشت اهداف

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې
په (۳) جزء کې درج شوي
اشخاص په هغه صورت کې له
معافېدو څخه ګټه اخیستلی
شي چې د دافغانستان بانک د
دې قانون د نهه نوي یمې
مادې له تطبیقېدو څخه ډاډ
ترلاسه کړي .

د دغه معافېدل کېدلی شي
چې مشروط یا د وخت له
نظره محدود یا قسمي وي .

(۳) د بها لرونکو سندونو هغه
خدمتونه چې ددې مادې د
(۱) فقرې په (۳) جزء کې ددرج
شوو اشخاصو لخوا برابرېږي
یا نه برابرېږي، د دافغانستان
بانک لخوا فهرست کېږي .

تنظیم، نظارت او احتیاطي

معیارونه

څلور نوي یمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک د دې
قانون په نهه نوي یمه ماده

مندرج ماده نودونهم
این قانون مسؤل تنظیم و
نظارت عرضه کنندگان
خدمات اسناد بهادار
میباشد.

(۲) دافغانستان بانک میتواند
عرضه کنندگان خدمات اسناد
بهادار را نظارت نموده و
شرایط آتی را بالای آنها
وضع نماید:

۱- رعایت مقررات
احتیاطی که مطابق
آن خدمات اسناد بهادار
انجام می پذیرد، بشمول
مقرراتیکه برای تسهیل
نظارت دافغانستان بانک از
عرضه کنندگان خدمات
اسناد بهادار و مجریان آن
جهت حفظ و نگهداری از
دارائی های عامه که
درامانت این عرضه کنندگان
میباشد.

کې د درج شوو هدفونو د په
نظر کې نیولو سره د بها
لرونکو سندونو د خدمتونو د
وړاندې کوونکو د تنظیمولو
او نظارت مسؤل دی .

(۲) ددافغانستان بانک کولای
شي چې د بهالرونکو سندونو
د خدمتونو وړاندې کوونکي
نظارت کړي او لاندې شرایط
پر هغوی باندې وضع کړي :

۱- د احتیاطي مقرراتو
رعایتول چې د هغه مطابق د
بهالرونکو سندونو خدمتونه
تر سره کېږي ، د هغو
مقرراتو په ګډون چې د
بهالرونکو سندونو د خدمتونو
د وړاندې کوونکو او دهغو
له مجریانو څخه د د
افغانستان بانک د نظارت د
آسانولو لپاره د عامه شتمنیو
د ساتنې چې د دې وړاندې
کوونکو په امانت کې دي .

رسمي جریده

۱۷۵

۲- د دولت مربوطې ادارې ته د هغو معاملاتو د رپوټ وړاندې کول چې ارزښت یې د ټاکل شوي حد اقل مبلغ څخه تجاوز وکړي .

(۳) هغه مبالغ او بهالرونکي سندونه چې د بهالرونکو سندونو د خدمتونو د وړاندې کوونکو پوروالي (مقروضیت) خپلو مشتریانو ته تشکیلوي ، له هغو شتمنیو او بها لرونکو سندونو څخه چې د نورو مشتریانو په حسابونو کې کړېدت کېږي او په جلا ډول ساتل کېږي، د نورو مشتریانو په پورونو (بدیهیو) یا په خپله د بها لرونکو سندونو د خدمتونو د وړاندې کوونکو په بدیهیو کې د جوړو یا بهالرونکو سندونو په ورکړه کې ورڅخه اخیستل کېدای کته نه شي .

۲- ارائه راپور معاملاتى را که ارزش آن از حد اقل مبلغ تعیین شده تجاوز نماید، به اداره مربوطه دولت .

(۳) مبالغ و اسناد بهادار يکه مقروضيت عرضه کننده خدمات اسناد بهادار به مشتریان شان را تشکیل میدهد، از دارائى ها و اسناد بهادار که در حسابات ساير مشتریان کريدت مى شود و طور مجزا نگهدارى میگردد، از وجوه يا اسناد بهادار در تاديه بديهي هاى ساير مشتریان يا بديهي هاى خود آن عرضه کننده خدمات اسناد بهادار، استفاده به عمل آمده نمى تواند .

رسمي جریده

۱۷۶

بانکها از این حکم مستثنی
میشوند.

محدودیت در عرضه

عام و فروش اسناد

بهادار

ماده نود و پنجم:

(۱) هیچ شخص نمی تواند
به صورت مستقیم یا
غیر مستقیم در رابطه
به خریداری و فروش
اسناد بهادار یا در عرضه
خدمات آن که در دفتر
ثبت عام در دافغانستان
بانک ثبت نشده
باشد، فعالیت نماید.
حالات و شرایط
استثنایی طبق مقررات
مربوط تنظیم
می گردد.

(۲) دافغانستان بانک

میتواند شرایطی را
جهت حفظ و نگهداری

بانکونه له دی حکم خخه
مستثنی دی.

په عامه وړاندې کونه (عرضه)

او د بها لرونکو سندونو په

پلورنه کې محدودیت

پنځه نوي یمه ماده :

(۱) هېڅ شخص نه شي
کولای په مستقیم یا غیر
مستقیم ډول د هغو
بها لرونکو سندونو د پلورنې
یا پېرودنې یا دهغه د
خدمتونو د وړاندې کولو په
اړه فعالیت وکړي کوم
چې د د افغانستان بانک د
ثبت په عام دفتر کې
نه دي ثبت شوي. استثنایي
حالات او شرایط له
مربوطو مقرراتو سره سم
تنظیمېږي.

(۲) د دافغانستان بانک

کولای شي د دې مادې په
(۱) فقره کې درج د ثبت د

رسمي جریده

۱۷۷

ټټټ مندرج فقره (۱)
اين ماده بشمول شرايط
مربوط به ارايه معلومات
به عموم راجع به
اسناد بهادار وصادر
کنندگان آن وضع
نمايد.

(۳) د افغانستان بانک
میتواند ثبت سند بهادار را
بحیث سند بهادار منظور شده،
تحت شرایط آتی لغو
نماید :

۱- در صورتیکه صادر کننده
سند بهادار بحیث
شخصیت مستقل موجودیت
خود را از دست داده
یا از طرف محکمه از
پرداخت دیون عاجز و
ورشکسته اعلان شده
باشد.

۲- در صورتیکه ارزش
بازاری سند بهادار

ساتلو لپاره شرایط د هغو
شرایطو په ګډون چې د
بهارونکو سندونو او دهغه د
صادر وونکو په هکله ټولو
(عمومو) ته د معلوماتو د
وړاندې کولو په هکله وي ،
وضع کړي .

(۳) د دافغانستان بانک
کولای شي د بهارونکي سند
ټټټ د منظور شوي
بهارونکي سند په توګه تر
دې شرایطو لاندې لغو کړي :

۱- په هغه صورت کې چې د
بهارونکي سند صادرونکی ،
د مستقل شخصیت په توګه
خپل موجودیت له لاسه
ورکړي یا د محکمې له خوا
د دیونو له ورکړې څخه
عاجز یا ورشکسته اعلان
شوی وي .

۲- په هغه صورت کې چې د
بهارونکي سند بازاری

کمتراز بیست افغانی
باشد.

(۴) داد و ستد سند
بهاداریکه ثبت نشده باشد،
باطل پنداشته میشود.
در صورتیکه داد و ستد
تسویه شده باشد،
خریدار می تواند سند بهادار
را در بدل قیمت پرداخت
شده به فروشنده سند بدون
آنکه حق العمل، فیس
و یا مصارف دیگر آن را
دریافت کند، مسترد
نماید.

سیستم های انتقال اسناد

بهادار

ماده نودوششم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف
است سیستم های سالم
و مؤثر اسناد بهادار را
ایجاد، نگهداری و توسعه
دهد.

ارزبیت له شلو افغانی و څخه
کم وي .

(۴) د هغه بهالرونکي سند
راکړه ورکړه چې ثبت شوي
نه وي ، باطل گڼل کېږي . په
هغه صورت کې چې راکړه
ورکړه تسويه شوې وي ،
پېرودونکي کولای شي
بهالرونکي سند د ورکړل
شوي قیمت په بدل کې د
سند پلورونکي ته پرته له دې
چې، حق العمل ، فیس یا د
هغه نور لگښتونه تر لاسه
کړي ، مسترد کړي .

د بها لرونکو سندونو د لېږدولو

سیستمونه

شپږنوي يمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک مکلف
دی چې د بهالرونکو سندونو
سالم او اغېزمن سیستمونه
را منځ ته کړي ، وېي ساتي او
هغه ته پراختیا ورکړي .

رسمي جریده

۱۷۹

(۲) اشخاصیکه جواز فعالیت را از دافغانستان بانک دریافت نموده اند نمیتوانند، درانتقال اسناد بهادارتش ثبت نمایند.

(۳) دافغانستان بانک مسوول صدور جواز، تنظیم و نظارت از سیستم های انتقال اسناد بهادار و مجریان آن می باشد.

(۴) دافغانستان بانک میتواند شرایط آتی را بالای سیستم های انتقال اسناد بهادار و مجریان آن وضع نماید:

۱- رعایت مقررات احتیاطی بشمول مقرراتی که به منظور فراهم آوری تسهیلات در امر

(۲) هغه اشخاصو چې د فعالیت جواز نه لري د افغانستان بانک څخه تر لاسه کړی وي ، نه شي کولای د بها لرونکو سندونو په لېږدونه کې ثبت وکړي .

(۳) د دافغانستان بانک د بها لرونکو سندونو د لېږدونې او دهغه مجریانو د جواز د صادرولو ، تنظیمولو او نظارت مسؤل دی .

(۴) د دافغانستان بانک کولای شي چې لاندې شرایط د بهالرونکو سندونو د لېږدولو په سیستمونو او د هغه پر مجریانو باندی وضع کړي :

۱- د احتیاطی مقرراتو رعایتول چې د هغه مطابق د بها لرونکو سندونو خدمتونه تر سره کېږی . د هغو

- مقرراتو په ګډون چې د دافغانستان بانک د نظارت د آسانولو لپاره د بها لرونکو سندونو د خدمتونو د وړاندې کوونکو او د هغه د مجریانو اود عامه شتمنیو دساتنې لپاره چې ددې وړاندې کوونکو په امانت کې ایښودل شوي دي.
- ۲- د اشخاصو د بهالرونکو سندونو د لېږدولو د ټولو فرمایشاتو د تسوینې د قطعیت او وروستنې والی په هکله د دې قانون د اووه اویایمې مادې د حکم د تطبیقولو لپاره د زمینې برابرول (د اړخونو ترمنځ او د ټولو ثالثو اړخونو پر علیه) بانکونه لدې حکم څخه مستثنی دي.
- ۳- د بهالرونکو سندونو د لېږدونې په سیستم کې د ګډون لپاره د شرایطو لړل.
- نظارت د افغانستان بانک از سیستم های انتقال اسناد بهادار و مجریان آنها و حفظ و نگهداری دارائی های عامه که در امانت آنها قرار داده شده است.
- ۲- فراهم نمودن زمینه برای تطبیق حکم ماده هفتادوهفتم قانون بانکداری (میان طرف ها و علیه تمام طرف های ثالث) در مورد قطعیت و نهائی بودن تسویه تمام فرمایشات انتقال اسناد بهادار اشخاص . بانکها از این حکم مستثنی میباشند .
- ۳- داشتن شرایط جهت اشتراک در سیستم انتقال اسناد بهادار.

رسمي جریده

۱۸۱

(۵) شرایط و مقررات
مندرج فقره (۴) این ماده
از یک طبقه یا نوع سیستم
انتقال اسناد بهادار یا عاملین
اسناد بهادار با طبقه یا نوع
دیگر آن متفاوت بوده
میتواند .

(۶) دافغانستان بانک میتواند
جهت انجام بهتر وظایف
مندرج فقره (۱) این ماده
اجراء ذیل و سایر موارد
که ضروری پنداشته میشود،
انجام دهد:

۱- سازمان دهی، ارتقاء و
اجرای سیستم های
انتقال اسناد بهادار و
اشتراک در آن .

۲- حفظ و نگهداری
حسابات تسویه نی برای
مجریان سیستم های انتقال
اسناد بهادار و عرضه
کنندگان خدمات اسناد

(۵) ددې مادې په (۴) فقره کې
درج شوي شرایط او مقررات
د بهالرونکو سندونو د لېږدونې
د سیستم یا د بهالرونکو
سندونو د عاملینو یوه طبقه یا
ډول دهغه د بلې طبقې یا ډول
سره متفاوت کېدلی شي .

(۶) د دافغانستان بانک کولای
شي ددې مادې په (۱) فقره کې
د درج شوو دندو د ښه ترسره
کولو لپاره لاندې اجراءات او
نور موارد چې ضروري وگڼل
شي، ترسره کړي:

۱- د بهالرونکو سندونو د
لېږدونې د سیستم سازمانول،
لوړول او اجراء کول او په
هغه کې ګډون کول .

۲- په خپلو دفترونو کې د
بهالرونکو سندونو د لېږدوني
د سیستم د مجریانو او د
بهالرونکو سندونو د خدمتونو
د وړاندې کوونکو د تسویه نې

بهادار در دفاتر خود طبق شرایط و ضوابط مقررات مربوط موافقتنامه ایکه با دارندگان حساب به امضاء میرساند.

۳- ایجاد تسهیلات جهت اعطای اضافه برداشت به حسابداران در بدل رهن کافی مطابق مقررات مربوط.

(۷) دافغانستان بانک میتواند تسهیلات لازم را در رابطه به موارد آتی فراهم نماید :

۱- تأمین ارتباطات متقابل میان سیستم های تسویه اسناد بهادار دافغانستان بانک با سایر سیستم های انتقال اسناد بهادار.

۲- ایجاد و انکشاف روش های جدید

حسابونو ساتل دهغه موافقتنامه د مقرراتو د شرایطو او ضوابطو مطابق چي د حساب لرونکو سره لاسلیک کېږي .

۳- د مربوطو مقرراتو مطابق د کافی رهن په بدل کې حساب لرونکو ته د اضافه برداشت د ورکولو لپاره د آسانتیا وړ برابرول .

(۷) د دافغانستان بانک کولی شي د لاندې مواردو په هکله لازمي اسانتیاوې برابرې کړي :

۱- د دافغانستان بانک د بهالرونکیو سندونو د تسوېي د سیستمونو او د بهالرونکو سندونو د لېږدونې د نورو سیستمونو سره د متقابلو اړیکو تأمینول .

۲- په داخلي پیسو او اسعارو باندې د بها لرونکو سندونو

رسمي جریده

۱۸۳

وتکنالوژی پیمایش شرفته
برای انتقال اسناد
بهادار به پول داخلی و
اسعار.

۳- طرح و تطبیق منظم پلان
های دوامدار
برای رشد تدریجی سیستم
انتقال اسناد بهادار
در کشور.

(۸) دافغانستان بانک
میتواند در مورد
حفظ و نگهداری،
دفترداری و انتقال اسناد
بهادار قرضه صادره
توسط دولت یا دافغانستان
بانک و تسویه معاملات
اسناد بهادار قرضه
طرز العمل لایم
آن و همچنین تنظیم
امور مربوط به
دلالت مقررات وضع
نماید.

د لېږدونې لپاره د نوو
تګلارو او پرمخ تللې
تکنالوژۍ رامنځته کول او
هغه ته پراختیا ورکول.

۳- په هېواد کې د بهادر
لرونکو سندونو د لېږدونې د
سیستم د تدریجی ودې لپاره
د دوام د اړه منظمو پلانونو
طرح کول او تطبیقول.

(۸) د دافغانستان بانک
کولای شي چې د دولت
یا د دافغانستان بانک
له خوا د بهادر لرونکو سندونو
د صادره پور د لېږدونې
او دفتر داری د ساتنې
او د بهادر لرونکو سندونو
د پور د تسوینې د معاملاتو
او د هغه د لایم د طرز العمل
او همدا راز د دلالتونو د
مربوطو چارو د تنظیمولو
لپاره مقررات وضع
کړي.

د هر مې برنامو منع

اووه نوي یمه ماده :

هېڅ شخص نه شي کولای په مستقیم یا غیر مستقیم ډول د برنامې په رامنځته کولو آفر ورکولو ، یا آفر اخیستلو ، اعلانولو، تطبیقولو، تمویلولو ، اداره کولو، نظارت او رهبري کولو کې چې د هغو د ګډونکوونکو ګټه عمدتاً په برنامې کې دهغو ګډونکوونکو د شمېر په زیاتوالي او د برخه اخیستو په ونډه پورې تړلې وي ، ګډون وکړي .

متفرقه

اته نوي یمه ماده :

(۱) ددې قانون په څلورنوي- یمه او اته نوي یمه ماده کې درج شوي د جواز د غوښتنلیک ، ورکولو او ردولو شرایط او دهغه د ثبتولو یا لغوه کولو ډول د مربوطو

منع برنامه های هر می

ماده نودوهفتم:

هیچ شخص نمی تواند به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در ایجاد، آفردهی یا آفر گیری، اعلان، تطبیق، تمویل، اداره، نظارت و رهبری برنامه که مفاد اشتراک کنندگان آن عمدتاً وابسته به ازدیاد تعداد مشترکین در برنامه و حجم سهم گیری آنها باشد، سهم بگیرد.

متفرقه

ماده نودوهشتم:

(۱) شرایط درخواست ، اعطاء و رد جواز مندرج مواد نود و چهارم و نود و ششم این قانون و طرز ثبت یا لغو آن مطابق

رسمي جریده

۱۸۵

- مقرراتو مطابق مشخص کيږي.
- (۲) جوازونه او ثبت د لاندې مراحلو لرونکي وي :
- ۱- د د افغانستان بانک د عامه ثبت په دفتر کې د معلوماتو درجول .
- ۲- د د افغانستان بانک لخوا جواز يا د ثبت د تصديق ليک صادرول .
- ۳- د دې فقرې د (۱ او ۲) اجزاو په درج شوو مراحلو کې سيستم او د خدمت ډول او هغه اشخاص چې هغوی ته جواز او تصديق ليک صادريږي ، هم په نښه کېږي .
- (۳) د بهالرونکو خدمتونو وړاندې کوونکي او د بهالرونکو سندونو د لېږدونې د سيستم مجريان د مربوطو قوانينو او مقرراتو د حکمونو له په پام کې نيولو برسېره د
- مقررات مربوط مشخص مي گړدد.
- (۲) جوازاو ثبت شامل مراحل آتی ميباشند:
- ۱- درج معلومات در دفتر ثبت عامه د افغانستان بانک .
- ۲- صدور جواز يا تصديق نامه ثبت از طرف د افغانستان بانک.
- ۳- در مراحل مندرج اجزای (۱ و ۲) ايښ فقره سيستم و نوع خدمت و اشخاصيکه به آنها جواز و تصديق نامه صادر ميگردد، نیز شناسایی ميگردند.
- (۳) عرضه کنندگان خدمات اسناد بهادار و مجريان سيستم انتقال اسناد بهادار علاوه بر رعايت احکام قوانين و مقررات مربوط ، مکلف به

انجام امور آتی نیز
میباشند:

۱- جمع آوری و نگهداری
معلومات راجع به مشتریان
مطابق مقررات مربوط.

۲- ارائه معلومات
مطلوبه راجع به مشتریان،
اداره، دادوستد و وضعیت
مالی مطابق مقررات
مربوط.

(۴) د افغانستان بانک می‌تواند
جواز و ثبت عرضه
کننده خدمات اسناد بهادار
یا مجری سیستم انتقال
اسناد بهادار را که احکام
این قانون و مقررات
مربوط را نقض نماید
یا عاجز از پرداخت دیون
خود باشد و یا مرتکب
جرم گردیده یا مدارکی
مبنی بر تقویة اشتباهات در
رابطه به انجام فعالیت های

لاندي چارو په تر سره کولو
هم مکلف دي:

۱- د مربوطو مقرراتو
مطابق د مشتریانو په هکله
دمعلوماتو راټولول او ساتل.

۲- د مربوطو مقرراتو مطابق
دمشتریانو، ادارې، راکړې
ورکړې او مالي وضعیت په
هکله د مطلوبه معلوماتو
وراندې کول.

(۴) د افغانستان بانک کولای
شي د بهالرونکو سندنو د
خدمتونو دوراندې کوونکو یا
د بها لرونکي سند د لېږدونې
د سیستم د مجري جواز او
ثبت چې د دې قانون یا
مربوطو مقرراتو حکمونه
نقض کړي یا د خپلو دیونو له
ورکولو څخه عاجز وي یا د
جرم مرتکب شوی وي او یا د
جرمي فعالیتونو د ترسره
کولو په اړه د اشتباهاتو پر

رسمي جريده

۱۸۷

جرمی موجود باشد،
لغو نماید.

(۵) شخصیکه به صورت
مستقیم یا غیر مستقیم
در رابطه به خدمت اسناد
بهادار یا سیستم انتقال
اسناد بهادار که ممنوع
شده یا در تناقض با
یکی از اهداف مندرج
ماده نودونهم این
قانون فعالیت نماید یا
جوه و اسناد بهادار
حاصل شده از مشتریان
را به نفع یا برای حساب
آنها استعمال یا اجازه
استعمال آنرا به طرف
ثالث بدهد و یا اعمال
فریب کارانه را انجام دهد،
مرتکب جرم شناخته
شده، به حبس یکه از دو سال
تجاوز نماید یا جریمه
نقدی که از بیست و پنجهزار

تقوئی باندې ئې مدارکو
موجود وي، لغوه کړي.

(۵) هغه شخص چې په
مستقیمه یا غیر مستقیمه توګه
د بهالرونکو سندونو د خدمت
یاد بهالرونکو سندونو د لېږدوني
د خدمت په هکله چې منع
شوي دي یا د دې قانون په
ننه نوي یمه ماده کې درج یو
له هدفونو سره په تناقض کې
فعالیت وکړي یا له مشتریانو
څخه لاس ته راغلي جوه او
بهالرونکي سندونه دهغوي په
ګټه یا د هغوی په حساب
استعمال یا دهغه د استعمال
اجازه ثالثو اړخونو ته ورکړي
یا غولونکي عملونه ترسره
کړي، د جرم مرتکب ګڼل
کېږي او په هغه حبس چې له
دوه کلونو څخه تجاوزو نه
کړي یا په نقدی جریمه چې
له پنځه ویشتوزرو افغانیو څخه

افغانی بیشتړ نباشد
و یا هردو محکوم به جزاء
میگردد.

اشیائی که در ارتکاب جرم از
آنها استفاده به عمل آمده (به
شمول پول نقد) مصادره
می گردد.

وظایف

ماده نودونهم:

د افغانستان بانک مکلف
است اهداف آتی را که به
منظور پیشبرد وظایف مندرج
این فصل به آن محول شده،
برآورده سازد:

۱- جلب و گسترش
اعتماد و آشنائی مردم
با خدمات اسناد
بهادار، سیستم انتقال
اسناد بهادار و بازار
مالی.

۲- حفظ و نگهداری دارائی
ها و سرمایه گذاری های

زیاته نه وي او یا په
دواړو جزاء گانوباندې
محکومېږي.

هغه اشیاء چې د جرم په
ارتکاب کې ورڅخه ګټه
اخیستل شوې وي (دنقدو
پیسو په ګډون) مصادره کېږي.

دندې

نهه نوي یمه ماده:

د افغانستان بانک مکلف
دی لاندې هدفونه چې په دی
فعل کې د درج شوو دندو د
پرمخ بیولو په منظور هغه ته
ورسپارل شوي دي، پلي کړي:
۱- د بهالرونکو سندونو له
خدمتونو، د بهالرونکو
سندونو د لېږدونې د سیستم
او مالي بازار ته د خلکو د
باور او پیژندګلوۍ راجلبول
او هغه ته پراختیا ورکول.

۲- په بهاء لرونکو سندونو
کې د پانګه اچوونکو د

رسمي جریده

۱۸۹

سرمایه گذاران در اسناد
بهادار.

۳- ممانعت اشخاص
از انجام خدمات اسناد
بهادار جهت برآوردن
هدف جرمی ایکه فریبکاری،
خیانت و سوءاستفاده
از اطلاعات مربوط
به معامله اسناد
بهادار یا عواید حاصله
از آنرا در برداشته
باشد.

فصل یازدهم

حسابها، صورت حساب
مالی، بررسیها و گزارشها

سال مالی

ماده صدم:

سال مالی دافغانستان
بانک سال هجری شمسی
بوده که از روز اول
ماه حمل آغاز و در روز

شتمینو او پانگوالی
ساتل.

۳- د بهاء لرونکو سندونو د
خدمتونوله تر سره کولو څخه
چې د جرمي هدف دپلي کولو
لپاره، غولونه (فریبکاری)
خیانت او د بها لرونکو سندونو
یاله هغو څخه د لاس ته
راغلو عوایدوپه معاملې پورې
مربوط له اطلاعاتو څخه ناوړه
گټه اخیستنه برخه پکې
ولري، د اشخاصو منع کول.

یوولسم فصل

حسابونه، مالي صورت
حساب، پلټنې او رپوټونه

مالي کال

سلمه ماده:

د دافغانستان بانک مالي کال،
هجري شمسي کال دی چې د
وري له لومړۍ ورځې څخه
پیل او د هماغه کال د کب د

مياشتې له وروستني ورځې سره پای ته رسېږي.

د حسابدارۍ تگلاره

يو سلو يوه يومه ماده :

د دافغانستان بانک مکلف دی چې خپل حسابونه او ریکاردونه د حسابدارۍ د بین المللي معیارونو سره په مطابقت کې چې د هغه فعالیت او مالي شرایط په دقیق ډول منعکس کړي، وساتي.

مالي صورت حساب :

يو سلودوه يمه ماده :

د دافغانستان بانک مکلف دی د بیلانس شیت، د گټې او تاوان د حساب د صورت او نورو حسابونو د صورت په ګډون د خپل هر مالي کال د حساب صورتونه برابر او ترتیب کړي.

آخر ماه حوت همان سال پایان می یابد.

روش حسابداري

ماده یکصدویکم:

دافغانستان بانک مکلف است حسابات و ریکاردهای خود را در مطابقت با معیارهای بین المللی حسابداري که فعالیت ها و شرایط مالی آنها به صورت دقیق منعکس سازد، حفظ و نگهداری نماید.

صورت حساب مالی

ماده یکصدودوم:

دافغانستان بانک مکلف است صورت حساب مالی هر سال مالی خود را که شامل بیلانس شیت، صورت حساب نفع و ضرر و سایر صورت حسابهای مربوطه است، تهیه و ترتیب نماید.

رسمي جریده

۱۹۱

د حسابونو پلټل

یو سلو درې یمه ماده :

د دافغانستان بانک حسابونه او ریکاردونه د بین المللي معیارونو مطابق له بانک څخه بهر د مستقلو پلټونکو لخوا چې د وزیرانو شوری لخوا ټاکل کېږي، پلټل کېږي.

د حسابونو د صورت او

راپورونو طبع کول او خپرول

یو سلو څلورمه ماده:

(۱) د دافغانستان بانک مکلف دی د هر مالي کال په پای کې د دریو میاشتو په ترڅ کې لاندې مراتب ملي شوری ته وړاندې کړي :

۱- د هغو مالي حسابونو د صورت نقل (کاپي) چې د پلټونکو لخوا تصدیق شوي وي.

بررسی حسابات

ماده یکصدوسوم:

حسابها و ریکاردهای دافغانستان بانک مطابق معیارهای بین المللی، توسط بررس های مستقل خارج از بانک که از طرف شورای وزیران تعیین میشوند، بررسی می گردد.

طبع وانتشار صورت حسابها و

راپورها

ماده یکصدوچهارم:

(۱) دافغانستان بانک مکلف است در اخير هر سال مالی طی مدت سه ماه مراتب آتی را به شورای ملی ارایه نماید:

۱- کاپی صورت حساب های مالی که توسط بررس ها تصدیق شده باشد.

رسمي جریده

۱۹۲

۲- کاپی راپور فعالیت ها و
سایر امور مربوطه سال
مالی.	۲- د مربوط مالی کال د
فعالیتونو او د نورو چارو د
فعالیت رپوت.
۳- گزارش در مورد وضع
اقتصادی.	۳- د اقتصادي وضعي په
هکله رپوت.
(۲) دافغانستان بانک
مکلف است در اخیر
هر ماه طی مدت پانزده
روز، پروفورمه صورت
حساب های مالی خود
را که حاوی تغییرات
خالص در ذخایر اسعاری
دافغانستان بانک در
طول همان ماه میباشد،
به وزیر مالیه ارایه
نماید.	(۲) د دافغانستان بانک
مکلف دی د هرې میاشتي په
وروستی کې د هرو پنځلسو
ورځو په ترڅ کې، د خپل
حساب د صورت پروفورمه
چې په هغې کې د دافغانستان
بانک په اسعاري زېرمو کې
نگه (خالص) بدلونونه د
هماغې میاشتي په اوږدو کې
راغلي وي، د مالې وزیر ته
وړاندې کړي.
(۳) دافغانستان بانک
بعد از ارایه پروفورمه
صورت حساب های
مالی و راپور مندرج
فقره های (۱ و ۲) این ماده
و سایر گزارش ها	(۳) د دافغانستان بانک
پروفورمې له وړاندې
کولوو روسته ددې
مادې په (۱ او ۲) فقره
کې درج شوي د مالي
حسابونو صورت

رسمي جریده

۱۹۳

و مطالعات در باره مسائل مالی و اقتصادی را حسب لزوم دید نشر مینماید.

گزارش سیاست پولی

ماده یکصد و پنجم:

(۱) هرگاه ذخیره خالص حسابات ذخیره‌ای د افغانستان بانک در ظرف هفت روز بیشتر از بیست فیصد سقوط کند، د افغانستان بانک مکلف است مراتب را تحریری به رئیس جمهور و وزیر مالیه گزارش دهد.

(۲) د افغانستان بانک مکلف است بعد از هر شش ماه پلان اجراءات آینده خود که مراتب آنی را در بر داشته باشد، به شورای ملی ارائه نماید:

اورپوت اود مالی او اقتصادی مسائیلو په هکله نور رپوتونه او کتنې (مطالعات) د لزوم سره سم خپروي.

د پولی سیاست رپوت

یوسلو پنځمه ماده:

(۱) په هغه صورت کې چې د د افغانستان بانک د زېرمه اېزو حسابونو نګه زېرمه د اووه ورځو په ترڅ کې په سلو کې شل راپرېوزي، د د افغانستان بانک مکلف دی د مراتبو رپوت په لیکلې توګه جمهور رئیس او د مالیې وزیر ته ورکړي.

(۲) د افغانستان بانک مکلف دی چې له هرو شپږو میاشتو وروسته د راتلونکو اجراءاتو پلان چې لاندې مراتب پکې وي، ملي شورا ته وړاندې کړي:

- ۱- د پولې سياست د نيولود
تشرېح کولو او توضېح
کولو د ليلونه چې
د دافغانستان بانک هغه د
راتلونکو شپږو مياشتو په
اوږدو کې تطبيقوي.
- ۲- د هغه اصولو تشرېح
کول چې د دافغانستان
بانک ئې د پولې سياست د
نيولو او اجراء کولو
لپاره د دوه راتلونکي کلونو
يا اوږدې مودې لپاره
تطبيقوي.
- ۳- د دافغانستان بانک
له خوا د پولې سياست
په نيولو او اجراء
کولو باندې نوې
کتنه او دهغه ارزول په هغه
موده کې چې د پولې سياست
د وروستنيو شپږو مياشتو شرح
په کې وي.
- ۱- تشرېح و توضېح
دلایل اتخاذ سياست
پولی که دافغانستان
بانک آنرا در طول
شش ماه آینده تطبيق
مينمايد.
- ۲- تشرېح اصولی که
دافغانستان بانک
برای اتخاذ و اجرای
سياست پولی خود
در دو سال آینده یا مدت
طولانی تری، تطبيق می
نمايد.
- ۳- تجديد نظر و ارزیابی
از اتخاذ و اجرای
سياست پولی توسط
دافغانستان بانک در مدت
زمانی که شرح آخرین
شش ماه گذشته
سياست پولی را در
بردارد.

رسمي جریده

۱۹۵

دولسم فصل

د مالي شخړو د حل کمیسیون

کمیسیون

يو سلو شپږمه ماده :

ددې قانون په درج شوو حکمونو کې د مالي شخړو د حل په منظور ، يو کمیسیون په د افغانستان بانک کې جوړېمي چې د شخړو وړ مالي قضیې د قضائي څېړنې د صلاحې سره د مخه په حل او فصل کوي.

د کمیسیون واکنه

يو سلو اووه مه ماده :

(۱) کمیسیون کولی شي د افغانستان بانک په لاندې پرېکړو او حکمونو باندې نوې کتنه وکړي :

۱- هغه تصمیم چې د غوښتنلیک ورکوونکي د

فصل دوازدېم

کمیسیون حل منازعات مالي

کمیسیون

ماده یک صد و ششم:

به منظور حل منازعات مالی مندرج این قانون کمیسیونی در دافغانستان بانک تأسیس میشود که قضایای مالی مورد منازعه را قبل از رسیدگی قضائی بصورت مصالحه‌ای حل و فصل مینماید.

صلاحیت های کمیسیون

ماده یکصد و هفتم:

(۱) کمیسیون میتواند تصامیم و احکام آتی د افغانستان بانک را مورد تجدید نظر قرار دهد:

۱- تصمیمیکه در مورد درخواست جواز بانکی،

۱- اجازه نامه بانکی یا ثبت درخواست دهنده اتخاذ می نماید.	بانکي جواز د غوښتنلیک، د بانکي اجازه لیک یا ثبت د ردولو په هکله نیسي.
۲- تصمیمیکه در مورد وضع قیود یا محدودیت ها بر جواز بانکی یا اجازه نامه بانکی یا ثبت وضع میگردد.	۲- هغه تصمیم چې پر بانکي جواز یا بانکي اجازه لیک ثبت باندې د قیدونو یا محدودیتونو په هکله وضع کېږي.
۳- تصمیمیکه در مورد الغای ثبت جواز بانکی یا اجازه نامه بانکی اتخاذ میشود.	۳- هغه تصمیم چې د بانکي جواز یا بانکي اجازه لیک د لغوه کولو په هکله نیول کېږي.
۴- تصمیمیکه در مورد جبران ضرر یا مجازات مالی صادر میگردد.	۴- هغه تصمیم چې د زیان د جبران یا مالي مجازاتو په هکله صادرېږي.
۵- احکام صادر شده علیه شخصیکه بدون داشتن جواز یا اجازه نامه بانکی یا ثبت آن در د افغانستان بانک به فعالیتی پردازد که مطابق احکام قانون به اخذ جواز یا	۵- صادر شوي حکمونه د هغه شخص پر علیه چې په د افغانستان بانک کې د جواز یا بانکي اجازه لیک یا ثبت له لرلو پرته، په داسې فعالیت لاس پورې کړي چې د قانون مطابق د جواز یا اجازه لیک

رسمي جریده

۱۹۷

اجازه نامه یا ثبت مکلف
باشد.

۶- تصمیمیکه در مورد تقرر
یا تمديد دوره کار متولی
اتخاذ میشود.

۷- سایر موارد يکـه مطابق
احکام قانون به کمیسیون
محول میگردد.

(۲) کمیسیون میتواند
درخواست های را که
جهت افتتاح یا ورشکستگی
علیه بانک تقدیم میشود،
بررسی و از آن نظارت
نماید.

(۳) کمیسیون میتواند
منازعات مالی بین
ادارات مالی را بررسی
و رفع نماید مشروط بر
اینکه نظر به موافقت
قبلی رفع منازعات
صریحاً به آن محول گردیده
باشد.

به اخیستلو یا ثبتولومکلف
وي.

۶- هغه تصمیم چې د متولي
د تقرر يا دهغه د کار د
تمديد په هکله نیول کېږي.

۷- نور هغه موارد چې د
قانون مطابق کمیسیون ته
سپارل کېږي.

(۲) کمیسیون کولای شي
هغه غوښتنلیکونه چې
د بانک د پرانیستلو یا
ورشکستگی پر علیه وړاندې
کېږي، و څېړي او له هغه
څخه نظارت وکړي.

(۳) کمیسیون کولای شي د
مالي ادارو تر منځ شخړې
وڅېړي او هغه لري کړي،
پدې شرط چې د مخکنۍ
موافقې له مخې د شخړې رفع
کول په صریح ډول هغه ته
سپارل شوي وي.

د کمیسیون جوړښت

یوسلو اتمه ماده :

(۱) د مالي شخړو د حل

کمیسیون جوړ دی له :

۱- درې تنه حقوق پوهان د

د افغانستان بانک د رئیس

په وړاندیز او د جمهور رئیس په

منظوری.

۲- د مالي چارو درې تنه مسلکي،

مجرب او سابقه لرونکي حسابداران

د مالي د وزیر په وړاندیز او د

دولت د رئیس په منظوری.

۳- اداري مامورین او کارکوونکي

د اړتیا په اندازه.

۴- د کمیسیون رئیس د حقوق

پوهانو له منځه د افغانستان بانک

د رئیس په وړاندیز او د دولت د

رئیس په منظوری ټاکل کېږي.

(۲) د کمیسیون مسلکي غړي د

لاندې شرایطو لرونکي وي :

۱- د افغانستان د تابعیت لرونکي

دي.

ترکیب کمیسیون:

ماده یکصد و هشتم:

(۱) کمیسیون حل منازعات مالی

متشکل است از :

۱- سه نفر حقوقدان به

پیشنهاد رئیس د افغانستان

بانک و منظوری رئیس

دولت.

۲- سه نفر حسابدار مسلکي،

مجرب و سابقه دار امور مالی به

پیشنهاد وزیر مالیه و منظوری رئیس

دولت.

۳- مامورین اداری و کارمندان

حسب ضرورت.

۴- رئیس کمیسیون از بین اعضای

حقوقدانان به پیشنهاد رئیس د

افغانستان بانک و منظوری رئیس

دولت تعیین میگردد.

(۲) اعضای مسلکي کمیسیون

واجد شرایط ذیل می باشند :

۱- تابعیت افغانستان را دارا

باشند.

رسمي جریده

۱۹۹

۲- دارای شهرت نیک بوده ، به جرم خیانت در امانت محکوم نگردیده باشند.

۳- به حرمان از حقوق سیاسی و مدنی محکوم نگردیده باشد .

۴- در جریان وظیفه به وظایف رسمی دیگر مشغول نباشند.

۵- در هیچ یک از بانک ها عضویت شواری عالی و هیئت عامل را نداشته یا به حیث ناظر و یا کارمند د افغانستان بانک ایفای وظیفه نه نمایند.

۶- سن آنها هنگام تقرر از (۳۵) سال کمتر نباشد.

(۳) اعضای مسلکی کمیسیون بعد از تقرر، از عهده خویش سبکدوش شده نميوانند، مگر اینکه یکی از شرایط مندرج فقره (۲) این ماده را از دست داده یا بالاتر ارتکاب جرم خیانت از طرف محکمه با

۲- د نیک شهرت لرونکې وي او په امانت کې د خیانت په جرم نه وي محکوم شوي.

۳- د سياسي او مدني حقوقو په حرمان نه وي محکوم شوي .

۴- د دندې په بهیر کې په نورو رسمي دندو نه وي گمارل شوي .

۵- د هېڅ یو بانک د عالي شوري او عامل هیئت غړیتوب و نه لري یا د دافغانستان بانک د ناظر یا کارکوونکي په توگه دنده تر سره نه کړي.

۶- د تقرر په وخت کې یې سن له (۳۵) کلونو څخه کم نه وي.

(۳) د کمیسیون مسلکي غړي د تقرر وروسته له خپلو عهدو څخه گوښه کیدلی نه شي مگر دا چې ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوي کوم شرط ئي له لاسه ورکړی وي یا د خیانت د جرم د ارتکاب له امله د واکمني محکمې له خوا د

ماموریت څخه په انفصال یا حرمان یا طرد محکوم شي.

(۴) مسلکي غړی د (۷۰) کلنۍ سن په بشپړولو سره متقاعد کېږي او مخکې له هغې کولای شي په لیکلي غوښتنلیک سره د شخصي معاذیرو له امله له دندې څخه استعفي وکړي.

د مسلکي غړو د معاش انداز، د تقاعد حقوق او نور امتیازونه د دافغانستان بانک په وړاندیز او د وزیرانو شورا په تصویب ټاکل کېږي.

د شتمنۍ ثبتول او د شخړې په حل و فصل کې ګډون نه کول یوسلو نهمه ماده :

(۱) مسلکي غړی مکلف دی د تقرر په وخت کې خپله شتمني د شتمنیو د ثبت په فورمه کې درج کړي.

(۲) د شتمنیو د ثبت فورمه د هرکال په پای کې د هغه هیئت لخوا چې د د افغانستان بانک، د مالیې د وزیر

صلاحیت به انفصال یا حرمان یا طرد از ماموریت محکوم گردند. (۴) عضو مسلکی بااکمال سن (۷۰) سالگی متقاعد میگردد و قبل از آن میتواند با درخواست کتبی نظر به معاذیر شخصی از وظیفه استعفی بدهد.

اندازه معاش ، حقوق تقاعد و سایر امتیازات مالی اعضای مسلکی به پیشنهاد افغانستان بانک و تصویب شورای وزیران تعیین میگردد.

ثبت دارائی وعدم اشتراک در حل و فصل منازعه ماده یکصد و نهم:

(۱) عضو مسلکی مکلف است هنگام تقرر، دارائی خود را درج فورمه ثبت دارائی نماید.

(۲) فورمه ثبت دارائی در اخیر هر سال توسط هیئت که از طرف د افغانستان بانک، وزیر مالیه

رسمي جریده

۲۰۱

و شورای وزیران تعیین میگردد، بررسی میشود. نماینده شورای وزیران رئیس هیئت بررسی میباشد.

(۳) هرگاه عضو مسلکی در قضیه ای که غرض حل و فصل به کمیسیون راجع گردیده است، اشتراک منافع داشته باشد، از شرکت در هیئت بررسی قضیه کتباً معذرت خواسته و از رسیدگی در زمینه اجتناب می ورزد، در چنین حالت، قضیه توسط سایر اعضاء حل و فصل میشود، در غیر آن فیصله کمیسیون باطل پنداشته میشود.

(۴) هیچ یک از اعضای مسلکی یا کارمندان اداری کمیسیون نمیتواند تحفه یا قرضه ایرا از جانب یکی از طرفین منازعه به نام خود یا شخصیکه با او رابطه خویشاوندی تا درجه چهارم یا شرکت مالی دارند، بپذیرند.

او د وزیرانو د شوري لخوا ټاکل کېږي، خپل کېږي. د وزیرانو د شوري استازی د خبرنې د هیئت رئیس دی.

(۳) که چېرې مسلکي غړی په هغې قضی کې چې د حل او فصل لپاره کمیسیون ته راجع شوې ده، ګډې ګټې و لري، دقضیې د خبرنې په هیئت کې له ګډون څخه لیکلی معذرت غواړي او په دې هکله له خبرنې څخه ډډه کوي، پدې حالت کې قضیه د نورو غړو له خوا حل او فصل کېږي، پرته له هغې د کمیسیون فیصله باطله ګڼل کېږي.

(۴) د کمیسیون هېڅ یو مسلکي یا اداري غړی نه شي کولای تحفه یا پور د شخړې د یوه اړخ لخوا په خپل نوم یا د هغه شخص په نوم چې له هغه سره د خېښې اړیکې یا ورسره مالي شراکت لري، ومني.

رسمي جریده

۲۰۲

د کمیسیون د مسلکي غړو

مکلفیتونه

یو سلو لسمه ماده :

د کمیسیون مسلکي غړي د لاندې مراتبو په رعیتولو مکلف دي :

۱- د دندې د اسرارو یا هغو اطلاعاتو په هکله د معلوماتو نه افشاء کول چې د هغو د اجرا کولو له امله د نورو اشخاصو په هکله لاس ته راغلي وي، مگر د قانون د حکم یا دواکمنې محکمې په امر د ضرورت له مخې.

۲- د لاس ته راغلو معلوماتو او د اطلاعاتو څخه د ځان یا نورو اشخاصو په ګټه استفاده نه کول یا نورو ته د ګټې اخیستنې د اجازې ورکول یا له هغو څخه د ګټې اخیستنې د زمينې برابرول.

د کمیسیون طرز العمل او لایحه

یو سلو یوولسمه ماده :

کمیسیون مکلف دی د تشکیل له نېټې څخه یوه میاشت

مکلفیت های اعضا، مسلکي

کمیسیون

ماده یکصد و دهم :

اعضای مسلکي کمیسیون به رعایت مراتب آتی مکلف میباشند :

۱- عدم افشای معلومات راجع به اسرار و وظیفه یا اطلاعاتیکه ناشی از اجراء آن راجع به سایر اشخاص بدست آورده اند، مگر به حکم قانون یا امر محکمه ذیصلاح حسب ضرورت.

۲- عدم استفاده از معلومات و اطلاعات بدست آمده به نفع خویش یا سایر اشخاص یا اعطای اجازه استفاده به دیگران یا فراهم ساختن زمینه استفاده از آن.

طرز العمل و لایحه کمیسیون

ماده یکصد و یازدهم :

کمیسیون مکلف است در مدت یکماه بعد از تشکیل ،

رسمي جریده

۲۰۳

طرز العمل و لایحه وظایف
خویش را تدوین و غرض
تصویب به شورای عالی
د افغانستان بانک ارایه
نماید.

احضار اشخاص به

کمیسیون

ماده یکصد و دوازدهم:

کمیسیون میتواند اشخاص را در
رابطه به قضیه ای که غرض حل و
فصل به آن راجع گردیده، احضار و
ایشانرا به ارایه اسناد و مدارک
مورد ضرورت مکلف گردانند.
متخلف مورد مجازات قرار
میگیرد.

فیصله کمیسیون

ماده یکصد و سیزدهم:

(۱) کمیسیون حین اتخاذ تصمیم
مراتب آتی را در نظر
می گیرد:

وروسته حل طرز العمل او
د ندو لایحه تدوین او
د تصویب لپاره یی د افغانستان
بانک عالی شوري ته وړاندې
کړي.

کمیسیون ته د اشخاصو

احضارول

یو سلو دوولسمه ماده:

کمیسیون کولای شي اشخاص د
یوې قضیې په هکله چې د حل او
فصل لپاره ورته راجع شوې وي،
احضار او هغوی د اړتیا وړ سندونو
او مدرکونو په وړاندې کولو مکلف
کړي. سرغړونکی مجازات
کېږي.

د کمیسیون پرېکړه

یو سلو دیارلسمه ماده:

(۱) د کمیسیون د تصمیم نیولو په
وخت کې لاندې مراتب په نظر کې
نیسي.

رسمي جریده

۲۰۴

- ۱- کمېسيون تصميم په غړو د اکثریت رایو نیول کېږي.
- ۲- تصميم په دلایلو او مدرکونو مستند او د قانون د حکمونو مطابق صادرېږي.
- ۳- تصميم کېدون کونکي غړي لاسلیک کوي او ثبتېږي.
- ۴- د نیول شوي تصميم یو نقل له صادرېدو وروسته رسماً د قضیې اړخونو ته لېږل کېږي.
- (۲) اړخونه (طرفین) کولای شي چې له رسمي خبرتیا وروسته د پنځلسو ورځو په ترڅ کې د کمېسيون پر پرېکړې اعتراض وکړي او دشخړې د حل او فصل لپاره قضائي مراجعو ته ورشي.
- (۳) په هغه صورت کې چې د کمېسيون پرېکړه د اړخونو د یوه د اعتراض وړ ونه ګرځي د قضائي قرارونو په څېر تطبیقېږي.
- ۱- تصميم کمېسيون به اکثریت آرای اعضاء اتخاذ میشود.
- ۲- تصميم، مستند به، دلایل و مدارک و مطابق احکام قانون صادر میگردد.
- ۳- تصميم را اعضای شرکت کننده امضاء نموده و ثبت میگردد.
- ۴- یک نقل از تصميم اتخاذ شده بعد از صدور رسماً به طرفین قضیه ارسال میگردد.
- (۲) طرفین میتوانند در خلال پانزده روز از تاریخ اطلاع رسمی، بر فیصله صادره کمېسيون اعتراض و غرض حل و فصل منازعه به مراجع قضائي مراجعه نمایند.
- (۳) در صورتیکه تصميم کمېسيون مورد اعتراض یکی از طرفین قرار نگیرد، مانند قرارهای قضائي تطبیق میگردد.

رسمي جریده

۲۰۵

پر پرېکړو او حکمونو باندې

اعتراض

يو سلو خوارلسمه ماده :

(۱) د اعتراض په څېړنه کې لاندې مراتب شامل دي :

۱- د دافغانستان بانک د تصميمونو او حکمونو پر عليه اعتراض د نيونې يا صادرېدو له نېټې څخه د شپږو مياشتو په ترڅ کې د هغه شخص لخوا چې په تصميم يا حکم کې ئې نوم اخيستل شوی وي ، کمېسيون ته وړاندې کېږي.

۲- اعتراض د تصميم يا حکم د باطلولو يا تصديلولو لپاره د مشخصو د ليلونو لرونکي وي .

۳- د کمېسيون اداري مسؤل وارد شوی اعتراض د کمېسيون رئيس ته وړاندې کوي او د غونډې د جوړېدو نېټه اړخونو ته په ليکلي توگه ابلاغوي او يوه نسخه ئې د افغانستان بانک ته لېږي.

اعتراض بر تصاميم

و احکام

ماده یکصدو چهاردهم :

(۱) رسیدگی به اعتراض شامل مراتب آتی میباشد :

۱- اعتراض علیه تصاميم واحکام دافغانستان بانک در خلال مدت شش ماه از تاريخ اتخاذ يا صدور آن طور تحريري از طرف شخصيکه در تصميم يا حکم از وی نامبرده شده، به کمیسیون ارایه میگردد .

۲- اعتراض حاوی توضیح دلایل مشخص مبنی بر ابطال يا تعديل تصميم يا حکم صادر شده، می باشد.

۳- مسؤل اداری کمیسیون ، اعتراض وارده را به رئیس کمیسیون ارائه وتاريخ انعقاد جلسه را به طرفین کتباً ابلاغ ویک نسخه آنرا به دافغانستان بانک می فرستد .

رسمي جریده

۲۰۶

۴- کمیسیون در احوال آتی تصمیم
یا حکم اتخاذ شده را باطل یا تعدیل
می نماید :

- در صورتیکه د افغانستان
بانک در اتخاذ تصمیم یا صدور
حکم از حدود صلاحیت های
قانونی خویش تجاوز نموده
باشد.

- در صورتیکه د افغانستان
بانک در اجراءات خویش
مبنی بر اتخاذ تصمیم
یا صدور حکم مقررات
و طرز العمل های مربوط
را رعایت ننموده باشد .

۵- کمیسیون حین اتخاذ
تصمیم مبنی بر ابطال یا تعدیل
تصامیم یا احکام د افغانستان بانک،
مراتب آتی را رعایت
مینماید :

- تصریح دلایل مندرج جزء (۴)
این ماده و طرق اصلاح
آن .

۴- کمیسیون په لاندې حالاتو کې
نیول شوی تصمیم یا حکم باطل یا
تعدیلوي :

- په هغه صورت کې چې د
د افغانستان بانک د تصمیم په نیولو
یا د حکم په صادرولو کې د خپلو
قانوني واکونو له حدودو څخه
تجاوز کړی وي.

- په هغه صورت کې چې د
د افغانستان بانک په خپلو اجراءاتو
کې ، د تصمیم په نیولو یا د حکم د
صادرولو په وخت کې د مربوطو
مقرراتو او طرز العملونو حکمونه په
پام کې نه وي نیولي .

۵- کمیسیون د افغانستان بانک د
پرېکړو یا حکمونو د باطلولو یا
تعدیل په وخت کې
لاندې مراتب په پام کې
نیسي :

- د دې مادې په (۴) جزء کې د
درج شوو دلیلونو او دهغو د
اصلاح کولو د لارو تصریح کول .

رسمي جریده

۲۰۷

- تعیین تاریخ نهائی به منظور
تعمیل تصمیم اتخاذ شده
کمیسیون .

در صورتیکه دافغانستان
بانک حسب تصمیم کمیسیون
اجراآت ننماید، تصمیم
اتخاذ شده عملی
می گردد.

(۲) تصمیم اتخاذ شده
واحکام صادره دافغانستان بانک تا
زمانی نافذ میباشد که
ازطرف کمیسیون، حکم مبنی بر
ابطال یا تعدیل آن صادر نشده یا
مدت اعتبار آن منقضی نگردیده
باشد .

(۳) تصمیم یا حکم دافغانستان
بانک درمورد قضیه ایکه
مطابق تصمیم کمیسیون
مبنی بر ابطال یا تعدیل،
مجدداً اتخاذ یا صادر میشود،
دوباره مورد اعتراض قرار گرفته
میتواند .

- د کمیسیون د نیول شوي تصمیم
د عملی کولو په منظور د وروستۍ
نېټې ټاکل .

په هغه صورت کې چې د
دافغانستان بانک د کمیسیون د
تصمیم مطابق اجراآت ترسره نه
کړي ، نیول شوی تصمیم عملی
کېږي .

(۲) د دافغانستان بانک نیول شوي
تصمیمونه او صادر شوي حکمونه
تر هغه وخته نافذ دي چې د
کمیسیون حکم د هغو د باطلېدو یا
تعدیلېدو په هکله نه وي صادر
شوی یا دهغه د اعتبار موده نه وي
منقضی شوې .

(۳) د دافغانستان بانک تصمیم یا
حکم د هغې قضیې په هکله
چې د کمیسیون د تصمیم
مطابق د باطلولو یا تعدیلولو
په هکله بیا نیول کېږي یا
صادرېږي ، بیا تر اعتراض لاندې
راتلای شي .

ديارلسم فصل

متفرقه حکمونه

د تقدم حق

يوسلو پنځلسمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک د نقدو پيسو او نورو شتمنيو په گډون چې په خپل يا د مربوطه مديون په حساب کې ئې ساتي ، د خپلو غوښتنو د لاس ته راوړلو په منظور د تقدم حق لري ، دغه شتمنۍ کېدلی شي چې د رهن په صورت د افغانستان بانک د غوښتنو د تضمين لپاره وي ، په هغه صورت کې چې غوښتنې په سررسېدلی او د ورکړې وړ وي ، د افغانستان بانک له هغه څخه د خپلو غوښتنو د مجرائي او لاس ته راوړلو (حصول) لپاره گټه اخلي . د بانکونو شتمنۍ چې د افغانستان بانک له خوا د الزامي زېرمو په توگه ساتل کېږي ، له دې حکم څخه مستثني دي .

فصل سيزدهم

احکام متفرقه

حق تقدم

ماده يکصد وپانزدهم:

(۱) د افغانستان بانک بمنظور حصول طلبات خود اعم از پول نقد و ساير دارائيهای که در حساب خود يا مديون مربوطه نگهداری مينمايد، حق تقدم دارد ، اين دارائى ها ميتواند بصورت رهن برای تضمين طلبات دافغانستان بانک باشد ، درصورتیکه طلبات بسرسيده و قابل پرداخت باشند دافغانستان بانک از آن در مجرائي وحصول طلبات خود استفاده مينمايد . دارائى های بانکها که منحيت ذخاير الزامی ازطرف دافغانستان بانک نگهداری ميشوند، ازین حکم مستثني ميباشد.

رسمي جریده

۲۰۹

(۲) د افغانستان بانک می‌تواند از حق تقدم خویش صرف با برداشت وجوه نقدی و فروش سایر دارایی‌های مديونین در بدل قیمت مناسب و مجرای ماحصل فروش آن بعد از کسر مصارف مربوط، در طلبات استفاده نماید. طلب رقابتی بشمول طلب مالکیت یا سایر حقوق اکتسابی قبلی، نمی‌تواند مانع حق تقدم افغانستان بانک گردد، مگر اینکه ثابت گردد که مامورین افغانستان بانک میدانستند که این دارایی‌ها متعلق به مديون مربوطه نمی‌باشد.

فعالیت‌های ممنوعه

ماده یکصد و شانزدهم:

(۱) د افغانستان بانک به استثنای موارد یکه این قانون برایش تفویض صلاحیت نموده است، نمیتواند فعالیت‌های آتی را انجام

دهد:

(۲) د افغانستان بانک کولای شي د خپل د تقدم له حق څخه یوازې د نقدي وجوهو په برداشت او د مناسبې بېي په بدل کې د مديونينو د نورو شتمنيو په پلورلو او د اړوندو لگښتونو له کسر وروسته د هغو د پلورنې له ماحصل څخه په طلباتو کې ګټه واخلي.

د مالکیت د طلب په شمول رقابتي طلب یانور پوښي اکتسابي حقوق، نشي کولای د افغانستان بانک د تقدم د حق مانع شي، مگر دا چې ثابت شي چې د افغانستان بانک مامورین پوهېدل چې دغه شتمنۍ په اړوند مديون پورې اړه نلري.

ممنوعه فعالیتونه

یوسلو شپاړسمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک د هغو مواردو په استثنای چې دغه قانون ورته واک ورکړی دی، نشي کولای لاندې فعالیتونه سرته

ورسوي:

- ۱- د مستقیم پور د مالي مرستې ،
بلاعوضه مرستې ، مشروطې ژمنې
یا د پور د پیروډلو یا د پور یا د
بدهکاری په بل سند کې د مشارکت
په ډول د مالي مرستې ورکول یا
دپور قبلولو یا مشروطې بدیهي په
ډول یا په نورو ډولونو یا د بانکوالۍ
په قانون کې په درج شوو نورو
فعالیتونو کې گډون کول.
- ۲- په سوداگرۍ او د مالي
مؤسسې د سهامو په شمول د
سهامي شرکت د ونډو په پیروډلو
یا په بل ډول سره په سوداگرۍ کې
گډون کول چې په هر ډول مالي ،
سوداگریزو، کرنیزو ، صنعتي یا
نورو ژمنو کې د مالکیت گټې ولري.
- ۳- د پیروډنې ، اجارې یا له بلې
لارې، په غیر منقولو مالونو کې د
مالکیت حق لاس ته راوړل . خو دا
چې د اداري دندو او خپلو فعالیتونو
د اجراء په منظور یا د اړوندو
کارکوونکو د اسکان یا د ورته
- ۱- اعطای کمک مالی
بشکل قرضه مستقیم ، کمک
بلاعوض تعهد مشروط، یاخرید
قرضه، مشارکت در قرضه یا سند
دیگر بدهکاری یا بشکل قبول
قرضه یا بدهی مشروط یا سایر
اشکال ویا اشتراک در سایر فعالیت
های بانکی مندرج قانون
بانکداری.
- ۲- اشتراک در تجارت و
خریداری سهام شرکت سهامی
بشمول سهام مؤسسه مالی یا
بصورت دیگری که منافع مالکیت
در هر گونه تشبث مالی،تجارتی ،
زراعتی، صنعتی یا سایر تعهدات
داشته باشد.
- ۳- دستیابی از طریق خریداری،
اجاره یا نحو دیگریه حق مالکیت
در اموال غیر منقول. مگر اینکه
بمنظور اجرای وظایف اداری و
فعالتهای خود ویا برای اسکان
کارکنان مربوط یا کمک به سایر

رسمي جریده

۲۱۱

نیازمندی های مشابه مطابق احکام این قانون صورت گرفته باشد.

(۲) دافغانستان بانک میتواند فعالیت های آتی را انجام دهد:

۱- اعطای قرضه یا اجازه داشتن سهم مالکیت یا اشتراک به سازمانی که در امور مربوط به وظایف و مکلفیت های دافغانستان بانک فعالیت مینماید.

۲- حصول تکتانه یا حقوقی که در جریان قرضه، قابل پرداخت به دافغانستان بانک باشد مشروط بر اینکه تکتانه ها یا حقوق، قابل فروش بوده و یا بنحو دیگری مصرف شده بتواند.

۳- تأسیس صندوق تقاعد یا موارد مشابه برای منفعت یا مصونیت کارکنان دافغانستان بانک، وابستگان و یا نمایندگان آنها و پرداخت تمام و یا قسمتی از این مصارف طبق شرایط معینه.

ارتیاوو لپاره د دې قانون د حکمونو مطابق یې صورت موندلی وي.

(۲) د دافغانستان بانک کولای شي لاندې فعالیتونه سرته ورسوي:

۱- د پور ورکول یا په هغه سازمان کې چې د دافغانستان بانک په دندو او مکلفیتونو پورې په اړوندو چارو کې فعالیت کوي، د مالکیت د ونډې د لرلو یا گډون د اجازې لرل.

۲- د ټکتانې یا هغو حقوقو ترلاسه کول چې د دافغانستان بانک ته د ورکړې وړ پور په جریان کې وي، پدې شرط چې ټکتانې یا حقوق د پلورنې وړ وي او یا په بل ډول مصرفېدلای شي.

۳- د دافغانستان بانک د کارکوونکو، خپلو خپلوانو یا استازو د گټې یا مصونیت لپاره د تقاعد د صندوق یا ورته مواردو تأسیسول او د ټاکلو شرایطو مطابق، د دغو لگښتونو ټول یادېوې برخې ورکول.

۴- ایجاد پروگرام قرشه
برای کارکنان مربوط بمنظور
تهیه مسکن، صحت و تعلیم و
تربیه آنها و اعضای خانواده های
شان.

جمع اوری اطلاعات احصائیوی
ماده یکصد و هفدهم:

(۱) دافغانستان بانک مکلف است
بمنظور پیش برد اهداف و وظایف
خود اطلاعات احصائیوی لازم را از
مراجع ذیصلاح کشور و یا مستقیماً
از نماینده گان اقتصادی بدست
آورده و در این زمینه با مراجع
ذیصلاح سایر کشورها یا سازمان
های بین المللی همکاری نماید.

(۲) دافغانستان بانک مکلف است
بمنظور هماهنگ نمودن و تنظیم
لوائح و اسلوبهای مربوط به جمع
آوری، تدوین و پخش احصائیه ها
در ساحات تخصص خویش سهم
بگیرد.

۴- اړوندو کارکوونکو او د دوی
د کورنیو غړو ته د کور (مسکن)،
روغتیا او ښوونې او روزنې د
برابرولو په منظور د پوړونو د
پروگرام رامنځته کول.

د احصائیوي اطلاعاتو راټولول
یو سلو اووه لسمه ماده:

(۱) د دافغانستان بانک مکلف
دی د خپلو هدفونو او دندو د پرمخ
بیولو په منظور د هېواد له واکمنو
مقاماتو یا مستقیماً له اقتصادي
نستازو څخه لازم احصائیوي
اطلاعات لاس ته راوړي او پدې
برخه کې د نورو هېوادونو له
واکمنو مراجعو یا نړیوالو سازمانونو
سره همکاري وکړي.

(۲) د دافغانستان بانک مکلف
دی د خپل تخصص په ساحو کې د
احصائیويو راټولولو، تدوین او
خپلولو پورې د اړوندو لایحو او
اسلوبونو په هم غاړې کولو او
تنظیم کې برخه واخلي.

رسمي جریده

۲۱۳

(۳) د افغانستان بانک اطلاعات احصائیوی، نحوه تهیه، اشخاص تهیه کننده این اطلاعات و سیستم محرمانه اطلاعات احصائیوی تهیه شده برای د افغانستان بانک را طبق مقررات تعیین می نماید.

(۴) د افغانستان بانک میتواند بانکهای را که در کشور فعالیت مینماید مکلف به ارائه راپورهای سالانه، ربع وار یا راپورهای بافاصله زمانی کمتر که دربرگیرنده احصائیه های پولی، راپور عوائد و مصارف، قرضه های صعب الحصول، خسارات ناشی از قرضه ها و تدارکات، بیلانس خالص اسعار و نرخ تکتانه و سایر راپورهای فعالیت های خود، نماید. د افغانستان بانک مکلف است احصائیه ها را در مطابقت با معیارها و روش های بین المللی تدوین نماید.

(۳) د افغانستان بانک، د افغانستان بانک لپاره احصائیوي اطلاعات، د برابرولو ډول، د دغو اطلاعاتو برابرونکي اشخاص او د برابر و شوو احصائیوي اطلاعاتو محرمانه سیستم، د مقرراتو مطابق ټاکي.

(۴) د افغانستان بانک کولای شي هغه بانکونه چې په هېواد کې فعالیت کوي، د کلنیو، ربعوارو رپوټونو یا په لنډه زماني واټن سره چې د پولي احصائیو، د عوایدو او لگښتونو، د صعب الحصولو پورونو او له پورونو څخه د راپیدا شوو زیانونو او تدارکاتو، د اسعارو د خالص بیلانس او ټکټانې د نرخ او د خپلو نورو فعالیتونو په برکې نیوونکي وي، په وړاندې کولو مکلف کړي. د افغانستان بانک مکلف دی، احصائیې له نړیوالو معیارونو او ټکلارو سره په مطابقت کې تدوین کړي.

(۵) دافغانستان بانک ميتواند
مؤسسات مالي غيربانکي
ونمايندگان آنها را که درکشور
فعاليت مينمايند، به تهيه و ارايه راپور
های سالانه، ربع وار يا راپور های
احصائيوى بافاصل زمانی کمتر
مکلف نمايد.

(۶) دافغانستان بانک مکلف است
ارقام احصائيوى جمع آوری
شده ازبانکهاودیگر ادارات
پولی را مطابق نیاز های سیاست
گذاری بمنظور آگاهی عامه
وانجام مسووليت هایش درقبال
ادارات بين المللی تهيه وترتيب
نمايد.

(۷) دافغانستان بانک ميتواند
بمنظور پيشبرد وظائف و مسووليت
های نظارتی، سياست گذاری و
احصائيوى خویش بانکها، نماينده
گان وساير ادارات پولی
را به تهيه و ارايه معلومات
در مورد معاملات خاص افراد يا

(۵) ددافغانستان بانک کولای شي
غيربانکي مالي مؤسسې او استازي
يې چې په هېواد کې فعاليت کوي،
په لنډو زماني واټنونو سره د کلنيو ،
ربعوارو يا احصائيو ي رپوتونو په
برابرولو او وړاندې کولو مکلف
کړي.

(۶) د دافغانستان بانک مکلف د له
بانکو او نورو پولې ادارو څخه
راټول شوي احصائيو ي ارقام د
سياست گذارۍ د اړتياوو مطابق د
عامې خبرتيا او د نړيوالو ادارو په
وړاندې د خپلو مسؤوليتونو د
سرتو رسولو په منظور برابر او
وړاندې کړي.

(۷) د دافغانستان بانک کولای شي
د خپلو څارنيزو ، سياست گذارۍ
او احصائيو ي دندو او مسؤوليتونو
د پرمخ بيولو په منظور ، بانکونه ،
استازي يې او نورې پولې ادارې د
دوی د افرادو يا شرکتونو د خاصو
معاملو په هکله د معلوماتو په

رسمي جریده

۲۱۵

شرکت های شان مکلف
نماید.

(۸) د افغانستان بانک مکلف است
قبل از انتشار معلومات احصائیوی
که در اثر آن روابط تجارتي
اشخاص و تشبثات، به عامه مردم
افشاء میشود موافقه کتبی آنها را
اخذ نماید.

(۹) د افغانستان بانک میتواند راجع
به محرمیت ریکارد های بانکی و
پولی برای نظارت کننده گان و سایر
مراجع ذیصلاح جهت انجام وظایف
رسمی شان، در مورد معاملات، افراد
و شرکت های خاص، معلومات تهیه
نماید.

(۱۰) د افغانستان بانک میتواند
علیه بانکها، ادارات
پولی و نمایندگان (ایجنٹ ها)
و اداره آنها در صورت تهیه
معلومات نامکمل، تاخیر در
راپوردهی، عدم راپوردهی،
راپوردهی غیر مؤثق

برابرولو او وړاندې کولو مکلف
کړي.

(۸) د افغانستان بانک مکلف دی
د احصائیوي معلوماتو له خپرولو
دمخه چې د هغو له امله د اشخاصو
او تشبثاتو سوداگریز اړیکې، عامو
خلکوته برېښه (افشاء) کېږي، د هغو
کتبي موافقه واخلي.

(۹) د افغانستان بانک کولای شي
څارونکو او نورو واکمنو مراجعوته
د دوی د رسمي دندو د سرته
رسولو لپاره د افرادو او خاصو
شرکتونو د معاملو په هکله د بانکي
او پولې ریکاردونو د محرمیت په
باب معلومات برابر کړي.

(۱۰) د افغانستان بانک کولای
شي د بانکونو، پولې ادارو او د
دوی د استازو (اېجنټانو) او ادارې
پر خلاف د هغو لخوا د نابشپړو
معلوماتو د برابرولو، په رپوټ
ورکونه کې د خنډ، د نه رپوټ
ورکونې، د غیرمؤثقي رپوټ

از طرف آنها، تعزیرات وضع نماید.

(۱۱) شخصیکه بموجب حکم این ماده مؤظف به تهیه معلومات احصائیوی به دافغانستان بانک می گردد، مکلف به تهیه و ارایه اطلاعات مطابق شرایط مقررات مربوط میباشد. اهمال از تهیه اطلاعات احصائیوی جرم شناخته شده مرتکب آن به حبسی که از شش ماه تجاوز نه نماید یا جریمه نقدی که از دوازده هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هردو محکوم به جزاء می گردد.

مصنویتها

ماده یکصد و هجدهم:

(۱) اعضای شورای عالی، رئیس کل، معاون، ناظر کل، کارکن یا نماینده دافغانستان بانک یا متولی و مدیر تصفیه که طبق احکام این قانون یا قانون بانکداری مقرر

ورکونې په صورت کې تعزیرات وضع کړي.

(۱۱) هغه شخص چې د دې مادې د حکم په موجب، د دافغانستان بانک ته د احصائیوي معلوماتو په برابرولو مؤظف کېږي، د اړوندو مقرراتو د شرایطو مطابق د اطلاعاتو په برابرولو او وړاندې کولو مکلف دی، د احصائیوي اطلاعاتو له برابرولو څخه اهمال جرم ګڼل کېږي، مرتکب یې په حبس چې له شپږو میاشتو څخه زیات نه وي یا نقدي جریمه چې له دوولسو زرو افغانیو څخه زیاته نه وي یا دواړو په جزاء محکومېږي.

مصنویتونه

یوسلو اتلسمه ماده:

(۱) د دافغانستان بانک د عالي شورې غړي، د ټولو رئیس، مرستیال، د ټولو ناظر، کارکوونکی یا استازی او د تصفې مدیر چې د دې قانون یا د بانکوالی د قانون د

رسمي جریده

۲۱۷

میگردند، مسؤول جبران خساره ناشی از عمل یا اشتباه شان حین اجرای وظیفه نمیشوند مگر اینکه اعمال شان ناشی از سوء نیت باشد.

(۲) دافغانستان بانک از پرداخت مالیات و محصولات ذیل معاف می باشد:

۱- مالیات بر عایدات یا منافع.

۲- مالیات املاک شخصی بر دارایی ها.

۳- مالیات بر انتقال وجوه یا سایر معاملات مالی.

۴- مالیاتی که به شکل صکوک بر صدور اسناد بها دار و بانکوتهای وضع می گردد.

۵- محصولات گمرکی، محصولات وارداتی، مالیات فروش، مالیات بر ارزش

حکمونو مطابق مقررې، د دندې د اجراء په وخت کې له خپل عمل یا تېروتنې (اشتباه) څخه د راپیدا شوي زیان د جبران مسؤول ندې، خودا چې اعمال یې له ناوړه (سوء) نیت څخه راپیدا شوي وي .

(۲) د دافغانستان بانک د لاندې مالیاتو او محصولاتو له ورکړې څخه معاف دی :

۱- پر عایداتو یا گټو باندې مالیات یا گټې .

۲- پر شتمنیو باندې د شخصي املاکو مالیات .

۳- د وجوهو پر انتقال یا نورو مالي معاملو باندې مالیات.

۴- هغه مالیات چې د صکوکو په ډول د بهالرونکو سندونو او بانکوتونو پر صادرولو وضع کېږي.

۵- گمرکي محصولات ، وارداتي محصولات ، د خرڅلاو مالیات، د سروزرو ، بانکوتونو او سکو پر

اضافه شده برتورید طلا، بانکوتها و سکه هایکه به دافغانستان بانک انتقال داده می شوند.

۶- مالیات فروش بر ذخایر داخلی طلا، بانکوتها و سکه ها .

(۳) دافغانستان بانک در رابطه به پرداخت مالیات بر دارائی های منقول تابع احکام قوانین نافذه بالای سایر وزارت ها وادارات میباشد.

(۴) دافغانستان بانک مکلف به پرداخت سایر مالیات و محصولات می باشد، مگر اینکه قانون طور دیگر حکم نموده باشد.

معیار های اداره شایسته

ماده یکصدونزدهم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است، اهداف محوله را مطابق احکام قانون برآورده سازد.

واردولو باندي پر اضافه شوي ارزښت مالیات چې د افغانستان بانک ته انتقالېږي .

۶- د سرو زرو، بانکونو او سکو پر کورنیو زېرمو باندي د خرڅلاو مالیات .

(۳) د دافغانستان بانک، پرمنقولو شتمنیو باندي د مالیاتو د ورکړې په اړه، پر نورو وزارتونو او ادارو باندي د نافذو قوانینو د حکمونو تابع دی .

(۴) د دافغانستان بانک د نورو مالیاتو او محصولاتو په ورکړه مکلف دی، خو داچې قانون بل ډول حکم کړی وي.

د وړ ادارې معیارونه

یوسلو نولسمه ماده:

(۱) د دافغانستان بانک مکلف دی، سپارل شوي هدفونه، د قانون د حکمونو مطابق لاس ته راوړي.

رسمي جریده

۲۱۹

(۲) د افغانستان بانک مکلف است،
تصامیم خویش را مطابق احکام
قانون طور بی طرفانه اتخاذ
نماید.

(۳) د افغانستان بانک مکلف
است حین وضع محدودیت
ها در انجام فعالیت و تهیه خدمت،
تناسب منافع را در نظر داشته
باشد.

حسابات امانی

ماده یکصد و بیستم:

د افغانستان بانک میتواند به
منظور اداره و نگهداری مبالغ
اعطاء شده خارجی به دولت یا
سایر ادارات و مؤسسات
دولتی، مطابق شرایط موافقت نامه
حسابات امانی را در دفاتر
خود افتتاح نماید. دارائی
های ثبت شده این حسابات به
عوض بدیهی های ثبت شده آن قابل
استفاده بوده یا مطابق شرایط
موافقتنامه در این زمینه اجراءات

(۲) د افغانستان بانک مکلف
دی، خپل تصمیمونه د قانون د
حکمونو مطابق په بی پلوی سره
ونیسي.

(۳) د افغانستان بانک مکلف
دی، د محدودیتونو د وضع کولو
په وخت کې د فعالیت په سرته
رسولو او د خدمتونو په برابرولو
کې د ګټو تناسب په پام کې ولري.

اماني حسابونه

یوسلو شلمه ماده:

د افغانستان بانک کولای شي،
دولت یا نورو دولتي ادارو یا
مؤسسوته د ورکړل شوو بهرنیو
مبالغو د ادارې او ساتنې په منظور،
د موافقه لیک د شرایطو مطابق، په
خپلو دفترونو کې امانی حسابونه
افتتاح کړي. په دغو حسابونو کې
ثبت شوې شتمنۍ د هغه د ثبت
شوو بدیهیو په وړاندې د ګټې
اخیستنې وړ دي یا د موافقه لیک د
شرایطو مطابق، پدې برخه کې

رسمي جریده

۲۲۰

صورت میگیرد. سایر دارائی ها به
عوض بدهی ها قابل استفاده نمی
باشد.

د افغانستان بانک میتواند
در مقابل اداره این حساب ها حق
الزحمه اخذ نماید.

اشخاص فاقد جواز و

ثبت

ماده یکصد و بیست و یکم:

(۱) د افغانستان بانک میتواند به
منظور تفتیش و بازرسی حساب ها،
دفاتر و سایر ریکارد های ثبت،
در صورت ضرورت جبراً وارد
دفاتر اشخاصیکه بدون جواز و ثبت
فعالیت مینمایند، گردد. در این
صورت مراجع امنیتی مربوط مکلف
اند با د افغانستان بانک همکاری
نمایند.

(۲) در صورتیکه شخص یا
مؤسسه بدون داشتن
جواز و ثبت فعالیت نماید،
د افغانستان بانک بمنظور

اجراآت صورت مومی. نورې
شتمنۍ د بدیهیو په وړاندې د گټې
اخیستنې وړ ندي.

د دافغانستان بانک کولای شي د
دغو حسابونو د ادارې په مقابل کې
حق الزحمه واخلي.

د جواز او ثبت نه لرونکي

اشخاص

یو سلو یو ویشتمه ماده :

(۱) د د افغانستان بانک کولای شي،
د حسابونو، دفترونو او ثبت د نورو
ریکاردونو د پلټنې او خپرې په منظور،
د اړتیا په صورت کې جبراً د هغو
اشخاصو دفترونو ته ورننوځي چې له
جواز او ثبت پرته فعالیت کوي،
پدې صورت کې اړوندې امنیتي
مراجع مکلفې دي له د افغانستان
بانک سره همکاري وکړي.

(۲) په هغه صورت کې چې شخص
یا مؤسسه د جواز له لرلو او ثبت
پرته فعالیت وکړي. د د افغانستان
بانک د یوې اوونۍ په موده کې د

رسمي جریده

۲۲۱

توقف این فعالیت ها در طی یک هفته، برای وی دستور میدهد. در صورت تخلف دافغانستان بانک موضوع را به کمیسیون حل منازعات مالی محول مینماید.

کمیسیون میتواند امر ضبط دارائیها، دفاتر و اسناد متخلف توسط دافغانستان بانک، را صادر نماید. کمیسیون مکلف است طی مدت یک هفته از طرف های ذیربط، غرض اشتراک در جلسه رسیدگی، دعوت بعمل آورد.

درختم رسیدگی کمیسیون میتواند مطابق احکام قانون بانکداری امر به لایام دارائیهای شخص داده و یا ضبط را لغو نموده و دافغانستان بانک را مکلف به جبران خساره نماید.

در صورت انحلال، عایدات حاصله جهت پرداخت

دغو فعالیتونو د درولو (توقف) په منظور هغو ته دستور ورکوي، د سرغړونې په صورت کې د دافغانستان بانک موضوع د مالي شخړو د حل کمیسیون ته وړاندې کوي.

کمیسیون کولای شي، د دافغانستان بانک په واسطه د سرغړونکي د شتمنیو، دفترونو او سندونو د ضبطولو امر صادر کړي، کمیسیون مکلف دی د یوې اوونۍ په موده کې، د څېړنې په جلسه کې د ګډون په غرض، طرفینو ته بلنه ورکړي.

د څېړنې په پای کې کمیسیون کولای شي د بانکوالۍ د قانون مطابق، د شخص د شتمنیو د لایام امر ورکړي یا ضبط لغوه کړي او د دافغانستان بانک د زیان په جبران مکلف کاندې.

د انحلال په صورت کې تر لاسه شوي عایدات د کمیسیون د

جعلی قیمت دار فروش، فراهم یا انتقال گردیده می تواند.

۲- خریداری، بدست آوردن، مذاکره یا پیشنهاد مذاکره نمودن درمورد خریداری یا بدست آوردن توکن های قیمت دار جعلی یا به شکل دیگری در رابطه به آنها ارتباط گرفتن.

(۱) هیچکس مطابق حکم فقره (۱) این ماده در رابطه به سکه یا بانکنوت واقعی که ارزشی بعنوان پول ندارد، محکوم به ارتکاب جرم نمیگردد، مگر اینکه بداند که سکه یا بانکنوت های متذکره ارزشی بعنوان پول ندارد و در رابطه به آنها خدعه و فریب وجود داشته است.

احکام اختصاصی در مورد

اثبات

ماده پنجاه و نهم:

(۱) جعل کاری در رابطه به پول یا توکن های قیمت دار با وجود عدم

یا بردول کپدای شی، داطلاعاتو دهر دول اعلان یا اشتهار خپرول .

۲- دقیمت لرونکو جعلی توکنونو پیرودل یا لاس ته راوړل یا دقیمت لرونکو جعلی توکنونو دپیرودلو یا لاس ته راوړلو په هکله مذاکره یا دمذاکرې وړاندیز یا دهغو په اړه په بل دول دارتباط نیول .

(۱) هېڅوک ددې مادې د(۱) فقرې دحکم مطابق دواقعی سکې یا بانکنوټ په اړه چې دیسو په عنوان ارزښت نه لري ، دجرم په ارتکاب نه محکومېږي ، خوداچې وپوهېږي چې نوموړې سکه یا بانکنوټ دیسو په عنوان ارزښت نه لري اودهغو په اړه خدعې او تېر ایستې وجود ولري .

داثبات په هکله اختصاصي

حکموڼه

ننه پنځوسمه ماده :

(۱) دیسو یا قیمت لرونکو توکنونو په اړه جعل کاري ، دهغو دنه ورته

رسمي جريده

۲۲۳

خوارلسم فصل

انتقالي حكمونه

د قرار دادونو او معاملو

مرعي الاجراء والي

يو سلو څلېريشتمه ماده :

قرارداد، خرڅلاو، برأت، سند يا بهالرونکي سند، معامله، موضوع يا هغه شی چې په پيسو پورې تړلی يا د پيسو په ورکړې ياد ورکړې په مکلفيت کې شامل وي ، په هغه صورت کې چې ددې قانون له انفاذ څخه د مخه پيل يا يې تحقق موندلی وي، مرعي الاجرا گڼل کېږي.

د سوداگريزې بانکوالۍ

خدمتونه

يو سلو پنځه ويشتمه ماده :

په هغه صورت کې چې د هېواد په نوروځايونو کې سوداگريز بانکي خدمتونه ممکن نه وي، د دافغانستان بانک کولای شي د غه خدمتونه د دوو کلونو لپاره په خپلو

فصل چهاردهم

احکام انتقالي

مرعي الاجرا بودن قراردادها و

معاملات

ماده یکصد و بیست و چهارم:

قرار داد، فروش، برات، حجت، سند يا سند بهادار، معامله، موضوع يا چیزی که مربوط به پول يا شامل پرداخت يا مکلفيت پرداخت به پول باشد، در صورتیکه قبل از انفاذ اين قانون شروع يا تحقق پذيرفته باشد. مرعي الاجرا پنداشته ميشود.

خدمات بانکداری

تجارتی

ماده یکصد و بیست و پنجم:

در صورتیکه در سایر نقاط کشور خدمات بانکی تجارتي توسط بانکها ممکن نباشد، دافغانستان بانک ميتواند

این خدمات را برای مدت دو سال برای دارندگان حساب های تجارتی در دفاتر خود که مشغول داد و ستدهای تجارتی فعال میباشند، عرضه نماید.

در صورتیکه بانک قادر به انجام خدمات بانکی تجارتی در یک منطقه گردد، دافغانستان بانک می تواند با اطلاع کتبی به مشتریان به عرضه این خدمات بانکی تجارتی خاتمه داده و حساب های آن را مسدود نماید. عرضه یا عدم عرضه خدمات بانکی تجارتی مطابق این ماده نمیتواند تأثیری بر اعتبار موافقتنامه های تکمیل شده توسط دافغانستان بانک جهت عرضه این خدمات داشته باشد.

دفتر نو کپی د سوداگریزو حسابونو د لرونکو لپاره چې په سوداگریزه فعاله راکړه ورکړه باندې بوخت وي، وړاندې کړي. په هغه صورت کې چې بانک په یوه سیمه کې د سوداگریزو بانکي خدمتونو په سرته رسولو قادر شي.

د دافغانستان بانک کولای شي په لیکلې خبرتیا سره خپلو مشتریانو ته دغه خدمتونه پای ته ورسوي او حسابونه یې بند کړي. د سوداگریزو بانکي خدمتونو وړاندې کول یانې وړاندې کول، ددې مادې مطابق نشي کولای ددې خدمتونو د وړاندې کولو لپاره د دافغانستان بانک په واسطه د بشپړو شوو موافقه لیکونو پر اعتبار اغېزه ولري.

رسمي جریده

۲۲۵

د خبرني خپلواکه کمیته :

کمیته مستقل بررسی

یو سلو شپږویشتمه ماده :

ماده یکصد و بیست و ششم:

ددې قانون د انفاذ له نېټې څخه وروسته د یوې میاشتې مودې په ترڅ کې له کورنیو، بهرنیو او نړیوالو متخصصینو څخه جوړ د خبرونکو، مرکزي بانکوالۍ د متخصصینو او عندالزوم د نورو متخصصینو په ګډون یو خپلواک کمیټې جوړېږي ترڅو د دافغانستان بانک ټولې شتمنۍ او بډیهۍ د مشروطو شتمنیو او بډیهیو، په دولتي تصدیو کې د دافغانستان بانک د ونډو او په بهرنیو حسابونو کې د دافغانستان بانک د نقدو وجوهو او موجودو سرورزو په شمول، د هغه شتمنۍ وټاکي او وې ارزوي او یو بیلاس شپټ چې د حساب خبرنې له نړیوالو معیارونو سره په مطابقت کې د بهرنیو خپلواکو خبرونکو په واسطه خپرل شوې وي، تصویب کړي.

درخلال مدت یکماه بعد از تاریخ انفاذ این قانون یک کمیته مستقل مرکب از متخصصین داخلی و بین المللی بشمول بررسیها، متخصصین بانکداری مرکزی و عندالزوم سایر متخصصین تشکیل می گردد تا تمام دارایی ها و بډیهی های دافغانستان بانک بشمول دارائی ها و بډیهی های مشروط، سهام دافغانستان بانک در تصدیهای دولتی و دارائی های دافغانستان بانک بشمول وجوه نقدی و طلای موجود در حسابات خارجی آن را تعیین و ارزیابی نماید و یک بیلاس شپټ را که در مطابقت با معیار های بین المللی حساب رسی توسط بررسیهای مستقل بیرونی بررسی گردیده باشد، تصویب نماید.

د هغه د جوړېدو له نېټې څخه د پنځو میاشتو په ترڅ کې کمیټې د دغو معلوماتو پر بنسټ په لاندې مواردو کې خپل وړاندېزونه وړاندې کوي :

۱- د دافغانستان بانک د مجازې پانګې میزان.

۲- د دافغانستان بانک زېرمه ایزو حسابونو ته د وجوهو د تخصیص میکانیزم.

۳- په دولتي تصدیو کې د دافغانستان بانک د ونډو د پلورلو یا خوشې کولو او د نورو غیر مرتبطو شتمنیو د پل و هلو (ردیایي) پروسه.

۴- له د افغانستان بانک څخه د تېرو حکومتونو پورونې.

تصدیو ته اسعاري حسابونه

یو سلو اووه ویشتمه ماده :

د دافغانستان بانک مکلف دی، ددې قانون له انفاذ وروسته د شپږو میاشتو مودې په ترڅ کې، په یو

د درځلال پنج مه از تاریخ تأسیس آن، کمیته به اساس این معلومات در موارد ذیل پیشنهادات خود را ارایه مینماید:

۱- میزان سرمایه مجاز دافغانستان بانک .

۲- میکانیزم تخصیص وجوه به حسابهای ذخیره یی دافغانستان بانک .

۳- پروسه به فروش رسانیدن یا رها کردن سهام دافغانستان بانک در تصدی های دولتي وردیایی سایر دارایی های غیرمرتبط .

۴- مقروضیتهای حکومت گذسته از دافغانستان بانک .

حسابهای اسعاری برای تصدیها

ماده یکصدو بیست وهفتم :

د افغانستان بانک مکلف است درځلال مدت شش ماه بعد از انفاذ این قانون بصورت یکجانبه

رسمي جریده

۲۲۷

تمام حسابات را که به نمایندگی از تصدی های داخلی در موسسات مالی خارجی افتتاح نموده و نگهداری می شوند، مسدود و منحل ساخته و تمام موافقتنامه های قابل تطبیق بر این حسابها فسخ و مجموع خالص دارائی های باقیمانده این حسابها را به دولت باز گردانند، محاسبه مبلغ مجموع خالص این دارائی ها عبارت از جمع کل دارائی های تمام این حسابها بعد از وضع نمودن مبلغ مجموع بدیهی های این تصدی ها در رابطه با این حسابها از دافغانستان بانک به افغانی میباشد. جهت محاسبه مبلغ مجموعی خالص دارائی های یک حساب فقط نرخ مبادله داده شده همان روز مدار اعتبار میباشد.

ارخیز دول پول هغه حسابونه چې د کورنیو تصدیو په استازیتوب یې په بهرنیو مالی مؤسسو کې افتتاح کړيدي او ساتل کېږي، بند او منحل کړي او پر دغو حسابونو باندې د تطبیق وړ پول موافقه لیکونه فسخ او ددغو حسابونو پاتو شتمنیو خالص پول (مجموعي) مبلغ دولت ته را و گرځوي، ددغو شتمنیو د خالص مجموع مبلغ محاسبه، له دغو حسابونو سره په رابطه کې له د افغانستان بانک څخه د دغو تصدیو د بدیهیو د مجموعي مبلغ له وضع کولو وروسته، په افغانیو باندې د دغو پولو حسابونو د پولې شتمنی له جمعې څخه عبارت ده. د یوه حساب د شتمنیو د خالص مجموعي مبلغ د محاسبې لپاره فقط د یوه حساب د هماغې ورځې د مبادلي ورکړل شوی نرخ، د اعتبار وړ دی.

در صورتیکه مبلغ مجموعی خالص
دارائی ها منفی باشد، دولت این
مبلغ را در خلال شش ماه پس از
دریافت اطلاعات افغانستان بانک
پرداخت مینماید.

تجدید جواز

ماده یکصد و بیست و هشتم:
اشخاص مکلف اند بعد
از انفاذ این قانون در ظرف
شش ماه جهت تجدید جواز به
د افغانستان بانک در خواست
دهند.

در صورت رد درخواست جواز
قبلی لغو می گردد.

معرفی یک عضو شورای عالی
توسط وزیر مالیه

ماده یکصد و بیست و نهم:
در جریان سه سال اول بعد از انفاذ
این قانون تقرر یکی از اعضای
شورای عالی افغانستان بانک (به
استثنای رئیس کل و معاون اول).

به هغه صورت کې چې د شتمنیو
خالص مجموعي مبلغ منفي وي،
دولت دغه مبلغ د افغانستان بانک
د خبرتیا له ترلاسه کولو وروسته، د
شپږو میاشتو په ترڅ کې ورکوي.

د جواز نوي کول

یو سلو اته ویلسمه ماده:
اشخاص مکلف دي ددغه قانون له
انفاذ وروسته د شپږو میاشتو په
موده کې د جواز د نوي کولو لپاره
د افغانستان بانک ته غوښتنلیک
ورکړي.

د غوښتنلیک د ردېدو په صورت
کې، پخوانی جواز لغوه کېل کېږي.

د مالیې دوزیر په واسطه د عالی
شوري د یوه غړي معرفي کول.

یو سلو نهه ویلسمه ماده :
ددې قانون له انفاذ وروسته، د دریو
لومړیو کلونو په بهیر کې، د افغانستان
بانک د عالی شوري له غړو څخه د
یوه تن مقررېدل (د ټولو د رئیس او

رسمي جریده

۲۲۹

به اساس پیشنهاد وزیر مالیه،
صورت می گیرد.

تعلیق اصل تابعیت

ماده یکصد و سی ام:

در خلال دوسال اول بعد
از انفاذ این قانون، ضرورت
داشتن تابعیت افغانستان بمنظور
عضویت در شورای عالی
وهیت عامل بحالت تعلیق قرار می
گیرد.

تأخیر نفاذ مواد متعلق به

فعالیت‌های سیاسی

ماده یکصد و سی و یکم:

احکام فقره (۵) ماده چهارم
و جز (۸) فقره (۱) ماده
دوازدهم در رابطه به
فعالیت‌های سیاسی در اولین
روز اداره یک‌هفته جانشین
دولت انتقالی اسلامی
افغانستان می‌گردد، نافذ
می‌گردد.

لومړي مرستیال پرته (د مالیې د
وزیر په وړاندیز صورت مومي.

د تابعیت د اصل تعلیق

یو سلو دېرشمه ماده :

ددې قانون له انفاذ وروسته ،
د دوو کلونو په ترڅ کې،
په عالي شوري او عامل هیئت کې د
غړیتوب په منظور، د افغانستان د
تابعیت د درلودلو اړتیا د تعلیق په
حالت کې راځي.

په سیاسي فعالیتونو پورې د

اړوندو موادو د نفاذ ځنډېدل.

یو سلو یو دېرشمه ماده :

د سیاسي فعالیتونو په اړه د څلورمې
مادې د (۵) فقرې او د دوولسمې
مادې د (۱) فقرې د (۸) جزء
حکمو نه، د هغې ادارې له
لومړۍ ورځې څخه چې
د افغانستان د انتقالی اسلامي
دولت پرځای کېږي،
نافذېږي.

د احتیاطي مقرراتو تدریجي تطبیق

یو سلو دوه دېرشمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک مکلف دی هغه احتیاطي تدبیرونه چې ددې قانون او د بانکوالۍ د قانون په موجب اړین ګڼل کېږي، مقررات وضع او هغه ددې قانون له نافذېدو وروسته د دریو کلونو په موده کې تدریجاً تطبیق کړي.

(۲) په هغه صورت کې چې د افغانستان بانک د خپلو څارنیزو دندو په سرته رسولو قادر نه وي، کولای شي د بهرنیو اسعارو صرافان، د ورکړې د سیستم مجریان، د پولې او بهالرونکو سندونو د خدمتونو برابر وونکي او نور هغه اشخاص چې ددې قانون او د افغانستان بانک د بانکوالۍ د قانون په موجب پر هغو باندې د څارنې واک (صلاحیت) لري، ددې مادې د (۱) فقرې له حکم څخه معاف کړي.

تطبیق تدریجي مقررات احتیاطي

ماده یکصدوسی و دوم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است تدابیر احتیاطي که به موجب این قانون و قانون بانکداری ضروری پنداشته میشود، مقررات وضع و آنرا طی مدت سه سال بعد از انفاذ این قانون تدریجاً تطبیق نماید.

(۲) در صورتیکه د افغانستان بانک قادر به انجام وظایف نظارتی خود نباشد، میتواند صرافان اسعار، مجریان سیستم پرداخت، تهیه کننده گان خدمات پولی و اسناد بهادار و سایر اشخاصیکه به موجب این قانون و قانون بانکداری د افغانستان بانک صلاحیت نظارت بر آنها را دارد، از حکم فقره (۱) این ماده معاف نماید.

رسمي جريده

۲۳۱

حکم درمورد تقرر اعضاى

شورای عالی

ماده یکصدوسى و سوم:

در صورت عدم موجوديت
شورای ملی، اعضاى شوارى عالی
دافغانستان بانک توسط رئيس
جمهور افغانستان مقرر مى شوند.

انفاذ

ماده یکصدوسى و چهارم:

اين قانون از تاريخ توشیح
نافذ در جريده رسمى نشر گردد و
با انفاذ آن قانون پول و بانکدارى
منشتره جريده رسمى شماره
(۷۷۰) مؤرخ ۱۳۷۷/۸/۱۶ و
ساير اسناد تقنينى مربوط
واحکام مغاير ملفى پنداشته
میشود.

د عالي شوري د غړو د تقرر په

هکله حکم

يوسلو دري دېرشمه ماده :

د ملي شوري دنه موجوديت په
صورت کې ، د دافغانستان بانک د
عالي شوري غړي ، د افغانستان د
جمهور رئيس لخوا مقررېږي .

انفاذ

يو سلو څلور دېرشمه ماده :

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه
نافذ دی او په رسمي جريده کې دې
خپور شي او په خپرېدو سره يې، د
۱۳۷۷/۸/۱۶ نېټې په (۷۷۰) گڼه
رسمي جريده کې خپور شوى
دپيسو او بانکوالۍ قانون او نور
اړوند تقينې سندونه او مغاير
حکمو نه لغوه گڼل کېږي.

اشتراک سالانه

در مرکز و ولایات: (۵۰۰) افغانی
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
خارج از کشور (۱۵۰) دالر امریکائی

قیمت این شماره: (۱۵۰) افغانی

نمبر تېلفون دیکتیل: (۲۱۰۳۳۷۵)

تیراژ چاپ: (۲۰۰۰) جلد

**TRANSITIONAL ISLAMIC
STATE OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

FIRST VOLUME

The Da Afghanistan Bank Law

ISSUE NO :819

Date : 19th February 2004